із Колібриком. — Ми застосуємо до нашого зазнайка економічні санкції.
— А це як? — зацікавилися всі.
— Ну, не зовсім санкції, — пояснив Колібрик. — Просто зробимо так, щоб він зрозумів, що популярність йому поки що не по кишені. Зрозумів — і не дер носа більше. Принаймні так високо. А зробимо ми от що...
Вся компанія уважно слухала його пояснення.

Тягар слави

«...Пундику, любий, дорогенький, я дуже тебе люблю і знаю, що ти не відмовиш мені в одному дуже скромному проханні. Через тиждень у мене день народження, і я б дуже, дуже хотіла отримати суперподарунок від тебе — самокат, роликові ковзани, ляльку Барбі та маленького живого пекінеса. Ти не відмовиш мені, правда, а за це я розкажу всім своїм подружкам про те, який ти добрий, щирий та щедрий.

Твоя фанатка Мишка-Шоколадка»

«Привіт, суперпопулярний, суперстильний, суперменний Пундику! Пише тобі твій палкий шанувальник Джордж. І я, і мої друзі (а в мене їх дуже багато) віримо, що для тебе, як для супермена, немає нічого неможливого, і тому ми хотіли б попросити тебе про одну річ, виконати яку тобі, ми всі просто певні, легше, ніж поворушити мізинцем лівої руки. Річ у тому, що скоро в нашому місті відкривається спортивний клуб, і на його презентацію були запрошені Майкл Джексон, Томмі Мякінен та Сінді Кроуфорд. Після деяких суперечок ми вирішили відхилити кандидатуру Сінді Кроуфорд і запросити тебе, Пундика, а що вже Сінді пообіцяла привезти нам у подарунок машину для трамбування снігу, то довелось відмовитись і від неї. Та ми віримо, що ти, знаменитий, великий, всемогутній Пундику, не розчаруєш нас і привезеш нам щось аж ніяк не гірше.

З повагою учасники гірськолижного клубу «Еверест» («Джомолунгма»)».

І то була лиш жалюгідна, мізерна частка листів-прохань, що їх отримав за якихось три дні Класний гурман із задатками суперзірки.
Було від чого шкребти потилицю. Потихеньку назрівала зіркова криза.

Фініта ля комедія!

Якось через тиждень Киця, проходячи повз Класний двір, побачила на тому самому дереві дещо оновлений плакат. Зацікавившись, вона підійшла ближче. Все той же Пундик стояв на тій же самій горі, на тих же самих лижах і в тому ж самому шарфі. Змінився тільки напис біля підніжжя гори: «У зв'язку з щільним гастрольним графіком та студійно-кулінарними записами Пундика фан-клуб тимчасово припиняє своє існування. Про відновлення роботи фан-клубу буде повідомлено додатково».
«Ну-ну, чекайте додатково! — мовчки усміхнулась Киця. — От і все, одною зіркою на попсовому небосхилі стало менше. А на землі ще одна людина вилікувалась від зіркової хвороби».
І радісною, бадьорою ходою покрокувала до Класу.

КЛАС! КЛАСні ігри

№ 11'2002

ЗМІСТ

Все краще - нам! Країна мрій - Мадуродам, і ти в ній — справжній Гуллівер
Віртуальне-актуальне... Життя під знаком WEB
Живий куточок: Собака людині... Хто?
Книжка для Киці: Дев'ять заповідей юного педагога
Класна астрологія: Ой під дубом зелененьким...
Легенди спорту: Олімпійська королева назавжди!
Втрачені цивілізації: Вони прийшли нізвідки і в нікуди пішли
Страшилки від Класного: Царства підземні — страшні й потаємні
Детектив: Джон Діксон Карр. Таємниця Грейт Вірлі
Та невже! Серйозні мотиви у псі-детектива
Люди те легенди: Шерлок Холмс та всі-всі-всі...
Білі плями планети: Правосуддя Ойкумени
Цікавенькі були!
Класний гіпертест: Чи класний з тебе веселун?
Класword
Who is хто? Елайджа Вуд спішить у Голлівуд
Разом з Класом в ногу з часом: Як далеко до кіно — аж від спальні до вітальні!
Автоклас! Над маркою «Škoda» безхмарна погода
Класний спорт! Гребля на каное — спадщина від Ноя
Лікбез для хлопців: Хворіти вже не модно. Та й не треба...
Класна музика! Євгенія Власова — Королева пісні + Limp Bizkit — Халі-галі, пара «nookie»!
Ігротека + Гра
Логічні задачки
Фокус-покус
Головоломки
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №11'2002 (71)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.
Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98
e-mail: admin@schoolboy.com.ua
Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 18.10.2002
Друк: компанія «Новий друк», м.Київ, вул.Магнітогорська,1
Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 23 50 35, 43 10 72. Ціна договірна
Кольороподіл «Колір ПРО»
м.Київ, пр.Перемоги, 92/2, к.206
тел. (044) 4430235

Редакційна колегія: ..... **Во Вік**
..... duklas@schoolboy.com.ua ..... **ДуКлас**
..... **Анатолій Саган**
..... **Ольга Косович**
Художники: ..... **Сергій Шемета**
..... **Андрій Урбан, Наталя Марцюк**
..... **Світлана Словотенко, Євген Лазо**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Ірина Вівчар, Володимир Сушкевич, Михайло Маслій

© **W ltd**, 2002
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!+» посилання на журнал обов'язкове.

Країна мрій — Мадуродам, і ти в ній — справжній Гуллівер

Щоб відчути себе Гуллівером при зрості півтора метра з каблуками, зовсім не обов'язково плисти за тридев'ять земель у Ліліпутію. Тим більше, що й країни такої, каже Колібрик, на землі зроду-віку не було. Досить просто взяти квиток на Голландію, сісти в літак, і...

Що це — місто, парк чи музей просто неба? А може, найбільша у світі іграшка з повним набором крамниць, театрів, соборів, оточена старовинними кварталами, каналами, аеропортом та вокзалом. Назва цього міні-дива архітектурного мистецтва — Мадуродам, а мером його свого часу була навіть сама кронпринцеса, а нині королева Голландії Беатрікс.

Хто придумав це містечко?

Назва Мадуродам веде свій родовід від сім'ї Мадуро, яка й запропонувала саму ідею диво-містечка, де б знаходились точні копії всіх голландських визначних споруд.

Георг Мадуро, котрий народився 1916 року на далекому острові Кюрасао у Вест-Індії, прожив коротке, але барвисте життя. Спочатку він просидів свої штанці студентом Лейденського університету, а потім зайнявся юридичними справами. 1940 року він був призначений офіцером кавалерії. Війну він, як і годиться, провів у боротьбі проти окупантів — спочатку в армії Нідерландів, а потім у підпіллі. У 1943 році він потрапив до концтабору Дахау, де й загинув, не доживши до перемоги кілька місяців. І от у 1950 році, коли стали шукати назву для цього населеного міні-пункту, вирішили назвати містечко на його честь.

Урочисте відкриття Мадуродама відбулося 2 липня 1952 року. З того часу містечко постійно та невпинно розширюється, перелаштовується і дедалі кращає. Сьогодні в Мадуродамі понад сімсот будівель, млинів, мостів, дерев, поїздів, кораблів, не кажучи вже про численних крихітних жителів, якими заповнені площі та сквери.

Існує навіть карта міста, яку ти можеш купити, перетинаючи його кордон. Не завадить і грошовий дріб'язок. Кидаєш монетку у скарбничку, і відразу ж, як за рухом чарівної палички, починають крутитися млини, рушають з місця крихітні поїзди, запрацюють машини...

Собори, греблі, вітряки...

Все, що тут можна побачити, ретельно зібрано, спроектовано та виготовлено майстерними руками з дерева, бронзи та пластмаси. Одні деталі міста раптово з'являються, а інші несподівано щезають — на реставрацію. І так місто живе разом з країною. Збудують десь у Нідерландах новинку модерну, а вона вже тут, у масштабі 1:25... Тож не дивно що поруч із собором XIV сторіччя тут тоб і виставковий за у формі НЛО, озеро, і ак вапарк, і віт рильники...

Справжній собо св. Іоанна, що в міст Гертогенбош, почали спо руджувати у 1380 році, а завер шили років 200 тому. Тут можна по бачити, як він виглядатиме зверху — до сить просто стати над шпилями. Непо далік — Йорданський квартал (що в Амстердамі), де у давні часи жили місники. Якщо вдасться зігнутись і зирнути у віконце, то можна побачит всередині будинку справжню кімнатку!

Або взяти Ваговий дім чи великий сирний ринок в Алкмаарі. Колись то була церква Святого Духа, а з 1582 року — це вже будинок, де зва-

принцеси Беатрікс (м. Нойвегейн) має величезне значення для організації руху внутрішніми водними шляхами країни. Його зменшена копія працює так само безвідмовно, як і оригінал. Знаменитий порт до найменших деталей

жують і продають сир. Тепер у справжньому Ваговому домі є знаний на всю країну музей сиру. І як у давні часи, кожної п'ятниці від квітня до вересня тут поруч із ним кипить ярмарок сирів. Купуйте найсмачніші у світі голландські сири! Ніде вам більше не покуштувати таких сирів! Не проходьте повз нас!» — приблизно так закликають гостей місцеві продавці.) А он там далі — Національний Морський музей (м. Амстердам). У його будівлі, спорудженій у 1656 році, зібрано тисячі експонатів з історії мореплавства. А перед самим музеєм — вітрильник «Амстердам», а вірніше, точна копія

судна Ост-Індійської компанії, котре затонуло під час першого рейсу в 1749 році. Найбільший у Нідерландах Шлюз відтворює такий самий справжній — порт Роттердама, а щоб спорудити дев'ятиметрову копію туристичного корабля «Роттердам», цілому штату корабелів довелось потрудитися півтора року. «Передмістя» казкового Мадуродама засаджене знаменитими голландськими вітряками.

Плоди творчості

«Господь створив Землю, а Голландію створили ми», — кажуть голландці. Крок за кроком вони відвойовували в моря свою землю. Ось чому кожен голландець за вдачею творець, а на території міста є ще один казковий світ — Царство піску. На площі 1000 квадратних метрів — сила-силенна фігур та споруд із піску. Є тут і мамонти серед печерних людей, і старовинні будинки, і моряки з рибаками, і селяни. А поруч із спорудженими фігурами досить простору для власного мистецтва — бери і твори! Плоди твоїх творінь лишаються у Царстві піску, аби дивувати і радувати всіх тих, хто прийде після тебе!

Особливої ретельності та шанобливості тут, як, зрештою, і в усій країні, надають природі. Канали, дерева, квіти... Коли б ще знайшлись чарівники, котрі змогли б зменшувати справжні квіти... Вони тут у натуральну величину. Нарциси нависають над вокзалом, гвоздики заглядають за фортечні мури. А щовесни в Мадуродамі розкриваються понад 30 тисяч тюльпанів! За ними розквітають інші — і так до осені! І про дерева ботаніки подбали — насадили карликових яблуньок та сосен. Скажи, хіба не радість — відчути себе Гуллівером, вищим за дерева та дахи будинків!?

Коли приходить пізня осінь, із пляжів та узбережжя прибирають крихітних морячків, іграшкові гамаки, аби зимовий сніжок притрусив Мадуродам. Та взимку казкове містечко не менш привабливе, особливо на Різдво!

Коли сонце (справжнє) сідає за обрій, у крихітних вікнах Мадуродама загоряються 50000 крихітних лампочок. Ефект просто казковий!

Коли над містом знову розіллється сонячне сяйво, можна податися до аеропорту. Його площа — 779 квадратних метрів, тут можна легко та невимушено крокувати поміж точних копій пихатих «Боїнгів», на які не поскупилася королівська авіакомпанія KLM.

На вулицях багато велосипедів — ще одна особливість і казкового міста, і всієї Голландії. Он навіть на ліхтарі висить маленький велосипед (так жартують у Голландії студенти). Є вони й перед крамницями, музеями і театрами...

Мадуродам, як і інші міста Нідерландів, стоїть на воді. Густа сітка каналів Мадуродама — копія каналів Амстердама та Утрехта. Є тут і продумана система шлюзів, про один я вже розповідала. Можна було б ще розповідати, та все ж краще раз побачити, ніж сто разів почути.

http://Життя під знаком WEB

Прогулянки по місту? У-у-у, набридло! У футбол на пустищі поганяти? Так ще від позавчорашнього матчу синці не посходили, та й так часто навіть у серії А не грають. Зажени «Мілан» чи «Ювентус» у такий графік — і за місяць від нього самі тільки ріжки та ніжки по футбольному полю збиратимуть. Вчити англійські дієслова? Бр-р-р, і так уже сняться!.. Інтернет? Гм, а це ідея! Як тобі віртуальні прогулянки не менш віртуальною всесвітньою електронною павутиною? Спробуємо?

Сама ідея непогана, та є одне «але». Доводилось чути про таку річ, як Інтернет-залежність? Це коли людина дня прожити не може, якщо не облазить десяток-другий віртуальних просторів, байдуже, потрібно їй це чи ні, не повисить кількох годин у чаті, спілкуючись «ні про що» з людьми, яких вона, скоріш за все, ніколи й не побачить. А ще вичитав я не так давно на сайті якомусь медичному, що американські лікарі дружно прирівняли Інтернет-залежність до наркоманії та алкоголізму, і стало мені трохи не по собі. Це що ж виходить, Інтернет заради Інтернету — це вже хвороба?

Отже, щоб не заплутатись у світовій електронній павутині, мов та муха, мабуть, не зашкодить наперед з'ясувати для себе, а що, власне, мені в тому Інтернеті треба? Музика? Шукай музичних сайтів. Кліпи? Шукай такі місцинки, де є кліпи. Ігри, газети, новини, фан-клуб?.. Вирішуй.

http://lang.ru

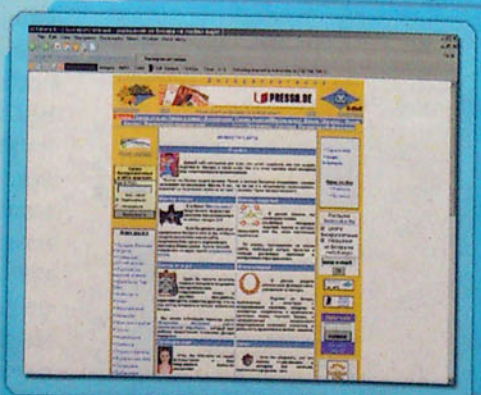
http://biser.virtualave.net

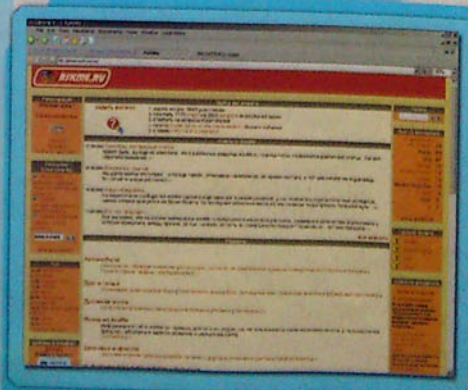
http://www.askme.ru

Do you speak English?

«Sure!» — дуже скоро зможеш відповідати ти, якщо станеш завсідником на сайті мов і вирішив вивчити її тут. І знайшов сайт Lang.Ru (http://lang.ru/), назву запам'ятати ще легше, ніж «come — came — come». Тут тобі і Present Indefinite, і Future-in-the-Past, і Gerund із Participle II. Уроки, тести, підручники, література, словники, конкурси, тести... Я довго блукав по розділу, присвяченому сленгу. І тепер точно знаю, що їхнє «коли буде голубий місяць» (once in a blue moon) — це те саме, що й наше «після дощику в четвер». Тобто ніколи.

Бісероманія

Ніколи б не подумав, що цьому заняттю можна присвятити такий нічогенький сайт (http://biser.virtualave.net/). Киця навіть пробувала щось із бісеру сплести і мені подарувати. Сайт цей, як і бісероплетіння, — для найтерплячіших, найусидливіших. А ще тут є «Віртуальна примірочна».

Є питання?

Тоді гайда зі мною на сайт «Запитай мене» (http://www.askme.ru). Це такий форум, де можна вибрати розділ, поставити запитання і отримати на нього відповідь. Спочатку мені подумалось: «Яка користь від цього сайту? Одні щось запитують, другі щось відповідають». А прочитав по кілька запитань-відповідей і зрозумів, що помилявся я, потрібен такий сайт.

Котячі історії

А на цей сайт можна піти, наче в зоопарк, варто тільки набрати на клавіатурі http://bigcats.ru/ — і ти у царстві тигрів, леопардів, гепардів, пантер і так далі. Впевнений, сторінка буде цікавою і власникам маленьких котів — усяких мурчиків, барсиків та тигриків. Вони ж дикі, ці кішки. Так що варто знати, як з ними поводитися. І саме цього навчать на сайті. Приємна сторіночка, досить весело зроблена. До речі, я також обожнюю одну породу із серії великих кішок — її звати манул! Це далекосхідний дикий кіт. Дресируванню не піддається, і вдома його тримати не можна... Ну нічого, наш Ковбасан колись дресируванню також абсолютно не піддавався, а тепер команди «Спати» і «Їсти» виконує так, що любо глянути.

http://bigcats.ru

Бійки online

А зараз гайнемо в «Бійцівський клуб» (http://www.combats.ru/). Серйозна справа, між іншим. Там б'ються між собою сильні чоловіки і по-бойовому налаштовані жінки. Щось на зразок онлайнового побоїща, середнє між чатом і ролевою грою. Кажуть, дуже захоплює. Тому що потрібно не тільки «чатитися» і боротися, але ще й накопичувати різні предмети, магію, гроші і інші радощі життя, щоб з допомогою них отримувати перемоги в бою. Одним словом, смерть будь-якому іншому заняттю, однозначно! Подивишся на лічильник, і видно, як «тирчить» від цієї «іграшки» добра третина Інтернету. А я-то гадаю, чому інші сайти простоюють...

http://www.origami.ru

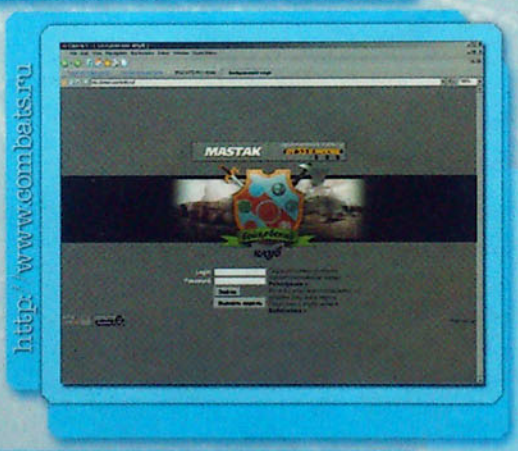

http://www.combats.ru

До самих глибин Галактики

Ще одна цікавинка — сайт «Молекулярне зображення» (http://micro.magnet.mfsu.edu/primer/java/scienceopticsu/powersof10/). Система проста. Заходиш, чекаєш завантаження невеличкого ролика. Далі перед тобою виникає ділянка нашої Галактики з точки, що знаходиться за 10 мільйонів світлових років плюс-мінус сантиметрів десять від Молочного Шляху, а потім кожну секунду зображення збільшується на порядок. Так що ти бачиш спочатку Молочний Шлях, потім нашу Сонячну систему, після цього Землю, місто, дерево, листочок і далі глибше — до атомів і молекул. Ось так прямо до кварків можна і доспостерігатися. Заняття, до речі, дуже захоплююче. Якось відразу відчуваєш себе причетним до глибин космосу.

http://micro.magnet.mfsu.edu

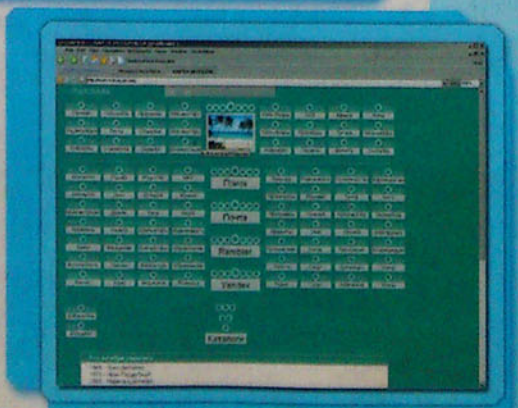
http://www.marusyak.net

Японських справ майстер

Коли ти починаєш складати з аркуша паперу літачок, кораблик, кашкет чи сусідку по парті, то задумуєшся про те, що займаєшся... мистецтвом орігамі, а не «дурницями», як говорить твоя вчителька. Адже орігамі — це і є мистецтво складання з паперу всяких цікавих паперових фігурок. Слово придумали японці, а на сайті Origami.Ru (http://www.origami.ru/) тобі розкажуть, як із звичайного аркуша паперу можна скласти щось надзвичайне, наприклад, ось таке... І не просто розкажуть, а й покажуть, як це зробити самому!

«Сім-сім», відчинись!

Або взяти «Учбову карту Інтернету» (http://www.marusyak.net/). Карта саме для початківців, особливо для тих, хто ще толком не вирішив, куди ж податися. Але це не каталог, тому що каталогів в Інтернеті й так дуже багато, і ними все одно не дуже й користуються (крім як найвідомішими). Творець карти посилається на психологів, які стверджують, що число об'єктів, які може тримати в пам'яті людина, дорівнює 7±2. Тож не випадково кожен розділ учбової карти містить рівно сім об'єктів — тобто є сім сайтів. Тому ти не напружуйся, а просто методично й акуратно відкривай сайти з потрібної тобі категорії. А їх небагато, і всі вони розташовані на карті: словники, гороскопи, гумор, кіно і так далі. Над кожним — сім олімпійських кружечків, кожен з яких веде на вибраний сайт. Дуже зручна штука, скажу тобі. А то в каталогах я завжди гублюся. Натискаю на категорію, а мені там як «вискочать» сто тисяч двісті тридцять сайтів, — ну і куди після цього податися бідному інтернетогуляці? А тут — все просто. Сім сайтів — число магічне. Пригадуєш? Одна голова добре, а сім — набагато більше. Сім разів відмір, один раз відріж. Семеро одну соломинку піднімають. Сім справ в одні руки не беруть. Сім сіл, а конячка одна. Сім років мовчав, на восьмий закричав. Сім років не бачились, а зустрілись — і говорити нема про що. Сім четвергів, і всі в п'ятницю. Ось такі справи, друзі. На цьому нашій казочці кінець. А хто слухав — тому й мишка в руки...

Собака людині... хто?

Ну, звичайно, друг! А що таке друг? Це ми самі, віддзеркалені у комусь. «Скажи, хто твій друг — і я скажу, хто ти», — говорять про двоногих друзів. А от чи можна так сказати про чотириногих? Якось на дозвіллі я спостерігала в парку за власниками болонок, бульдогів, вівчарок та різних ротвейлерів з бультер'єрами, і... «Народ дурного не нарадить!» — таким був мій висновок. Хоча, зрештою, розмова зараз буде не про це.

Назви мені когось із твоїх однолітків, хто за все своє життя хоч раз не сказав би: «Хочу собаку (кота, хом'ячка, алігатора...)». Я особисто таких не знаю. А от дорослі... Мабуть, вони краще розуміють, скільки проблем звалиться на їхні голови з появою чотириногого друга. А надто тоді, коли улюблене чадо почне забувати про обіцянки «щодня вигулювати песика» або «регулярно чистити клітку папужки». Або ще так буває. Купили дитятку песика, все добре, всі задоволені. А через кілька років воно закінчує школу і їде геть зовсім до іншого міста. Собака лишається з дорослими, ніхто про нього нібито не забуває, всі його люблять, та якби хтось зазирнув до його собачої душі, він би зрозумів увесь цей тягар розлуки з господарем.

Зрозуміло, до чого я? Цуценя — це не м'яка іграшка, яку, досхочу нею награвшись, можна закинути на полицю і забути. І не річ, куплена в магазині, яку при бажанні можна продати ще комусь. Так, це друг, однак, разом з тим, це ще й велика відповідальність, велика настільки, наскільки ти усвідомлюєш, що збіжить трохи часу, і цей пухнастий клубочок повністю залежатиме від тебе, твого настрою, звичок, смаків... Разом із собакою поріг дому переступають нові обов'язки й турботи, які триватимуть не день, не місяць і не рік.

Якщо твоє рішення завести собаку остаточне і оскарженню не підлягає, подумай, яку породу краще обрати. Так щоб відповідала вона і твоїм уподобанням, і умовам, в яких доведеться жити твоєму чотирилапому другу, і батькам з братами-сестрами щоб не дошкуляла. Є думка, що собака в міській квартирі — нещасне створіння, та життя — це ще Ейнштейн з'ясував — відносна штука. Просто від розміщення квартири та її габаритів залежить і вибір породи.

Про комфорт та емоціони...

Живучи в одно- чи двокімнатній квартирі та ще й на четвертому-п'ятому поверсі і вище, краще відразу відмовитись від сенбернара, сетера, німецької вівчарки — взагалі від усіх величеньких порід. А пуделя, таксу, фокстер'єра — будь ласка!

Від правильного вибору виграєш і ти зі своїми домашніми, і собака. Для більших порід потрібна й більша площа.

Добре, якщо є подвір'я, садочок чи парк, а від ігрових майданчиків та всіх місць, де діти граються, краще триматися якомога далі. У великих містах вигулювання собаки може стати серйозною проблемою, як для власників, так і для людей, які люблять прогулятись парком, по зеленій алейці... Особливо це стосується собак службових, бійцівських порід, яких сьогодні предостатньо.

Виводити тварину потрібно кілька разів на день, у ранньому віці — до 5-6 разів. Байдуже, яка стоїть при цьому погода: дощ, сніг, болото, сонце, холод чи тепло, — для собаки всі дні гарні.

Найбільше щастя для собаки — любов і турбота власника. Набагато щасливіше почувається тварина, живучи в тісному приміщенні з добрим, лагідним господарем, аніж походжаючи широченним двором на грубому ланцюгу та обгризаючи смачнючі (з погляду собаки, звісно) кістки, які їй підкидає час від часу господар. Собака просто мусить відчувати, що він потрібен господарю.

Найгірше ж для тварини — знати, що вона всім заважає.

Ніколи не бий свого чотириногого друга! Не поводься з ним грубо і не зганяй на ньому злість. Один мій сусід любив «розвіювати» свій поганий настрій на собаці. Він починав його «виховувати», бити і кричати на нього. Звичайно ж, у таких випадках бідолашна тварина ховалася під ліжко, і тоді ніхто довго не міг її докликатися. Агресія, як і будь-яке інше ставлення по відношенню до тварини, викликає зворотну реакцію до нас самих. Але часто розплачуються за це не злюки-господарі, а зовсім сторонні люди, а часом і малі діти!

А хочеш стати справжнім собаководом (собакознавцем), запишися у спеціальний клуб і ходи зі своїм вихованцем на різні заняття, у школи та на виставки. У таких клубах фахівці допоможуть і вибрати породу, і пояснять, чому те, що годиться сенбернару, неприйнятне для пекінеса, а також дадуть точні та вичерпні відповіді на твої численні «Чому?», яких у тебе просто не може [illegible]'явитися, якщо ти вперше у житті заведеш собаку. Якщо ж тобі собаку подарували, купили на пташиному ринку, чи, може, ти просто підібрав цуцика на вулиці, насамперед необхідно показати тварину ветеринару. І ще: підбираючи на вулиці собаку, не забувай, що й у нього можуть бути господарі, які важко переживають утрату свого друга. Тому, знайшовши такого пса, напиши оголошення про свою чотирилапу знахідку, постарайся відшукати її власників, можливо, ти повернеш їм радість життя. Пам'ятай, що кожен собака, а особливо дорослий, по-своєму тяжко переживає втрату свого господаря і не завжди приживається на новому місці.

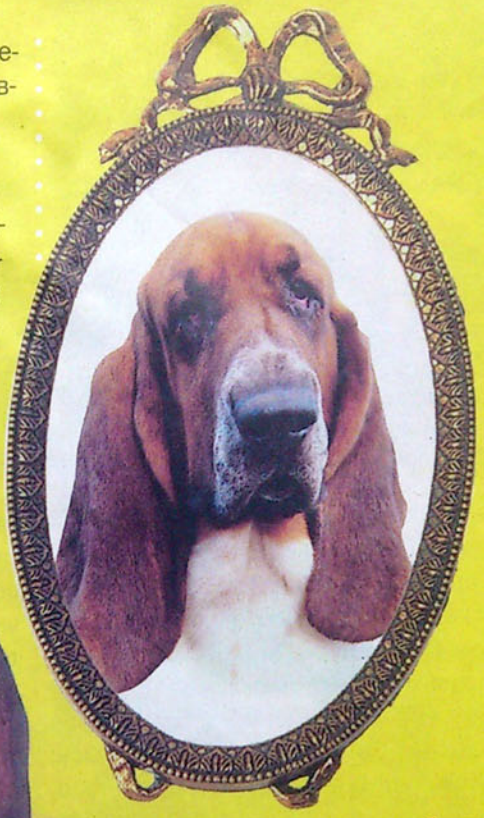

... і собачі раціони

Звичайно, найкраще придбати маленьке цуценя. Мороки з ним буде чимало, це так, але ти зможеш відчути себе справжнім вихователем, опікуном і другом цієї істоти. Маленьке цуценя спочатку треба годувати молоком. Потім у молоко можна додавати трохи білого хліба, згодом варити ріденькі молочні каші: манку, вівсянку, толокнянку. З двох-трьох місяців можна підгодовувати цуценят сирим меленим м'ясом (40-50 г на день). У чотири місяці денна норма м'яса має становити 100 грамів, давати його треба в кілька прийомів. Два-три рази на день цуценятам слід міняти питну воду. Посуд, з якого їстиме собака, потрібно щодня добре мити, щоб у ньому не було залишків зіпсованої їжі. Двічі на тиждень цуценятам слід давати рибний фарш. Корисними для тварини будуть овочі та домашній сир — джерело вітамінів та кальцію.

Ознака доброго харчування — спокійний сон. Голодні цуценята скавчать і непокояться. До двомісячного віку їх годують 6 разів на добу, а з п'яти до шести — 4 рази. Не можна давати собаці дуже гарячу і холодну їжу. Привчати до регулярного харчування слід змалечку. І не забувай, що у дев'ять місяців собака вже вважається дорослим, тож до його раціону вже має входити «доросла» їжа.

Чим не можна годувати собаку

- Кістками, особливо трубчастими, які можуть дробитись на гострі частинки — щоб не поранити шлунок.
- Річковою рибою. Давати тільки варену морську.
- Гострою, солоною, солодкою, копченою, масною їжею.
- Макаронами, бобовими виробами, картоплею у великих кількостях.
- Сосисками, вареними ковбасами, шпондером та іншими шкідливими для тварин продуктами.
- Як би ти не любив солодке, твій пес не повинний знати смаку цукерок, шоколаду, тортів — вони вбивають апетит, порушують травлення і руйнують зуби.
- Тварині не можна давати гострі спеції, томатні пасти та кетчупи. Небезпечно давати зіпсовані продукти.

Показником правильного харчування собаки будуть темпи росту маси тіла та його активність. Лише здорова, доглянута тварина може бути тобі добрим і надійним другом. Вона повинна відчувати свою необхідність бути поруч із тобою, і тільки тоді ви разом переживете багато радісних і щасливих хвилин у своєму житті. І старайся час від часу згадувати слова Антуана Сент-Екзюпері: «Ми відповідаємо за тих, кого приручаємо». Хоча б для того, щоб не відповідати потім за щось інше.

Дев'ять заповідей юного педагога

«Кожен народ має такого правителя, на якого заслуговує». Ти, Кицю моя, політично небайдужа, я, Во Вік, людина доволі активна у громадському розумінні, всі ми незалежно від кольору очей та партійної приналежності нібито визнаємо слушність такого лозунга. А чи не спадало тобі на думку коли-небудь, Кицю моя незалежна, перенести цей лозунг із громадського життя в якусь іншу сферу? Ну, наприклад, у шкільну. Тоді, скоріш за все, матимемо щось на зразок: «Кожна школа має такого директора, якого вона ладна терпіти».

Або по-новому переглянути стару як світ проблему батьків та дітей (або дітей та батьків — кому як до вподоби). «Кожна дитина має таких батьків, яких сама собі виховала», — закономірний підсумок такого перегляду. А скаже хтось, що батьки не виховуються, що то вже сформовані особистості — не вір! Виховуються, хто важче, хто легше, — але всі без винятку. Бо ж як би тоді змогли педагоги в коротеньких штанцях вивести дев'ять загальних (тобто придатних абсолютно для всіх) заповідей їх виховання?

Заповідь перша Виявляй побільше уваги до батьків. Цікався самопочуттям, справами на роботі, іншими, на перший погляд, нецікавими дорослими речами. Чим старша ти стаєш, тим важче переживають батьки твій явний чи уявний вихід з-під їхнього крила. А ще бояться стати тобі непотрібними. Їх мучить думка (може, й безпідставна) про те, що ти більше не любиш своїх мамутатка. Нічого не вдієш, такі вже ваші предки — не предки, а суцільні амбіції. Зрозумій раз і назавжди: їхні дріб'язкові діставання і нав'язливі запитання з нібито прихованим змістом — це просто спосіб привернути до себе твою увагу. Знайди годинку-другу, аби потеревенити з ними на всякі-різні теми. І повір, тебе від того не поменшає, якщо раз чи два на тиждень ти м'яко, але наполегливо попросиш маму піти подивитись телевізор (прийняти душ, почитати книжку), а сама тим часом замість неї перемиєш весь посуд. До того ж, май на увазі: чуйним людям значно рідше відмовляють у різних проханнях. Ну чим не інформація для серйозних роздумів?

Заповідь друга Цікався минулим батьків та їхніх батьків. Люди зазвичай вдячні тим, хто ладен вислухати їхні оповідки про героїчне минуле чи бурхливу молодість. Та й ти не пошкодуєш, адже дізнаєшся стільки цікавого!.. Наприклад, як проходило перше побачення твого дідуся, як пережила бабуся свою першу закоханість. Це ж, по суті, обмін досвідом!

Заповідь третя Створи атмосферу довіри і всіляко її підтримуй. Без довіри так важко знаходити спільну мову!.. Так, ти маєш право на своє життя і таємниці, не обов'язково відкривати їх усі. Та якщо мовчатимеш, мов холодний чайник, користі від того буде небагато. Для чого батькам додумувати те, чого у твоїй біографії, можливо, і не буде ніколи. Не сиди під час розмови мовчки, втупившись в одну точку, тільки тому, що тобі лінь відкривати рот і ворушити язиком. З боку це виглядатиме, ніби ти ховаєш якусь страшенну таємницю. Логічна реакція батьків — обмеження твоєї свободи. Цього тобі треба?

Заповідь четверта Якщо батьки розумні і начитані, то вони запросто могли в якомусь товстому журналі начитатись чогось такого «про сучасну молодь», що «Дракула» Брема Стокера видаватиметься дитячою колисковою! Чим товстіший журнал, тим більша вірогідність того, що вони одразу в усе це повірять, і що тоді? А те, що твоє завдання номер один полягатиме в тому, щоб довести: не все так погано в нашому житті, не все так страшно та безнадійно. Якщо дівчина зустрічається з хлопцем, але не спішить приводити його додому, це зовсім не має означати, що він — останній негідник, аферист і казанова в одній особі. А якщо ти займаєшся спортом чи просто підтягуєш м'язи живота в якомусь підвальному фітнес-клубі або збираєшся там з друзями побренькати на гітарі, то чому б не розповісти батькам усе як є і бодай заочно познайомити їх зі своїми друзями та однодумцями. Так уже склалося, що у стар-

шого покоління слово «підвал» викликає вельми натуралістичні асоціації типу «випивка», «наркотики», «розпуста»... Дай зрозуміти, що нічого поганого ти не чиниш — батьки ж просто бояться незрозумілого.

Заповідь п'ята Допоможи батькам стати твоїми справжніми наставниками, людьми, з якими можна порадитись, яким можна довіряти. Нехай почитають розумні книжки про виховання підлітків, у яких чорним по білому великими літерами написано і про свободу особистості, і про право людини на самовираження та самореалізацію. Сьогодні на наших прилавках таких книжок більш ніж достатньо. Звичайно, не всі вони підходять до наших умов, але про це зараз не будемо. Наприклад, як не банально це прозвучить, чимало корисного батьки знайдуть у книзі Сухомлинського «Сто порад учителеві» (та й сучасному вчителю вона би стала в неабиякій пригоді).

Заповідь шоста Доведи, що ти не один «...ийсь не такий». Каламбур та й годі, скажеш ти? Може, й так, але якщо бути серйозним, то твоїм батькам вкрай необхідно ближче пізнати, я б сказав навіть, відчути твій світ. Зрозуміти, як цікаво і як непросто жити в ньому тому, кого вони вважають своєю дитиною. Звісно, для цього хоча б інколи здалося переглянути по ящику щось про вас, по радіо послухати «щось таке». Або просто вмоститись на дивані і погортати на дозвіллі журнал «Клас».

Заповідь сьома Тебе цікавить реакція батьків на якусь подію у твоєму житті? Не спіши викладати все за раз! Тільки не думай, що Во Вік повчає обманювати. Просто реакція часом буває непередбачувана або й протилежна тій, на яку ти сподіваєшся. Тоді краще вдатися до непрямої подачі інформації. Розкажи батькам про свого «друга (чи подругу), що потрапив у халепу». Поцікався думкою і порадою, на які дорослі рідко скупляться. А тоді вже чини так, щоб, як кажуть, «і вовки ситі, і коза жива». Знай, що батьки значно легше перенесуть проблеми твоїх друзів, ніж твої власні. За чужу дитину не так боляче і соромно, ніж за рідну. До речі, їхній життєвий досвід і справді може знадобитися комусь із твоїх друзів, а батькам буде приємно, що молоде покоління їм довіряє.

Заповідь восьма Якщо ти хочеш попросити своїх батьків про щось дуже важливе, не роби це зненацька, не «падай» як сніг на голову. Не рубай з порога: «Так, матусю, хочу шубу за 1000 доларів!» або «Завтра купуєте мені саксофон — буду як Кенді Далфер!» Почни з розповіді про свою нову та палку любов — духову музику. Розкажи, як гарно виглядає саксофон у променях вранішнього сонця. «А музика, — скажи ніби між іншим, — це завжди зустріч із прекрасним, чимось таким потаємним. Це вам не бринькання гітарне по під'їздах...» Як знати, може, цей аргумент і стане останньою гиркою на батьківських терезах, і шалька із словом «Купити!» стрімко опуститься вниз. Ну а якщо і не куплять саксофон, то все одно до нового захоплення поставляться з розумінням, а як пощастить, то, може, і з повагою.

Заповідь дев'ята Ніколи не вимагай самостійності вголос — краще її просто проявляти! Як тобі можна довірити і відпустити у 20-денний похід, якщо ти вдома «забуваєш» застелити свою постіль і не вмієш приготувати звичайнісінької яєчні? Як тебе можна відпустити на дискотеку до 23-ої години, коли навіть зі школи ти не можеш повернутися вчасно? Доведи, що ти насправді доросла людина, яка заслуговує на повагу і довіру старших. Дотримуйся свого слова завжди! Сказано — зроблено! Нехай це гасло стане твоїм козиром. Сказала «Буду о 21:00», а прийшла о 20:58! Та мама-тато над хмарами ширятимуть від щастя — дитина стримала слово!

Якщо людина поводиться мудро, зважено, по-дорослому, то й ставлення до неї буде відповідним. Спробуй використати цих дев'ять заповідей на практиці, і ти переконаєшся, що твої батьки якщо й не найкращі батьки у світі, то не найгірші точно.

Ой під дубом зелененьким...

Що під цим дубом можна робити? Стояти, сидіти, лежати... А ще — поповнювати запаси життєвої енергії. Думаєш, Класний з глузду з'їхав? Дарма! Просто ти нічого не знаєш про дерева, які діляться з людьми своїми біоенергетичними запасами. А дуб серед таких енергетичних донорів — дерево №1! Цей кремезний богатир дає людині надзвичайний заряд біоенергії та ще й думки прояснює.

У давнину перед тим як прийняти серйозне рішення, радили спочатку постояти під дубом. Та й сьогодні ще не всі забули цю мудру пораду. «Підзаряджену» під дубом людину легко розпізнати за швидкою, енергійною ходою та розмахуванням рук.

На другому місці після дуба стоїть сосна та вся її голчаста родина. Сосна наповнює тіло людини важкою та щільною біоенергією. Однак «заряджатися» від сосни — означає піддавати себе великому енергетичному навантаженню. Саме тому людям, які хворі на серце, страждають нападами головного болю, не рекомендують гуляти у сосновому лісі.

Після хвойних дерев на третьому місці за кількістю біоенергетичних запасів стоїть акація. Це пахуче дерево дарує людям свіжість і бадьорість. Хода стає легкою, а настрій — піднесеним. Акація — універсальний донор, її біологічна енергія особливо корисна для прекрасної половини людства.

Номер чотири в біоенергетичному табелі про ранги віддали клену. Дуже корисно прогулюватися кленовими алеями, коли дерева висаджені в ряд з інтервалом 5-7 метрів одне від одного. Тоді вони утворюють живе енергетичне коло з єдиним біополем.

Наступною за кількістю покладів біоенергії можна вважати березу. Це тендітне деревце ділиться своєю силою не з кожним, а лише з тим, хто йому довіряє, ставиться з великою ласкою та любов'ю. До таких людей береза щедра, вона довго обдаровує їх своєю біоенергією. У народі кажуть: «Кого береза полюбить, той завжди здоровий буде».

Слідом за білокорою красунею йде червона горобина. Біоенергетика її така, як і в акації, та запаси її значно слабші. Гарний біодонор, який містить силу-силенну енергії, як правило, на відстані 5-6 метрів довкола не має сусідів. Якщо дерева, байдуже яких порід, ростуть вкупі, то кожне зокрема і всі разом не можуть мати біоенергії стільки, скільки слід. Поглинаючи енергію сусіда, дерево розпорошує свою власну.

Ти можеш перевірити рівень запасів життєздатної енергії кожного дерева за допомогою... долоні. На відстані 1,5 метра піднеси долоню і наближайся до дерева. Якщо не менш як за метр до стовбура ти відчуватимеш тепло, поколювання, незрозумілу щільність у повітрі, можеш бути певен: це дерево містить великі запаси біологічної енергії, з нього був би гарний донор.

Способів запастися життєвою силою чимало. Один з найвідоміших і поширених — вживання їжі, яка б поповнювала скарбниці нашої біоенергії. Та набагато корисніше пряме «підзарядження» від дерев-донорів, тим більше, що самим деревам шкоди від цього абсолютно ніякої, вони цю енергію дуже швидко поновлюють. Однак людина може скористатися цими властивостями тільки тоді, коли знатиме про них якомога більше. Чому? Пояснюю: дерева можуть не лише віддавати енергію, а й поглинати її.

Як запастися флюїдами

1 Стань за 40-60 см обличчям чи спиною до дерева і подумки звернися до нього з проханням поділитися енергією.

2 Розслабся. Заплющ очі. Уяви, як зверху вниз по твоєму тілу проходить хвиля тепла. Перевір, чи всі частини тіла розслаблені. Якщо ні, то при наступному видиху пропусти крізь ці місця теплу хвилю.

3 Після повного розслаблення відбувається вбирання енергії з допомогою ритмічного дихання за схемою: вдихни повітря (4, 6, 8 секунд) — затримай (4 секунди) — видихни (4, 6, 8 секунд). Вдихаючи, уяви, як енергія дерева наповнює твоє тіло, як вона піднімається по руках і ногах до сонячного сплетіння. У пригоді можуть стати кольорові асоціації. Наприклад, уяви, що ця енергія сріблясто-голубого чи фіолетового кольору. При затримці дихання енергія скупчується в сонячному сплетінні. А при видиху вона піднімається по спині

до голови і вже звідти скеровується в потрібну частину тіла.

4 Обережно! «Зарядження» біоенергією від дерева-донора повинно тривати не більше 2-3 хвилин. «Перебір» може спричинити несподівані розлади здоров'я, скажімо, спад чи підйом артеріального тиску.

5 Займатися таким «підзарядженням» можна не пізніше як за 2-3 години перед сном. В іншому разі ризикуєш усю ніч провести без сну, а кому потрібна несвіжа голова у школі? Та й нерви треба берегти.

6 І ще. Пора року відіграє важливу роль у житті дерев. А це означає, що запаси біоенергії не завжди однакові. Скажімо, навесні гарним джерелом енергії є всі фруктові дерева, особливо в період цвітіння. Дехто вважає, що саме тоді починається подача сигналів для комах про початок запилювання. Взимку біоактивність дерев падає, але не зникає геть.

Давні вчення кажуть, що кожному знаку, під яким народжується людина, відповідає «свій» день, камінь, дерево та гасло. І розписали, кому, що і коли. Хочеш поглянути?

Знак Зодіаку	День	Дерево	Камінь	Гасло
Водолій	середа	інжир	гір. кришталь	завершення
Риби	понеділок	в'яз	сапфір	оновлення
Овен	вівторок	слива	онікс	втілення
Телець	п'ятниця	мирт	сердолік	мета
Близнюки	середа	лавр	топаз	стремління
Рак	понеділок	верба	смарагд	співпраця
Лев	неділя	дуб	рубін	взаємність
Діва	середа	яблуня	аметист	творення
Терези	п'ятниця	бук	діамант	стійкість
Скорпіон	вівторок	горобина	аметист	знання
Стрілець	субота	пальма	гранат	старанність
Козерог	субота	сосна	онікс	зосередження

Часто буває так, що люди користуються цими знаннями, не знаючи, що такі знання взагалі є. Вони просто ідуть до «своїх» дерев, відчуваючи їхнє тепло, могутню силу і надзвичайно позитивний вплив на свій організм.

Буває й навпаки. Людині погано, вона пригнічена, боїться кожного куща, стає квола, безсила. Тоді на допомогу приходять дерева-споживачі, які здатні поглинати нашу енергію. Вони допомагають людині очиститися від негативної інформації, покращити прохідність енергетичних каналів, якісно змінити стан свого біополя. До дерев, що «споживають» біоенергію людини, належать осика, каштан, тополя і плакуча верба. Піднісши руку до такого дерева, ти не відчуєш тепла і щільності, навпаки, ти можеш відчути легку прохолоду. Рука немов би сама притягується до стовбура, ти не відчуваєш ніякого опору, лише поглинання.

Найбільший «пожирач» біоенергії — осика. Хто знає, чи не тому з неї колись витесували кілки і вбивали їх у всяку нечисть. У давнину осика вбирала в себе частину енергетики мерців, які вже не могли з такою силою нагадувати про себе живим.

Знаходитись біля дерева-споживача біоенергії можна не більше 20 хвилин, щоб не «висмоктало» чогось зайвого. Після контакту з таким деревом бажано «підзарядитися» у дерева-донора або ж просто поповнити сили в інший спосіб: щось поїсти, ритмічно подихати. Без такої заправки може погіршитись фізичний стан, я вже мовчу про настрій.

Дерева-споживачі уміють добре «стягувати» душевний біль, тривогу, депресію. Вони навіть можуть лікувати різні хронічні захворювання, але з цим експериментувати не раджу, краще звернутися до лікаря. Людина людині також багато в чому може допомогти, і повір мені, не гірше за дерева.

Олімпійська королева

Хто сказав, що королі та королеви зараз є хіба що у казках та десь в Англії чи Данії з Іспанією? Ну, звичайно, якщо мати на увазі грізного монарха, увінчаного високою позолоченою короною, з державою в одній руці та скіпетром у другій, у горностаєвій мантії — тоді так, я згідна. Але ж це колись так було, що місце вінценосної персони було тільки на троні. Сьогодні ж де їх тільки немає!? Був колись король рок-н-ролу — Елвіс Преслі. А ще я бачила фільм «Королева бензоколонки». Що вже смішна була та «королева» — вся в мастилі, мазуті, і бігала, як останній паж. Щоправда, на кінець фільму вона виправилась, умилась, одягнулась як слід і стала справжньою Королевою бензоколонки. А от одного разу мене хтось із Класних залицяльників (чи то Пундик, чи то Джексон — не пам'ятаю вже) перед контрольною з математики улесливо назвав королевою Класу. І розуміла я, що то просто лестощі, і знала прекрасно, що він безсоромно бреше, а все одно приємно було, просто страх!

А бувають ще олімпійські королеви, так-так, не смійся. Одна з таких королев навіть живе в нас, в Україні. Не в палаці, правда, і навіть не у граді стольному, а в Одесі. І не на троні вона сидить, ні, для неї значно звичніші та рідніші килим гімнастичний та різні спортивні снаряди — булави, стрічки, обручі... А звати її не Єлизавета чи Маргарет, а Олена Вітриченко.

ВІЗИТНА КАРТКА

Дата народження гімнастки — 25 листопада 1976 року .....
Місце народження — Одеса .....
Місце проживання — Київ .....
Зріст — 169 см .....
Тренер — Ніна Михайлівна Вітриченко (а за сумісництвом — і мама спортсменки) .....
Улюблена вправа — з м'ячем .....
Улюблена музика — Ріккі Мартін, російські зірки .....
Улюблені фільми — «Титанік», «Сибірський цирульник» .....
Улюблена їжа — українські страви, особливо, борщ та все те, що приготує сама .....
Улюблені книги — які питання, звісно, про кохання!
Улюблені види спорту — синхронне плавання, фігурне катання .....
Хобі — автомобілі .....

ОДЕСИТКА

Якось запитали журналісти уславлену гімнастку: «Олено, що для тебе означає держава, яку ти багато років представляєш на найвищому рівні?» Олена подумала і сказала: «Я не думала про це, поки якось не потрапила на збори до США та Канади, влаштовані тамтешньою діаспорою для українських спортсменів. Там я відчула свою належність до України, свою близькість із цими людьми. А особливо підсилилося це почуття в Угорщині, коли одна українка підійшла до мене на останній світовій першості і сказала: «Дівчата, ви робите для своєї держави більше, ніж сотня дипломатів. Завдяки вам тисячі людей у світі вперше чують слово «Україна» і думають: «Якщо в цій країні такі спортсменки, то з нею варто мати справу!»

Де б не була Олена Вітриченко, частинка її серця належить рідній Одесі. Тут вона росла, вчилась у школі і робила перші кроки в художній гімнастиці. Її тренером була мама Ніна Михайлівна, ось хто підтримував дівчину на нелегкій стежині професійного спорту.

Від чотирьох років майбутня чемпіонка працювала в гімнастичному залі, сказати страшно, по 35 годин на тиждень!

Хтось закине батькам Олени: «Ви забрали дитинство в дочки». Та сама вона іншої думки: «Хіба б я мала таке цікаве дитинство, якби не гімнастика! У неповні двадцять років я об'їздила весь світ! У мене безліч друзів в Україні та за кордоном. А головне, я займаюся улюбленою справою».

СПОРТСМЕНКА

Поважні члени суддівських комісій не раз і не два називали Олену гімнасткою з найчистішою і найточнішою технікою. Звідки ж це взялося в такої емоційної, тендітної, завжди усміхненої дівчинки? «Від батька, — посміхаючись, відповіла якось Олена.

— Він же в нас математик. Навіть коли сидить у глядацькому залі, не може розлучитися зі своїми фор-

мулами. Мабуть, так і вийшло, що мені передалися від нього якісь математичні задатки».

Напевне, у спортсменці і справді поєднались точна врівноваженість батька — доцента кафедри вищої математики Одеського університету, та емоційність мами — заслуженого тренера України з художньої гімнастики. Ну і власна наполегливість чогось та й варта, гадаю. А якби все це не поєдналось, то, може, ніякого спортивного дива й не було б.

ЧЕМПІОНКА

Для гімнаста 10 балів за виступ — це як для тебе 12 за шкільний твір. Так-от, не раз і не два грація, чарівні прекрасні стрибки, філігранна техніка виконання вправ оцінювалися заповітною «десяткою». За всю свою кар'єру Олена 9 разів ставала чемпіонкою світу, 12 — чемпіонкою Європи, бронзовою призеркою олімпіади в Атланті, ще й виграла 4 турніри «Гран-прі». Просто фантастика! Тисячі фотографів завмирали з фотоапаратами, аби вловити неповторну мить, коли Олена виконувала казково чудові стрибки.

В Олени Вітриченко багато фанів. Траплялося й так, що для захисту від надокучливих прихильників доводилося наймати охоронців. А ще в неї є подруга — інша відома українська гімнастка Катерина Серебрянська. Численні спільні збори, змагання — і от вони вже подруги не розлий вода. Олена раділа за перемоги Каті, та переживала за її невдачі не менше, ніж за свої.

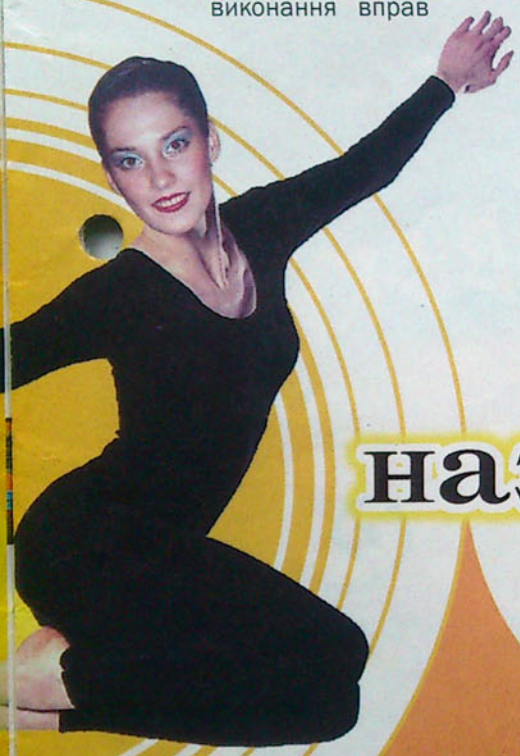

назавжди!

ЗОЛОТЕ ПРОЩАННЯ З ВЕЛИКИМ СПОРТОМ

Як би не було сумно, а прощання зірки художньої гімнастики Олени Вітриченко з великим спортом — уже історичний факт. Сталось це наприкінці 2000 року після турніру серії «Гран-прі» в голландському містечку Девентері. Цей турнір завершував серію турнірів «Гран-прі» останнього року тисячоліття. Ось де Олена сповна проявила свій спортивний характер! Вона була лідером у загальному заліку в трьох видах програми останні три роки, тож їй дуже хотілося перемогти і в цьому турнірі, аби поставити золоту крапку на своїй кар'єрі. Всі знали, що це останній офіційний виступ легендарної гімнастки, і на турнір з'їхалося багато прихильників спортсменки з Франції, Іспанії, Німеччини. Вболівальники так переживали за свою улюбленицю, що навіть приготували плакати з написами: «Олена Вітриченко — олімпійська королева назавжди!» І дарма хвилювалися вболівальники, спортсменка та її мама. Уславлена гімнастка завершила свої виступи впевненою перемогою в турнірі. Зійшовши з найвищої сходинки п'єдесталу, Олена достойно попрощалася зі своїми шанувальниками. Недарма після змагань вишикувалася величезна черга бажаючих отримати футболку з автографом прими художньої гімнастики. Організатори підготували спеціальний столик, на якому декілька чоловік вправно розправляли футболки з фотографією Олени, а їй довелося того вечора розписатися на сотнях футболок. Потім їй вручили красивий живий зелений листок, обрамлений золотом. Олена була дуже щаслива і мало не розплакалася від радості. Однак в останню мить узяла себе в руки і сказала «До побачення» з посмішкою на вустах.

Нічого не вдієш, 24 роки для гімнастки — вік дуже солідний, а тут ще й молодь підростаюча в потилицю дихає — от-от наздожене. Тож Олена ще в 1997 році, завоювавши титул абсолютної чемпіонки світу, вирішила остаточно і безповоротно: «Все, виступлю на другій олімпіаді — і баста!»

Наступного дня в Девентері відбулися показові виступи. Олена представила два номери. Ними вона дякувала своїм прихильникам за підтримку та за віру в її сили. А ще дякувала за те, що у спорті вона навчилася переживати свої та чужі перемоги і прощати людям. Може, Олена і не розкрила повністю свої можливості, та ставати «дівчинкою для биття» для перспективної молоді теж не хотілося. І от тепер у неї починалось нове життя, не менш цікаве. Ні, звичайно, спортсменка не мала наміру зовсім забувати гімнастику. Якщо хочеш знати, зараз вона часта гостя на показових виступах у європейських та світових гімнастичних центрах, на урочистостях, присвячених проводам різних знаменитих спортсменів із великого спорту.

Олена Вітриченко дотепер продовжує чарувати своїх таких численних шанувальників неперевершеними, сповненими краси, гармонії та грації номерами, байдуже, що її ім'я вже можна сміливо вписувати в історичні скрижалі нашого спорту.

ВОНИ ПРИЙШЛИ НІЗВІДКИ

Якби я була главою ООН чи ЮНЕСКО, я б неодмінно дозволила всім історикам та археологам їздити по всіх країнах без віз та закордонних паспортів. Які кордони, які митниці, коли минуле — наше спільне надбання, хоч би сліди давніх цивілізацій і лежали за тридев'ять земель. Крім того, там, де зараз живуть, скажімо, румуни, 2000 років тому ніякої Румунії і близько не було, а жили там даки — фракійське плем'я. Або взяти наше Причорномор'я — покажіть мені, будь ласка, нинішніх нащадків скіфів та сарматів! Але ж повинний хоч хтонебудь цікавитись тим, як вони жили, чим займались і з ким воювали!

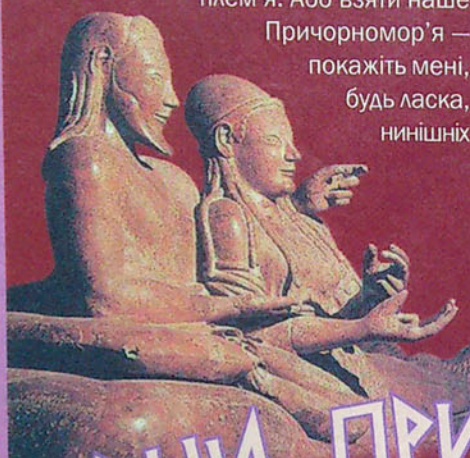

Чи взяти хоча б Апеннінський півострів та його найбільшу історичну загадку — народ, який називався етрусками. «Вони входили до царства смерті розкішно одягнутими», — сказав про них англійський письменник Лоуренс. Його уява малювала вельможного покійника на кам'яному ложі, довкіл нього — дорога зброя, бронзове начиння. Що й казати, народ цей був небайдужий до розкошів. Як я. Особливо тоді, коли завмираю перед красою цих етруських ювелірних виробів, перед їх витонченістю, технікою виконання. Що за культура, що за народ — досі ніхто з істориків не може сказати про нього нічого певного! Таємницею для всіх нас лишається й те, звідки прийшло це плем'я і чому зійшло з історичної арени.

ТАЄМНИЧІ ЛЮБИТЕЛІ ЗОЛОТА

Для мене, як, втім, і для інших істориків, предмети ювелірного мистецтва етрусків служать багатим джерелом знань про цей народ. Збереглося близько 11 тисяч етруських написів, однак їх розшифрування — справа віддаленого майбутнього. А от витвори декоративно-предметного мистецтва — інша річ, вони вже сьогодні допомагають ученим відтворити історію народу, який виготовляв їх від IX до II століття до нашої ери — епохи, коли процвітала цивілізація етрусків.

Наприклад, достеменно відомо, що прикраси з дорогоцінних металів були привілеєм соціальної верхівки. І вони не просто прикрашали заможний люд, а й були покликані служити йому після смерті, демонструючи це багатство й на тому світі. У X та IX століттях, на зорі залізної доби, Апеннінський півострів населяло кілька народів. Представники одного з них — ще їх називають Вілланова — зайняли велику територію, на якій згодом розселилися етруски. У похованнях культури Віллановн, де побутувало спалювання небіжчиків, знайдено особисті золоті прикраси, які свідчать про те, що видобуток та обробка золота велися тут давно.

У некрополях кінця IX та ще більшою мірою у VIII столітті до нашої ери, коли кремація вже не застосовувалась, стали помітні чіткі відмінності у суспільній структурі. У гробницях знаходили не тільки золоті брязкальця, а й менш дорогі вироби, такі як скарабеї та фаянсові підвіски східного та єгипетського походження. Менш дорогі для ювеліра, але не для археолога. Адже вони так яскраво свідчать, що частими гостями в Середземномор'ї були фінікійські та грецькі торговці-мореплавці. Вони борознили моря не тільки торгуючи, а й осідаючи на нових землях та засновуючи на них колонії. Траплялися серед колоністів і ювеліри. Потрапивши на Тірренське узбережжя, вони принесли сюди свою манеру виконання та технічні прийоми. У другій половині VIII століття етруски стають володарями на морі. Що це означало? А те, що золото до них річкою потекло! Звичною справою стали гучні бенкети, змащування тіла оліями та інші радощі богемного життя.

Етруски були чудовими будівельниками. Їхні міста мали правильну будову, обносилися стінами, споруди стояли на кам'яних фундаментах. Знайдено розкішні палаци, які зводилися в різних кінцях Етрурії. Гробниці відзначалися дедалі більшими розкошами, в них уміщалося все більше предметів, а під їхніми насипами

було розміщено багато поховальних камер. До цього періоду належать надзвичайно розкішні поховання, багатство яких, вочевидь, було покликане підкреслити роль небіжчика при житті і підтвердити його високе положення у потойбіччі. У чоловічому похованні гробниці Бернардіні (VII ст. до н. е.) було знайдено парадну зброю — приналежність аристократії. А за двома жіночими похованнями ми маємо змогу судити про роль жінки як хранительки домашнього вогнища. У цих гробницях чимало дорогоцінного посуду, виробів із слонової кістки та бронзи. Як у чоловічих, так і в жіночих похованнях було знайдено бенкетний посуд, глеки для вина, а також посуд для пахощів.

Особливою розкішшю відзначаються особисті прикраси. До чоловічих прикрас належать кільцеподібні фібули (застібки для плащів) та золоті і срібні пряжки; до жіночих — сережки, пекторалі, браслети і фібули. Ці предмети часто привозили з Греції чи виготовляли на місці на замовлення небідних клієнтів. При створенні прикрас використовувались не тільки звичні в тірренській Італії філігрань та грануляція. Майстри зі Сходу принесли орієнтальні сюжети, в орнаментиці стали переважати рослинні та зооморфні (звіроподібні) мотиви. Цей період отримав назву орієнталізуючого.

Вироби майстерень, що діяли в одному з приморських етруських міст, були виявлені в таких багатих аристократичних похованнях, як гробниця Ліктора та гробниця Кола Срібних Левів. Для цих дорогоцінних виробів характерний декор, отриманий методом напилення — напаювання на поверхню крупинок золотого пилу та крихітної золотої зерні.

І В НІКУДИ ПІШЛИ...

ТИ — МЕНІ, Я — ТОБІ

У другій половині VII століття зростання торгівлі призвело до появи на етруських територіях грецьких колоністів з азіатської Іонії. Вони привезли з собою казкові багатства Сходу, легендарні скарби Креза, не кажучи вже про вироби, зроблені у самій Греції. Етруська знать радо прийняла стиль життя іонійської аристократії. Виникли нові звичаї: гробниці стали прикрашати сценами бенкетів, де аристократи беруть участь в іграх, танцях та різноманітних видовищах.

Ювелірні прикраси, які дійшли до нас від другої половини VI століття до нашої ери, не пов'язані з поховальними пам'ятниками. Здебільшого це золоті жіночі прикраси з орнаментом етруського походження — сережки у формі коробки для коштовностей, кільця-печатки фінікійського типу, сережки греко-орієнтального типу з дископодібними підвісками, фібули з рельєфними фігурами, підвіски та намиста. Усі ці вироби щедро прикрашені зерню та філігранню, а також самоцвітним камінням та склом, які створюють кольорові ефекти.

У ТУМАНІ ІСТОРІЇ

Нечисленні археологічні знахідки середини V століття не відзначаються багатством. Пояснюється це просто: міста південної частини Етрурії зазнали серйозної поразки від греків у морській битві під Кумами. З іншого боку, в цей період зросла роль міст північної Етрурії. Із часом, під дедалі сильнішим тиском римлян з півдня та галлів — із півночі, етруська цивілізація стала занепадати.

Істотні зміни у стилістиці етруських ювелірів сталися тоді, коли в Етрурію вступила македонська армія (IV століття до нашої ери). Відтоді в етруських ювелірних виробах відбивається єдиний стиль, спільний для всього елліністичного світу. За прикладом македонської аристократії, етруська знать знову стала наповнювати свої гробниці золотом. У похованнях трапляються прикраси, виконані за допомогою забутої техніки. Упродовж IV-III століть чимало етруських територій опинилось під владою Риму. А з I століття до нашої ери Етрурія, що стала вже частиною Римської держави, переживає процес швидкої романізації. Настільки швидкої, що якби не археологічні знахідки, ми так і не дізналися б, що такий народ взагалі колись існував.

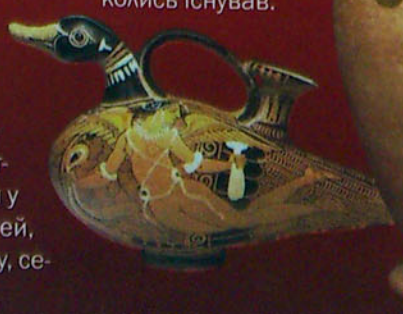

Царства підземні страшні та потаємні

Скажи, ти віриш у привидів, Нессі та снігову людину? Якщо віриш, то чи не була би твоя ласка відповісти на одне питання? Де мешкають привиди? Є в них якесь постійне місце проживання чи ні? Колібрик твердить, що місце їм у паралельних вимірах, ну за рідкісними винятками типу мене. Джексон дозволяє їм жити де завгодно, аби його не лякали. Пундик висунув цікаву теорію про те, що примарні істоти мають жити у примарних приміщеннях, слухати примарну музику і поглинати примарну їжу. Моя ж думка така: живуть привиди (і не тільки вони) під землею! Ми, полтергейсти, з підземниками не знаємося — бо надто вже дикі вони.

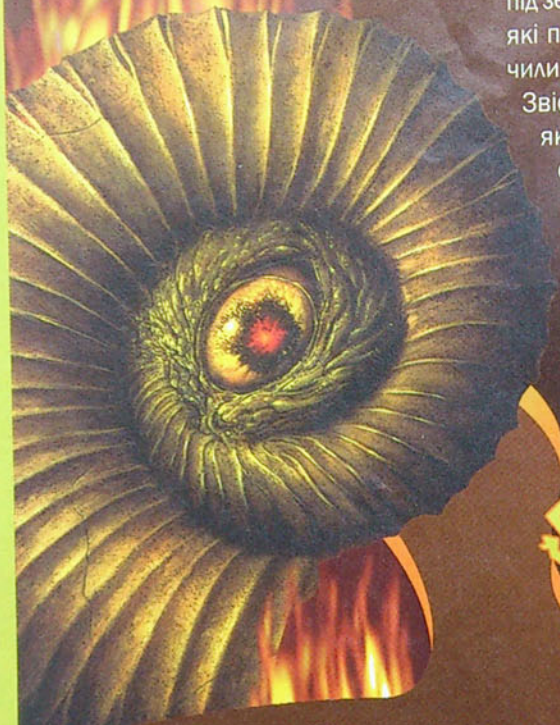

Привид підземелля

У 1991 році в узбецькому місті Ангрен на одній шахті стався дивний випадок. Колись давно там сталася аварія, через яку загинула і назавжди лишилась під землею молода дівчина. І ті шахтарі, які працювали довше, казали, що бачили там привида — дівчину в білому. Звісно, молодь у це не вірила. Поки якось на одного шахтаря раптом ні сіло ні впало посунули вагонетки, які до того часу спокійно їхали в потрібному напрямі. Той ледве сховався у відгалуженні. Тільки встиг перевести подих, як... Хтось легко торкнувся його плеча. Він обернувся, і... Так-так, то була дівчина в білому! Стояла і посміхалася, мов знайомого побачила. Кров застигла в жилах парубійка, серце завмерло. Невловимим порухом вона повалила його на землю, світло навколо нього стало тьмяніти... Скільки так пролежав, він не знав. А прийшовши до тями, швидко накивав п'ятами з тої шахти, навіть роботу поміняв. Ось така була зустріч.

Нессі, агов!

Від XIX століття люди полюють за лохнеським чудовиськом. Вполювати не вполювали, та надії не втрачають. Обстеживши Лох-Несс, побачили, що озеро всіяне глибокими печерами. Може, там Нессі й живе собі?

Або йеті — снігові люди. Полюбляють вони чомусь печери та закинуті шахти — і все. Може, і вони «прописані» під землею? А індіанське плем'я чокто регулярно розповідає всім байки про смердючого волохатого гіганта Шампа, котрий виходить з підземелля і отруює людям повітря та кров!

Відьми, троглодити, НЛО

Було це на початку XIX століття в американському штаті Теннессі. Сімеєчка на прізвище Белл повільно сходила з розуму у своєму родовому маєтку. Кілька поколінь клялись та божились, що бачили на власні очі, чули на власні вуха і навіть відчували фібрами власної душі примару, справжню відьму. Помічали її і сторонні люди, що гостювали в Беллів, був серед них і Ендрю Джексон — сьомий президент США. Їм треба було сімейці послухатися доброї поради індіанців та ніколи не оселятись на проклятій території. «Вона — прихисток злих духів!» — казали їм індіанці і обходили Беллів десятою дорогою. Особливо поганою славою користувались місцеві печери, звідки й дотепер доноситься металевий голос та неземне свічення. У грудні 1943 року американський журнал «Дивовижні історії» написав статтю про підземне царство, населене зграями троглодитів (троглодити — назва первісних печерних людей). Автором статті був Річард Шейвер, колишній зварювальник. За власним зізнанням, він мав сумний досвід спілкування з підземними істотами, що су-

проводжувався також не дуже веселим періодом у його житті — Річард загримів у психлікарню. Щоправда, він клявся-божився і бив себе у груди, що все ним написане — чистісінька правда. Далі з'явилась інша стаття того ж Шейвера про безшумні НЛО (які, виявляється, в негоду стоять у підземних ангарах). Пізніші спостереження показали, що особливу активність НЛО виявляють у місцях атомних вибухів. Може, вибухи порушують цілісність земної тверді і відкривають проходи з підземних світів до нас? І звідки тоді з'являються оті нишпорки на літаючих «дисках», як називав її Шейвер?

А в 1975 році, перед самою смертю, Річард Шейвер видав цілу книгу під назвою «Потаємний світ». У кожній подальшій публікації він давав цікавіші деталі підземелля. Троглодити, виявляється, були технічно «просунутими», до їх послуг було навіть так зване «смертельне проміння», не кажучи вже про телепатію. Та прогрес прогресом, але давня звичка пожирати собі подібних у них лишилася. Принаймні деякі випадки зникнення людей Шейвер пояснював саме їхніми гастрономічними уподобаннями. Бр-р-ррр, що за гидкі створіння!

Так-от, не шкодував похмурих фарб містер Шейвер, ці самі троглодити керувались якимось руйнівним всевладним розумом, який тільки й думав, як би то покорити і загнати в рабство землян. А стали вони такими не з добра, а рятуючись від сонячної та космічної радіації. Втім, не всі вони однаково погані, каже містер Шейвер, є серед них дві раси: погані «деро» та хороші «теро». Цей факт дуже зацікавив дослідників міфів та легенд. Щось уже дуже ті «деро» були схожі на злісних тролів, а «теро» скидались на благородних ельфів.

Вірять усюди в підземників люди

Один із найдавніших «підземних» міфів можна знайти в епосі про Гільгамеша. Напівлегендарний правитель шумерського царства Урука, що жив за три тисячі років до Різдва, спав і бачив себе безсмертним. Мав він друга Енкіду, який вирушив у підземний світ (Кі-Гал), щоб вивідати таїну вічного життя. Підземеллям правила богиня Ерешкігал та її чоловік Нергал, а їхні підлеглі — потвори із собачими мордами та тілами ящерів, утукку — рептилії з орлиними головами та сила всякої іншої нечисті. А на сторожі цього царства — нещадні люди-скорпіони.

Індія вірить у нагів — триоких людей-змій, котрі проживають у підземних містах Бхогаваті (під Гімалаями) та Патала (вхід до якого — у криниці Шешна в Бенаресі). Сорок страхітливих сходинок ведуть до кам'яних дверей із зображенням кобри, за якими — страшенна таємниця. Наги ненавидять людей, викрадають їх і жеруть, а ще знаються на всяких секретах.

Або китайські підземні дракони лунги чи японські птахоголові тенгу — чим не родичі утукку! Тенгу живуть у японському пеклі Дзігоку, де 8 кіл із вогню та льоду, а ночами виходять на землю.

Скандинавські тролі, гобліни та гноми живуть у царстві Темних Ельфів, і то лиш високо у горах, куди людині не дійти. Тролі вкриті густим хутром, гноми маленькі на зріст та працелюбні за своєю вдачею (кують чарівні мечі та обладунки), і всі вони ненавидять денне світло. Щойно гном потрапить під сонячний промінь, він тут же перетвориться на камінь чи жабу.

Германські племена вірили у гульдре — світловолосих білошкірих людців із печерного царства Альфгейм, котрі спокушають і пожирають людей.

В Англії, Шотландії, Уельсі та Ірландії побутують легенди про злих гоблінів, ельфів, брауні та фей, які живуть у підземеллях і ненавидять усе наземне. Англійці досі вірять, що гори, узгір'я, руїни та закинуті міста — стріхи підземних царств.

Північноамериканські індіанці вважають себе прямими нащадками підземних гуманоїдів. Їх предки жили у давній Країні Вогню (Атлантика), і країну цю знищили вулкани. Тоді індіанці сховались у підземелля, а потім піднялись у гори. Ацтеки й досі вважають себе вихідцями могутньої держави Ацтлана. А племена майя вірять, що там, під землею, є 9 рівнів (9 кіл пекла) царства. Ним править Ітзамна — людиноподібна рептилія, змія, кайман або ж дракон (існують різні зображення цього володаря). Його підданці теж нагадують суміш людини та ящірки, а у вільний від роботи час влаштовують людям землетруси і викрадення.

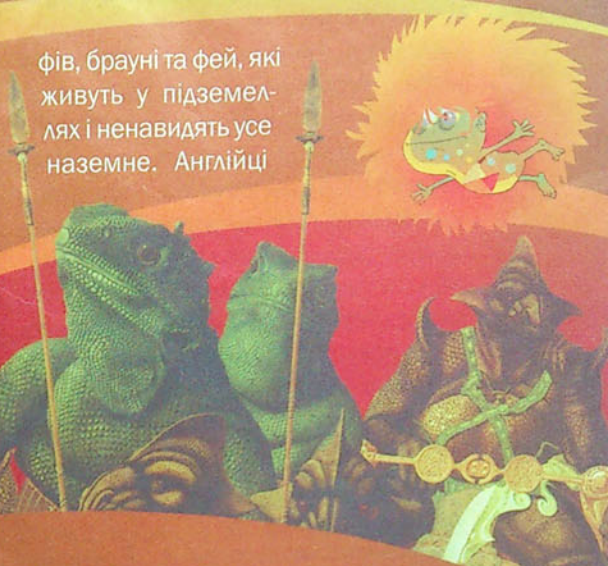

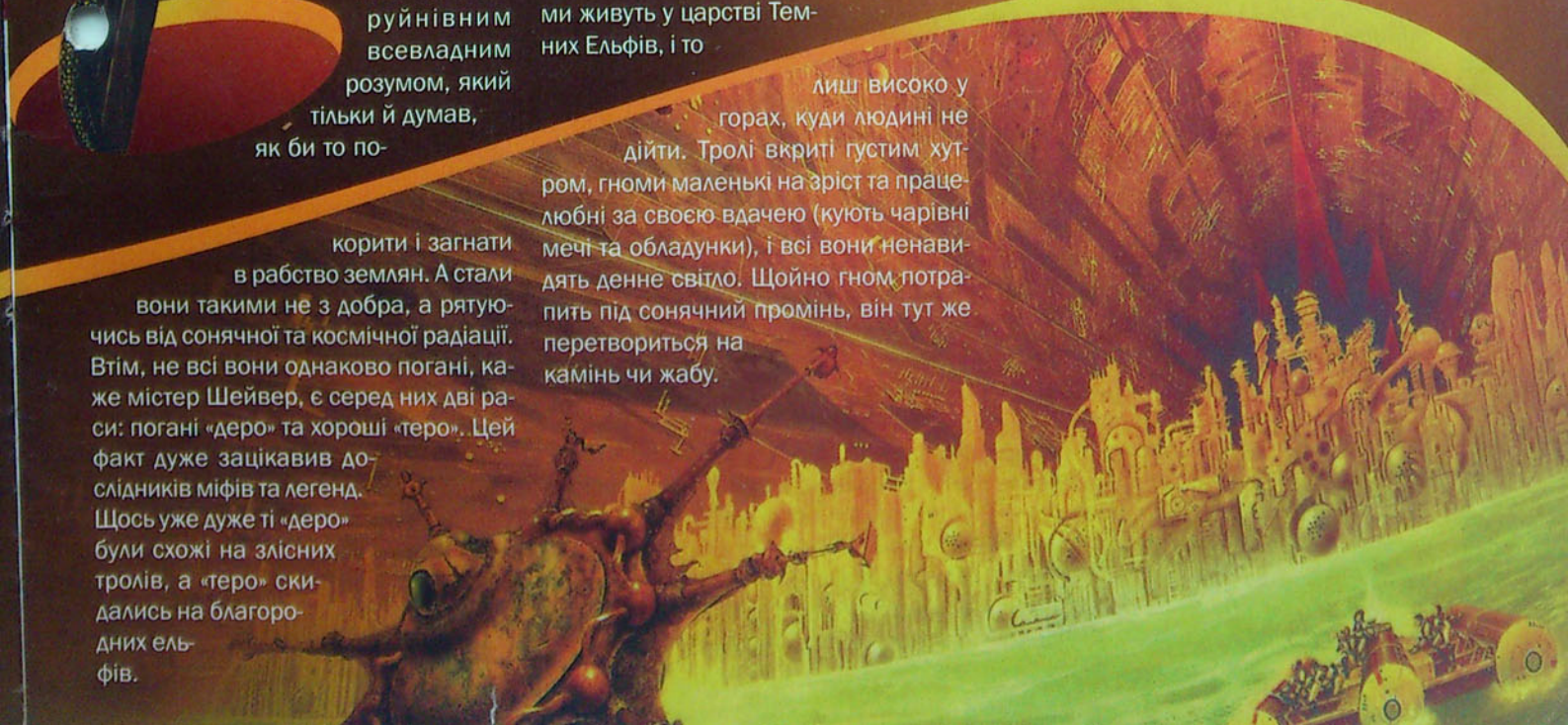

Джон Діксон Карр

Таємниця Грейт Вірлі

Конан Дойль часто отримував листи, адресовані Шерлоку Холмсу, з описом справ та проханням допомогти.

Одного вечора він вибрав зі стосу листів товстий конверт, набитий вирізками з газет. Ішлось про справу, завершену три роки тому.

...Хлопчик, поспішаючи на роботу до міста, помітив у полі коня, який лежав у калюжі крові, живіт був розпоротий. Приїхала поліція. Двадцять полісменів з усього графства кинулись прочісувати навколишні поля та чагарі. Воно й зрозуміло: восьмий випадок за півроку.

Між лютим та серпнем 1903 року якийсь маніяк убив вісім корів та коней, поліція отримала близько сотні знущальних листів. Автор листів смакував різанину, а один закінчувався словами: «Веселі часи настануть у Вірлі в листопаді. Ми візьмемося за малих дівчат...»

Жах охопив усе селище. А 18 серпня ще одна коняка. І тоді інспектор Кемпбелл прийняв рішення.

За півмилі від місця пригоди стояла церква. Туди й пішли інспектор та його люди.

Священик Шапурджі Едалджі був парсом, вихідцем з Індії. І тому видавався обивателям підозрілим. Він був одружений з англійкою. Їх старший син, 27-річний юрист Джордж Едалджі, працював у Бірмінгемі. Щоранку о сьомій тридцять він їхав на роботу і о шостій тридцять вечора вертався до селища.

Джордж був худий і темношкірий. Він з відзнакою закінчив університет і був знаний як автор досить розумної книги про залізничне право. Але достоїнства та здібності молодого парса робили його в очах обивателів людиною небезпечною.

— Не п'є і не палить, — шепотіли у шинку. — А пам'ятаєш, минулого разу?..

Кілька років тому, коли Джордж був школярем, округою прокотилася хвиля підкидних листів. У них лаяли священика та його сім'ю, особливо перепало Джорджу. Від імені священика в газетах давали дурні об'яви. Непристойні листівки, підписані його ім'ям, розсилалися іншим священикам. Тривало це три роки, а поліція удавала, ніби нічого не відбувається. Наприкінці 1895 року потік листів скінчився. Сім років у Грейт Вірлі все було спокійно — аж ось...

— Покажіть мені одяг сина, — приказав Кемпбелл, прийшовши до Едалджі додому. — А також зброю, якою він це робить.

Перерили весь дім, однак не знайшли нічого, крім чотирьох лез для гоління, замащених черевиків та плаща Джорджа.

— Плащ мокрий, — сказав Кемпбелл.

Священик торкнув плащ і заявив, що він цілком сухий.

— Тоді на ньому кінська шерсть, — сказав Кемпбелл.

— Покажіть хоча б шерстинку, — обурився священик.

Увечері того ж дня Джорджа було заарештовано.

— Що ви робили вчора ввечері? — запитали Джорджа.

— О шостій тридцять я повернувся додому. Мене бачили кілька чоловік. Весь день ішов дощ, і промочив черевики. Я повечеряв і пішов спати. І до ранку не покидав спальні.

Батько Джорджа це підтвердив.

Щойно поширилася звістка про арешт Джорджа, ніхто вже не сумнівався, що злочинець саме він. «Чимало теорій побутує в окрузі з приводу вбитої худоби, — писала бірмінгемська газета. — Однак найпопулярніша полягає в тому, що молодий Едалджі приносив коней та корів у жертву своїм язичницьким богам».

20 жовтня 1903 року відбувся суд.

Тим часом у Грейт Вірлі знайшли ще одну зарізану коняку. Джордж сидів під слідством, і звинуватити його у вбивстві було неможливо. У листопаді знайшли ще одну... Але Джорджа все-таки засудили до семи років.

Життя ж у селищі тривало. Хтось різав коней. Хтось далі підкидав листи.

Тисячі англійців штурмували уряд петиціями, вимагаючи перегляду справи Едалджі. Та коли в 1906 році Джорджа звільнили, ніякої офіційної заяви з цього приводу ніхто не почув. «Що ж мені робити? — питав він у листі до Конан Дойля. — Я хочу мати чітку відповідь — винний я чи ні. Та мені її не дають...»

Розслідування справи Едалджі, яке вів Конан Дойль, забрало в письменника вісім місяців напруженої праці. Вперше він зустрівся з Джорджем у січні 1907 року.

— Одного погляду на Джорджа, — казав потім Конан Дойль, — було досить, аби зрозуміти, що він не винний. Коли я по-

бачив його, він читав газету, наблизивши її до очей, дивлячись на неї трохи збоку, що доводило...

Письменник підійшов до Джорджа, відрекомендувався і спитав:

— Містере Едалджі, ви часом не страждаєте астигматичною міопією? Я лікар за освітою. Ви не носите окулярів?

— Ні. Мені не змогли нічого підібрати.

— На суді порушувалось питання про вашу хворобу?

— Я хотів запросити окуліста, але мій адвокат сказав, що докази проти мене настільки сміховинні, що свідки не знадобляться.

Конан Дойль рушив разом із Джорджем до окуліста. Виявилось, що у нього сильна близькозорість.

11 січня перша частина «Справи Джорджа Едалджі» з'явилась на сторінках «Дейлі телеграф» за підписом Конан Дойля. Він писав: «Якщо можливо вибачити почуттям темних обивателів, що навіяні кольором шкіри Едалджі, то значно важче пробачити головному констеблю. Едалджі зробили козлом відпущення тому, що він парс...»

Міністр внутрішніх справ пообіцяв «уважно розглянути» справу Едалджі, та слова так і лишилися словами. Тоді Конан Дойль вирішив знайти справжнього злочинця. І вирушив у Грейт Вірлі по докази.

Аж раптом і Конан Дойль став отримувати анонімні листи.

Порівнявши їх з листами, які приписували Джорджу, він прийшов до висновку: «Листи 1892-1895 років написані підлітком, який до 1903 став дорослим, однак ані почерк, ані манера висловлюватися не зазнали грунтовних змін». І зауважив, що з 1895 по 1903 рік ніхто листів не отримував.

Найвірогідніше, автор кудись виїжджав. Але куди? У листі 1904 року кілька разів згадувалось море. Отже, він міг служити на якомусь кораблі. Та й останній лист проти Едалджі-старшого був відправлений з прибережного міста Блекпул, що поряд з портовим Ліверпулем. Де б міг учитись автор листів? Конан Дойль звернувся до архівів Вальсальської школи — ключ від цієї школи був підкинутий разом із сміттям священику. Виявилось, що підписані листи іменами учнів цієї школи.

З'ясувалося, що справді у Вальсальській школі між 1890 та 1892 роками був учень на ім'я Пітер Гудзон, відомий тим, що підробляв листи та документи і ніколи не розлучався з ножем. Коли його вигнали зі школи, Пітер став учнем в одного м'ясника, там він і навчився різати худобу. А наприкінці 1895 року найнявся на корабель і пішов у море. У 1905 році повернувся і оселився у Грейт Вірлі.

Знайшлась і жінка на прізвище Смолкінг, яка розповіла Конан Дойлю, як у 1903 році зайшла якось до Пітера. Коли мова зайшла про злочини, він вийняв із шафи великий ніж і сказав:

— Бачте, ось цією штукенцією і була зарізана вся худоба.

Того разу місіс Смолкінг списала все на жарт.

Згодом Конан Дойль роздобув цей ніж і довів, що коні та корови були зарізані саме ним. З'ясувалось також, що листи Пітеру допомагав писати його старший брат: уся сімейка Гудзонів ненавиділа «кольорових» Едалджі.

Усі зібрані докази Конан Дойль переслав до міністерства внутрішніх справ. А в травні було рішення комісії. Так, Едалджі неправильно звинуватили, проте не виключено, що саме він був автором анонімних листів. Заворушилася обурена громадськість. Спілка юристів одностайно ухвалила поновити Едалджі у правах. «Дейлі телеграф» оголосила кампанію збору коштів на користь Джорджа.

Конан Дойль кинувся до міністерства.

— Ви вважаєте, що Джордж Едалджі божевільний? — питав він.

— Ні, не вважаємо.

— Тоді, по-вашому, він і мені посилав листи?

— Читайте доповідь комісії...

Конан Дойль не здався. Він виступив з низкою статей «Хто написав листи?», роздобув зразки почерків Джорджа та підозрюваного Гудзона, залучив графологів... Експерти були одностайні: автори листів — Пітер Гудзон та його брат. Однак міністерство відмовилось порушувати справу проти Гудзона.

А наприкінці того ж року в газетах з'явились повідомлення: «Одруження сера Конан Дойля». На весіллі були тільки найближчі друзі і Джордж Едалджі. Едалджі, який приніс у подарунок молодятам томики Шекспіра і Теннісона, ніяковів від того, що загальна увага була прикута до нього. А на вокзалі, перед тим як поїзд повіз Конан Дойля у весільну подорож, він підійшов до Артура і тихо промовив:

— Я просто щасливий. Ви знаєте, мені так з вами поталанило...

Серйозні мотиви у ПСІ-детектива

Розповім я тобі один випадок із своєї детективної практики, а ти вже вирішуй, що тут і до чого, гаразд? Якось після уроків зник у Пундика рюкзак. От перед останнім уроком був і на початку уроку висів як ні в чому не бувало, а коли гурман після відповіді біля дошки повернувся на місце — його вже і слід вистиг. Урок, ясна річ, довелося припинити, мене викликали. Місце злочину я оглянув — нічого. Підозра спочатку впала на Ковба-сана — хтось бачив з-під парти його смугастий хвіст, — однак той вперся: «Знати нічого не знаю, і все тут!» Ще й кота якогось обдертого присунув, який підтвердив, що саме тоді, коли щез рюкзак, він на пару з Ковба-саном загоряв на Класному даху. Щоправда, при цьому він якось дивно та підозріло облизувався, але підозру до справи не підшиєш. І зайшло все це в тупик.

А вночі... Наснився Пундику рюкзак, та так явно, що він навіть відчув запах кількох чебуреків та одного «Снікерса», що були у ньому в момент викрадення. І лежав цей рюкзак у порожньому холодильнику для реактивів, який знаходиться у Крапчиній лабораторії, а на порозі спав підозрілозадоволений Ковба-сан ще й облизувався уві сні.

Ледь дочекавшись ранку (який тут сон після такого!), прибіг Пундик до мене, схвильований, розбурханий. Прихопили ми з собою Джексона (як свідка) і подалися в ту злощасну лабораторію. І що ти думаєш — там, у холодильнику для хімічних реактивів, і лежав одиноко, лямками догори, Пундиків рюкзак! Щоправда, був він порожній. Така- от Класна телепатія.

Ані слідів біля холодильника, ані відбитків Ковба-санових лап на лямках... Справу довелось прикрити — сон же в папку не підшиєш і як доказ не представиш! Принаймні поки що.

Нащо при диктаті корпус телепатів?

Давним-давно, ще за тирана Сталіна, когось із його міністрів осяяла думка створити при Раді науково-технічних товариств СРСР таку собі лабораторію біоінформації. Мовляв, органи органами, але ж і вони не можуть знати геть усього, що в державі твориться, а без цього ніякий тобі тоталітарний режим не зможе нормально функціонувати. Тож вирішили поповнити ряди й без того всюдисущих нишпорок та інформаторів ще й повним штатом ясновидців-телепатів.

Працювало в цій лабораторії понад 300 чоловік. Звісно, не всі вони могли претендувати на звання мага-телепата, шахраїв там, кажуть, також не бракувало. Очолював же цей славетний заклад учений, якого звали Олександр Спіркін. Та не про нього піде у нас мова, а про чоловіка на ім'я Борис Єрмолаєв — був колись такий досить відомий кінорежисер із задатками ясновидця.

Ось один випадок з його життя. Влітку 1968 року в головного диригента Московського симфонічного оркестру Вероніки Борисівни Дударової просто на репетиції поцупили коштовну, цінну і казково дорогу шубу. Не знаю, з чого вона була пошита, але шуму наробили будь здоров! Їй завтра на гастролі за кордон, а тут шуби немає! Скандал! Що робити? На допомогу прийшов композитор Шостакович. Узявши справу до своїх рук, він попередив оркестрантів, що зараз, просто на репетицію, до них прийде телепат, і швиденько запросив Єрмолаєва.

Той приїхав, увійшов у курс справи, походив поміж оркестрантами, уважно повивчав їхні фізіономії, а через 10 хвилин відкликав композитора в коридор і тихенько шепнув йому на вушко: «Це восьмий». Стали розбиратися, що до чого, і виявилось, що восьмий справді поцупив шубу. Справу розкрили, злодія знайшли, але пошкодували музиканта і інцидент вирішили зам'яти. Дали чоловіку можливість звільнитися з роботи за власним бажанням та без зайвого галасу. Мабуть, подумали тоді: «Хто його знає, може ще виправиться людина, тож навіщо життя їй калічити?»

Як таємне стає явним

«Борю, ну як ти це?» — допитував Єрмолаєва Шостакович. «Як, як, — казав той, — дуже просто! Один сидить і всміхається, другий дивиться з цікавістю, третій боїться, як би на нього помилково не вказали. Четвертому байдуже. І тільки один, у кого на обличчі щось таке, чого в інших і близько немає». Ось така розмова відбулася після викриття крадіжки. Гаразд, а що ж кажуть ті, кого ми так поважно називаємо спеціалістами?

Донедавна саму проблему нетрадиційних методів розкриття важких злочинів зараховували до галузі нереального.

«Ну і що, — потискали плечима скептики, коли їм мало не під ніс тикали реальні факти та наукові експерименти, — і не такі збіги бувають...» А сперечатися, ти, гадаю, і так це знаєш, із такими важко. Та з ними й не сперечались.

Ситуація стала мінятися з розвитком квантової теорії та розробок на її основі нових уявлень про просторово-часову структуру світу. Американські вчені, фізик-теоретик Давид Бом та нейропсихолог Карл Прібрам, дійшли до висновку, що у Всесвіті існує єдина, безконечна у часі та просторі багатомірна причинно-наслідкова мережа взаємозв'язків, у якій все взаємодіє з усім з різним ступенем інтенсивності. Ця система схожа на величезну енергоінформаційну мережу, кожна точка якої пов'язана з іншими. Тут нібито реалізується принцип голограми — і наш мозок, а особливо мозок енергетично сильних людей, працює як голографічне утворення, під'єднане невидимими, але потужними дротиками до мережі світу — такого собі Вселенського Інтернету. І що цікаво, ця інформація відбиває не лише теперішнє, а й минуле і навіть прийдешнє. Ось така нині наука — найсміливішим мрійникам років 200-300 тому таке й не снилось!

Без сумніву, це вбивство!

Список таких унікумів-екстрасенсів досить-таки величенький. В Англії це були Доріс Стокс, Нелла Джонс, Зак Мартін. У США — Сінді Балек, Дороті Еллісон, а в Данії жив знаний на всю Європу Жерар Краузе. Але наймаститішим серед них виявився Петер Харкос, чиє їм'я довго прикрашало газетні шпальти.

Телекоментатор якось запросив його до студії і запропонував взяти участь у наочному експерименті. Харкос погодився. Йому вручили записничок дівчини, котра зникла безвісти два роки тому. Харкос покрутив книжечку в лівій руці, скрушно похитав головою і повернув її коментатору. «Вона мертва... вона задихнулась, бо в її горлі було багато крові, — сповненим хвилювання голосом промовив Харкос, — він схопив її ззаду і вдарив над вухом. Вона впала. Він перелякався, викинув тіло у глибокий рів за мостом і втік. Це було вбивство!» Студія принишкла. Всі, затамувавши дух, чекали, що скаже далі екстрасенс. Харкос скулився, нахилився вперед і почав щось пильно визирати за камерами, — лиш йому одному видне відкривалось в цей час. Пучки його пальців легенько ворушились по записничку. Врешті він продовжив: «Вона лежить у рові, це і не село, і не місто... Вони їхали в його машині з міста. Рів глибокий, навколо кущі. Неподалік є міст і самотня хатинка. Вбивця дуже добре знає це місце, він вчащав туди раніше. Ця людина...»

...і по довгій паузі відмовився коментувати. Сказав лише, що це вбивство, що він його бачить і повинен дати свідчення в поліції. У відділку йому показали плаття дівчини, а опис убивці був досить детальний — аж до дефекту на руці, котрого поліція спочатку не зауважила.

Містер Харкос вважає свою здатність подарунком Господа Бога і користується нею не у власних цілях, а для допомоги іншим. Одного разу він навіть заснував компанію і, керуючись своїми суперздібностями, допоміг компаньйонам віднайти закинуту, але багату місцину в Арканзасі із запасами золота.

Екстрасенси шукають кораблі

У 1977 році вчені товариства Мебіуса, Лос-Анджелеського науково-дослідного інституту парапсихології, вивчали здатність екстрасенсів віднаходити затонулі кораблі. Директор інституту Стівен Шварц розіслав чотири навігаційні карти Тихого океану п'ятьом добровольцям, котрі запевняли, що мають екстрасенсорні здібності. Вони мали за допомогою Божого дару побачити на віддалі, знайти й описати затонулі судна. І при цьому користуватись лиш надісланою картою.

Четверо з п'яти таки вказали одне й те ж місце, — і не випадково. На площі 16 квадратних кілометрів поблизу острова Санта-Каталіна років 90 тому затонуло дерев'яне судно з паровою турбіною. А ще екстрасенси детально описали корабельне спорядження, штурвал, кам'яну плиту і таке інше. У червні цього ж року Шварц і два екстрасенси вирішили перевірити «знахідку». На борту субмарини вони мандрували близько трьох годин. За допомогою локатора і маніпуляторів спеціалісти підняли з піщаного дна окремі предмети. А протягом трьох наступних днів вони просто були шоковані новими своїми знахідками. Всі предмети були саме у цім місці і в такій кількості, як їх «побачили» екстрасенси. А корабель потонув через вибух. От лиш морська рослинність, що обліпила уламки, довела, що судно це й справді перебуває під водою не один десяток років.

Вірити чи не вірити, вирішувати не мені. Та факти — річ доволі вперта. Явище ясновидства існує — це факт? Факт, на всі сто відсотків факт! Тож чи не краще сто разів подумати, а вже потім кривити губи у скептичній посмішці? Якщо не передумаєш, звісно. Тим паче, що й поліція вже не так зверхньо ставиться до екстрасенсів-детективів? А ти що думаєш про це?

Буду в Лондоні, неодмінно відвідаю Вестмінстерське абатство, Тауер, Трафальгарську площу і обов'язково зазирну на Бейкер-стріт. Так-так, на ту саму, куди «поселив» Шерлока Холмса його автор — письменник Артур Конан Дойль. І тобі те ж саме раджу. Може, десь ще і є справжні музеї вигаданим персонажам, та я про них не чув. А ось цей... Жоден путівник по столиці Шотландії Единбургу, де народився Конан Дойль, і не натякає на дім-музей письменника. Зате адресу музею Шерлока Холмса, на якого він не пошкодував чотирьох повістей і понад п'ятдесят оповідань, знає цілий світ.

Музей на Бейкер-стріт відкрили 1954 року на честь 100-річчя персонажа. Скромний будиночок, втиснутий між номерами 237 та 239, єдина вікторіанська будівля на вулиці Пекарів (baker з англійської перекладається як «пекар»). Усе в цьому музеї продумано до найменших дрібничок. В одному з оповідань Холмс картав розсіяного і не надто спостережливого доктора Ватсона за те, що той не знає, скільки східців на сходовій клітці, якими він користується щодня. Холмс знав — 17 сходинок, і в музеї їх стільки. Серед експонатів реліквій — улюблене плетене крісло приватного детектива, колекція люльок, ціла фотогалерея родичів і знайомих (на стінах та на письмовому столі), велика бібліотека, скрипка Страдіварі, орден Почесного легіону, яким Франція нагородила Шерлока Холмса, габар з напоями та опудало болотяної гадюки — тої самої «Строкатої стрічки». У музеї є велика вітальня і дві спальні: одна — Холмса, інша — Ватсона. Вражає відвідувачів і музейна лабораторія хіміка-любителя, в якій серед найрізноманітніших колб та мензурок можна помітити специфічні причандалля для куріння. Сам тютюн знаходиться в одному з нічних турецьких капців із задертими носами. На підлозі музейної кімнати лежить потерта ведмежа шкура, а на стіні висить вензель Вікторії «VR». Щоб потрапити до музею, треба заплатити за дорослого 6,5, за дитину — 3 фунти. Тільки заплатиш при вході, як за порогом відразу потрапляєш на інший гачок у вигляді сувенірів, яких усередині музею теж не бракує.

Список пам'ятних місць на цьому не завершується. Внизу, у внутрішньому дворику музею, гостинно відчиняє свої двері затишний ресторанчик «У місіс Хадсон». А на тій самій вулиці туристів запрошують тризірковий «Sherlok Holmes Hotel» та готель «Northumberland», у якому (згадай «Собаку Баскервілів») почалися дивні пригоди сера Генрі Баскервіля з його туфлями. А можна відвідати «нору професора Моріарті» або подивитися на лікарню, де служив доктор Ватсон. Якщо в туристів лишається час, бажання та зайві гроші, можна оглянути один лондонський будинок у районі Вестмінстеру, де жив і працював цілком реальний Артур Конан Дойль.

Сер Артур Конан Дойль

Народився Артур 22 травня 1859 року в сім'ї архітектора і художника Чарльза Елтімонті Дойля. Його матір'ю була високоосвічена ірландка Мері Фолі, сімейною гордістю якої було високе походження з королівської династії. Мері була навіть якоюсь близькою родичкою Вальтера Скотта. Саме від своєї мами маленький Артур

успадкував культ лицарства та джентльменського поводження, цікавість до історії та пристрасть до читання.

Родовід батька письменника також мав свою славну історію. Його предки потрапили в Ірландію із Франції разом з Вільгельмом Завойовником. Дідусь Артура увійшов до історії як відомий художник-карикатурист. У його домі часто бували цікаві люди, представники художньої та літературної еліти того часу. Дотримуючись католицьких традицій, батьки віддали хлопчика до єзуїтського коледжу у Стоунхерсті, що в Англії. Тут була надто строга дисципліна і суворі вимоги. Своє перебування у цьому закладі Артур скрашував читанням найрізноманітніших книжок.

Після закінчення коледжу Конан Дойль відмовився від кар'єри священика, вступив на медичний факультет Единбурзького університету. Саме тут майбутній письменник зустрів багато цікавих людей, які згодом стали прототипами його легендарних героїв. Одним із них був головний хірург королівської лікарні в Единбурзі — доктор Джозеф Белл, який дивував усіх своєю спостережливістю, винахідливістю та гостротою розуму. Він був надзвичайно цікавою людиною, використовуючи метод дедукції (перехід від загального до окремого) та аналітичного мислення, умів лише з огляду на зовнішність пацієнта поставити безпомилковий діагноз і побачити у ньому те, що було приховано від стороннього ока. Такі приголомшуючі здібності вчителя викликали захоплення у всіх студентів університету. Свій дедуктивний метод Белл використовував і в ролі детектива — консультанта місцевої поліції, і на його рахунку був не один розкритий злочин. Отож не важко здогадатися, що прототипом унікального Шерлока Холмса став саме він — доктор Джозеф Белл. Хоча ніхто не може заперечити, що образ знаменитого детектива увібрав у себе багато характерних рис самого «творця» — Артура Конан Дойля.

Ірландець за національністю, народжений у столиці Шотландії, вихований у кращих англійських традиціях, Артур Конан Дойль увійшов у світову літературу як один з кращих прозаїків кінця XIX — початку XX ст. Він працював у найрізноманітніших літературних жанрах. Для прикладу скажу, що у 1909-1911 рр. в Росії було перекладено і видано повне зібрання його творів, яке налічувало двадцять два томи! І це був тільки «екватор», пік його творчості. Найбільш відомими після творів про Шерлока Холмса є науково-фантастичні повісті «Загублений світ» та «Отруєний пояс», історичний роман «Білий загін», де змальована епоха Столітньої війни, побут лицарів, монахів та простих селян. Дуже популярні донині й драма Конан Дойля «Ватерлоо» та цикл про пригоди і подвиги бравого бригадира Жерара з 10-го гусарського полку.

Особливо колоритні морські розповіді про жорстокого пірата Шаркі та спроби його впіймати. Письменник створив чимало творів про Першу світову війну, спробував свої сили у біографічному жанрі, написав двотомну «Історію спіритуалізму», розповів читачам багато цікавого про знаменитих англійських боксерів минулих часів. Він і сам добре грав у гольф, регбі, більярд, входив до збірної країни з футболу, очолював регату, перемагав на змаганнях з велоспорту, судив боксерські поєдинки, а під завісу життя бездоганно керував спортивним автомобілем!

У 1885 році Конан Дойль захистив докторську дисертацію, а в 1887 році у світ вийшла його перша повість про Шерлока Холмса «Етюд у багрових тонах». З 1891 року один лондонський журнал почав регулярно друкувати твори про великого детектива. Того ж року Конан Дойль вирішив остаточно залишити лікарську кар'єру. Відтоді література зайняла основне місце в його житті. Він багато мандрував, об'їздив усю Європу, перетнув океан і побував у Сполучених Штатах та Єгипті. Багатий досвід письменника допомагав йому творити нові й нові образи, цікаві сюжети. А одного разу в житті Конан Дойля сталася така діамантова історія...

Діамантовий півмісяць

Конан Дойль не тільки писав детективи, часом йому й у житті доводилося довести, що дедукція — знаряддя не тільки Холмса. Особливо йому щастило на несправедливо засуджених. Узяти хоча б справу Оскара Слейтера.

Чоловіка засудили довічно за вбивство, якого він не коїв, а все тому, що служниця вбитої (було вбито багату вдову) «впізнала» у затриманому Слейтері таємничого незнайомця, якого вона «бачила» того вечора біля будинку. Через багато років вона зізналася, що її підкупили, але тоді її слова прийняли за чисту монету.

Бідолаха загримів за грати. Просидів він 19 років, аж тут у серпні 1912 року вийшла книга Конан Дойля «Справа Оскара Слейтера», де автор наводить докази невинності засудженого. Які? А то вже краще самому прочитати. Терпіти не можу, коли переповідають детективи, а надто — такі.

Правосуддя Ойкумени

Заходжу якось до Класу після уроків і бачу, що парти з місць зрушені в один куток, рюкзаки купкою лежать в іншому куті, а посеред Класу ходить Пундик від стіни до стіни, в руках лозу тримає. «Ви тут що, воду шукаєте?» — питаю здивовано. «Ні, — відповідає Колібрик, — геопатогенні зони! Бо негаразд щось з Ойкуменою...» Витягнув з кишені компас і став щось по ньому прикидати. «Два румби вліво!» — пробурмотів лозоходець, і Джо щось собі записав. «Ой, пане професоре, як добре, що ви прийшли! — защебетала Киця. — А що таке Ойкумена?..»

Наслідки без видимих причин

Давні греки називали Ойкуменою всю землю, населену живими істотами, — Всесвіт. Кажемо так деколи і ми.

Далекий Схід. Величезні зграї білок час від часу зриваються з насиджених місць і ні сіло ні впало рушають на північ, де холод, голод та вірна смерть. Лапки кровоточать, шерсть стерта вщент, а перешкод на шляху скільки!.. Однак нещасні тваринки вперто, нестримно поспішають назустріч власній загибелі.

Південна Африка. Численні стада антилоп раптово гинуть, кидаючи чудові пасовища і йдучи в безплідні місця чи кидаючись у море.

Аргентина. На піщаний пляж курортного міста Мар-дель-Плата одночасно викинулося 835 косаток. Порятувати тварин не вдалось, усі вони загинули через зневоднення організму.

Хто скаже, чому так трапляється? Чому цілі популяції гинуть, рушаючи у сповнені небезпечних пригод мандри так, немовби над ними вершиться якесь незриме правосуддя?

І що цікаво — одні популяції, успішно переживши голод, посуху та повінь, раптово починають гинути за найсприятливіших обставин! А інші від надмірних гонінь та переслідувань тільки процвітають (узяти тих самих пацюків, наприклад).

Мабуть, спрацьовує формула зворотного зв'язку: загибель однієї особини спонукає до народження іншої, а витруювання змушує активніше пристосовуватися до довкілля.

Так і з людським перенаселенням. Тільки виникає загроза продуктової чи якоїсь іще кризи — відразу ж на «допомогу» приходять війни, епідемії, катаклізми різні.

Спочатку вчені думали, що виною всьому підвищена сонячна активність. Однак пізніше з'ясувалось — не всьому. Стали шукати інші пояснення.

«Проколи у шкірі в «життєвих точках» відкривають отвори, через які хвороботворні начала виходять з організму», — це про людину, про її акупунктурні точки. «І не тільки про людину, — втручаються в науковий діалог деякі вчені. — Земля, як і людина, також має свої «життєві точки» — місця, через які протікає найбільше життєвої сили». І виявили на земній поверхні сітку, перетини ліній якої утворюють геопатогенні (несприятливі тобто) зони. Мовляв, вони — причина збудження тварин, поганого самопочуття людей, безладного вертіння стрілки компаса та інших аномалій. У цих зонах часто трапляються вихори, урагани, землетруси, зливи та грози.

Тут же таки частіше з'являються... НЛО та полтергейсти. Цілий клубок загадок, і хто знає, коли його вдасться розплутати.

Гармонія сфер

Трохи світла на цю таємницю проливають давні тексти. Тут тобі і міфологія догонів, і легенди індіанців Південної Америки, і навіть ранні християнські перекази. Підсумувавши знання давніх, додамо до захисних оболонок Землі (атмосфера, радіаційні поля, магнітосфера) особливу двошарову мембрану реліктової матерії, яка існувала на початку зародження життя на Землі, від якої пішли всі інші складніші форми.

Кожна реліктова частка відчуває іншу таку саму. З цієї матерії зіткані найтонші, найдавніші структури Всесвіту. Реліктова матерія витіснялася складнішими видами і стала складовою частиною захисних оболонок як для предметів, так і для істот. Її втрата — це не що інше, як передвісник смерті організму, недарма реліктові частки ще називають біогравітонами.

Земля — жива планета, надра її містять частки реліктової матерії. Є вони й у багатошаровій захисній оболонці планети, що включає атмосферу, радіаційні пояси та магнітосферу.

Завдяки магнітосфері навколо Землі формується єдина електрична система. На внутрішній стороні магнітосфери розташований підшар з магнітним полем, удвічі вищим за магнітне поле Землі. Другий шар мембрани розташовано нижче, тому його контакт з магнітосферою трохи слабший. Втримується він завдяки взаємодії з першим шаром, а також через підживлення біогравітонними полями (душами) померлих земних організмів. Біогравітони загиблих організмів «зв'язуються» з біогравітонами мембрани та лишаються в ній.

Чотири періоди

Процеси, котрі відбуваються в мембрані та на Землі, можна умовно поділити на чотири періоди. Перший з них назвемо «Благоденство». Земна біосфера

піклується про те, аби нормувати народження всього живого і вчасно прибирати те, що вже віджило. Сонячна активність помірна, гепатогенні зони «куняють». Люди в цей час умиротворено працюють, живуть в гармонії з природою, не воюють і навіть мало сваряться. Народжуваність та смертність — у стані рівноваги. Йому на зміну приходить другий період — «Розгубленість». Мала кількість смертей земних істот викликає локальне послаблення другого шару мембрани і розхитує ділянку першого шару. Найменші зміни в першому шарі мембрани багатократно посилюються. Звідси — різкі перепади тиску в атмосфері, ініційовані ураганами, смерчами, активізація гепатогенних зон, котрі викликають землетруси, виверження вулканів, цунамі. Саме ці невидимі оку сигнали збоїв у системі спонукають до самогубства тварин, риб, комах, вони ж можуть спровокувати людей на необдумані вчинки, кровопролиття, війни.

Винуватцями неспокою можуть стати самі люди. Польоти реактивних літаків, запуски космічних апаратів, вибухи на ядерних полігонах, використання отруйних речовин — усе це травмує шари атмосфери, котра пов'язує небо із Землею. Чим більше людей, тварин, птахів насильно позбавляються можливості жити, тим сильніше порушується природний баланс народжуваності та смертності і тим серйознішою стає версія «розплати» за порушену рівновагу біогравітонних сигналів.

Прикладів такого присуду, який готує людям мембрана, сила-силенна. Землетрус у Вірменії під час Карабахського конфлікту, події у Придністров'ї і Бухаресті та землетрус у Румунії і Молдові. Ураган над Чорним морем та війна між Грузією й Абхазією.

Третій період циклічної еволюції назвали «Апокаліпсисом». Тваринний світ втратив ідеальне співвідношення числа особин у популяції, рослинний світ не здатен задовольнити їх апетити... Зросла активність земної кори. Суспільство погрузло в міжнаціональних, релігійних та соціальних конфліктах. То там, то тут ллється кров. Смертність більша від народжуваності, і ця різниця дедалі більша. Ситуація ускладнюється вирубуванням лісів, забрудненням атмосфери та океану промисловими відходами, хімікатами та радіоактивними речовинами.

Дестабілізуючі сигнали стікаються в обидва шари мембрани всіма каналами. Мембрана не встигає відновлюватись, безрезультатно намагається врівноважити здичавілу біосферу... Не допомагають ані землетруси, ані тайфуни, оскільки виснажена біогравітаційна мембрана втратила колишню ювелірну точність сигналів зворотного зв'язку. Порушено причинно-наслідковий механізм. От і виходить, що «битий небитого везе», і кара за гріхи одного падає на голову невинного. Наприклад, через жорстокі війни людей можуть гинути цілі популяції дельфінів. Невдало виведена на орбіту ракета обертається потужним землетрусом в Африці, а релігійний конфлікт на одному боці планети спонукає до масового знищення врожаю на другому боці...

Розумний механізм перестає працювати, біогравітаційна мембрана гине. Планета поволі вмирає, адже жива система, котра втратила зворотний зв'язок, приречена на смерть.

То й що ж — пробушував апокаліпсис. Сталося щось глобальне: потоп, потепління, похолодання... однак усе живе знищити неможливо. Дивом вцілілі малі популяції окремих мікроорганізмів продовжують жити. Їх біогравітони зринають вгору, знову зустрічають незнищенну магнітосферу і стають зачинателями оновленої мембрани. Настає четвертий період — «Оновлення»!

Життя триває, але вже без тих, хто не визначився ні у Космосі, ні на Землі. Страшно? Так, і є над чим подумати...

Тунель під Ла-Маншем

Найдовший у світі підводний тунель пролягає під Ла-Маншем, сполучаючи Англію та Францію. Це дивовижне творіння інженерної думки! Довжина тунелю трохи перевищує 50 кілометрів, 38 з яких проходить під морським дном. Тунель під протокою було відкрито в 1994 році як частину транспортної системи, що з'єднує Британію з континентальною Європою.

За останні 200 років було розроблено чимало способів подолання Ла-Маншу. Вперше ідею тунелю було запропоновано в 1802 році, а в 1892 році було створено комітет з його прокладання. Деякі інженери говорили навіть про будівництво моста над протокою. А в 1985 році британські та французькі уряди запропонували компаніям зайнятися розробкою проекту підводного тунелю всерйоз. Через рік з дев'яти запропонованих проектів було відібрано найкращий.

Власне тунелів є три: два залізничних та один службовий. Роботи були розпочаті у грудні 1987 року англійською стороною і через три місяці — французькою. Величезні бурильні машини прокладали в середньому по кілометру тунелю за місяць. Усього ж тунель прокладали три роки. Він проходив у середньому на 45 метрів нижче морського дна. Коли дві половини службового тунелю розділяло всього 100 метрів, для їх сполучення вручну прокопали невеличкий тунель. Робочі зустрілися наприкінці 1990 року. Завершення будівництва двох залізничних тунелів відбулося 22 травня і 28 червня 1991 року.

Ще через сім місяців завершили прокладання тунелів і стали укладати рейки. На суші будували залізничні термінали у Фолькстоуні (Британія) та біля Кале (Франція). Тунель відкривали англійська королева Єлизавета II та президент Франції Франсуа Міттеран 6 травня 1994 року.

Машини використовують поїзди тунелю як рухоме шосе, в'їжджаючи у вагон на одному кінці і через 35 хвилин виїжджаючи з нього на другому.

Як працюють речі

Рідкокристалічний дисплей. Цифри, які ми бачимо на цифровому годиннику, утворюються за рахунок вмикання-вимикання сегментів, які від цього темніють або світліють. Невеличка група із семи сегментів дозволяє відобразити на дисплеї всі цифри від 0 до 9. Всі затемнені сегменти дають цифру 8.

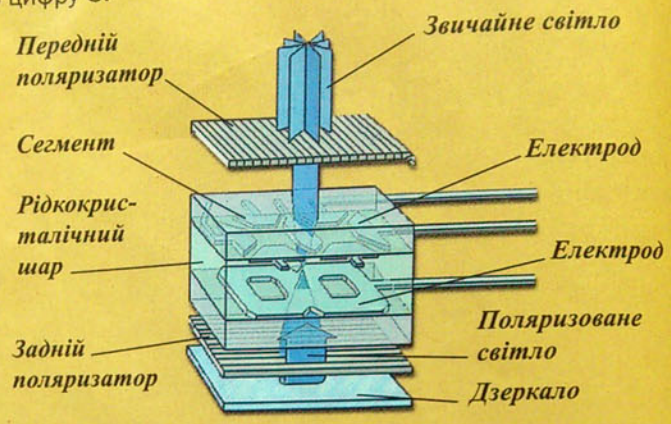

Поляризоване світло. Світлові промені розсіюються під різними кутами. Якщо ж світло поляризувати, тоді вони будуть ширюватись в одній площині. Встановивши під певним кутом фільтр, можна перешкодити подальшому поширенню поляризованих променів.

Рідкокристалічний екран. У рідкокристалічному екрані зображення утворюється з величезної кількості маленьких сегментів — пікселів, кожен з яких також складається з трьох сегментів — червоного, зеленого та синього. Мікропроцесор прочитує телесигнал і вмикає або вимикає сегменти. Поєднання трьох кольорів у кожному з пікселів і дає нам повну гаму кольорів на екрані.

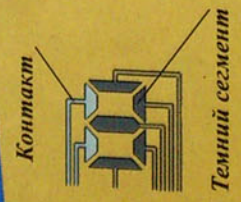

Сегмент. Рідкий кристал поміщено між двома прозорими електродами. Передній електрод поділений на два сегменти. При подачі струму молекули у кристалах починають рухатись, і сегмент темніє. А завдання мікропроцесора — подавати струм так, аби рідкі кристали утворювали потрібне нам зображення.

Рідкокристалічний шар. Видовжені молекули рідкокристалічного шару перебувають у хаотичному русі, та якщо на електроди подати струм, вони утворять чітку лінію.

Починаємо урок – ми вивчаємо пічворк

Назва «печворк» походить від сполучення двох англійських слів: patch — «латка» та work — «шиття, робота». Згадай, якою ковдрою часто вкриваються мультяшні герої. Звичайно, строкатою, зшитою з тисячі різнобарвних шматочків, яку так цікаво розглядати перед сном, вигадуючи різні небилиці про те, звідки взявся кожен клаптик, чому він тут опинився.

Прийнято вважати, що шитво з клаптиків зародилося в Англії, а потім поступово поширилось по всіх усюдах. Не виключено, що поштовхом до появи клаптикових орнаментів послужило давнє мистецтво створення мозаїчних композицій, які дійшли до нас із глибин століть. Недарма шиття з клаптиків називають клаптиковою мозаїкою. Ти можеш сказати, що це сьогодні не модно. Але хіба може бути немодним те, що зроблене власноруч?

Та й гортаючи будь-який журнал з інтер'єру, на одній зі сторінок ти неодмінно наткнешся на гарну ковдру з різнокольорових клаптиків, декоративно накинуту на софу, або кілька подушок, прикрашених тканинною аплікацією, яка так пасує до крісла, на якому вони лежать.

Покривала, пледи, скатертини, підстилки, подушки, килимки, серветки, ляльки, сувеніри та кухонні рукавички — чого тільки не зшиєш із «непотрібних» клаптиків тканини! Та й у гардеробі не буде зайвою строката жилетка, розшита бісером та вишивкою. А тому гайда до маминих «запасників»: вибираймо клаптики, облямівку, не забуваємо про нитки з голкою, ножиці, вмикаємо фантазію на повну потужність і починаємо власними руками творити красу. Отже:

- розмір прихвата — 24×24 см;
- центральний квадрат — клаптик із картинкою або вишивкою — розмір 10×10 см;
- 4 смуги внутрішнього кругового ряду (на схемі вони жовті) — 2×14 см;
- 4 смуги середнього ряду (червоні) — 3×20 см;
- 4 смуги зовнішнього ряду (сині) — 2×24 см;
- розміри вказані без припусків на шви, тому не забуваймо, що з кожного боку треба додати ще по 1 см.

Порада: при використанні шовкової тканини, перед тим як викроювати деталі, посади тканину на клейовий флізелін. У цьому разі деталі не деформуються і не ковзають.

Між іншим, техніка, якою ми зараз будемо все це кріпити, називається... «дрова».

1 Починаємо внутрішній круговий ряд. Складаємо квадрат і смугу 1 лицевими сторонами і зшиваємо їх (можна прострочити на машинці, а можна і вручну частими стібками). Смугу обрізаємо по краю квадрата. Щоб було акуратно і рівно, шов запрасовуємо.

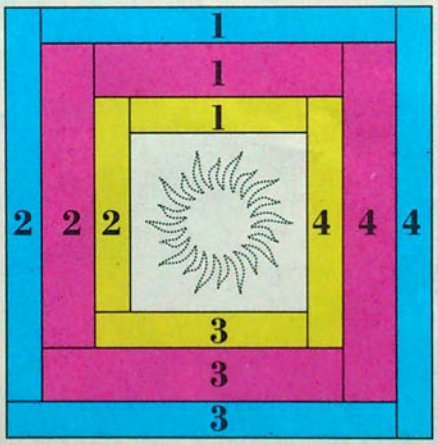

2 Пришиваємо наступну смугу 2 до лівої сторони отриманого прямокутника. Знову обрізаємо по краю і запрасовуємо шов. Тепер так само чинимо і з нижнім краєм. Лишилася остання смуга 4 у цьому ряді, пришиваємо її до правої сторони отриманого прямокутника. Обрізати її вже не доведеться, якщо все зроблено правильно, лишається тільки пропрасувати. Перший круговий ряд готовий. Керуючись цією схемою, пришиваємо смуги середнього та зовнішнього рядів, обрізаючи зайву тканину і запрасовуючи шви. Все, вийшов готовий блок.

3 Для задньої сторони прихвата можна викроїти квадрат 24×24 см (плюс припуски на шви!) або зробити прихват двостороннім, зшивши за схемою другу деталь. Якщо прихват призначається не просто для краси, а й для використання за призначенням, не полінуйся вирізати такий самий квадрат із синтепону чи ватину. Лишилося скласти обидві деталі лицевими сторонами, приметавши синтепонову вкладку до внутрішньої сторони одної з декоративних деталей, вирівняти краї, прострочити по периметру, лишивши незастроченим відрізок 7 см. Через нього вивертаємо і виправляємо кутики нашого прихвата. Краї незашитого відрізка заправляємо всередину, закріплюємо шпильками і зашиваємо потаємним швом вручну. Не зайве було би вшити петельку із стрічки.

Пара таких прихватів на кухні — і вона стане набагато затишнішою й ріднішою, та й запросити однокласників на чашечку чаю буде набагато приємніше.

Billabong
N'SYNC

Фізика та життя

■ **Ньютон** дуже не любив відволікатися від своїх занять через різні дрібниці, і щоб випускати-впускати свою кішку, не підходячи до дверей, прорізав у них спеціальний отвір. Коли в неї з'явилися кошенята, він для кожного з них прорізав ще по одному малому отвору.

■ **Нільс Бор** любив кіно, а надто ковбойські вестерни, але... «Я цілком можу припустити, — любив казати він після сеансів, — що гарненька героїня, рятуючись втечею, може опинитися на небезпечній та звивистій гірській стежці. Менш вірогідно, та все ж можливо, що міст над прірвою рухне саме тої миті, коли вона на нього стане. Дуже маловірогідно, що останньої миті вона схопиться за билинку і повисне над прірвою, але навіть із цим я можу погодитись. Геть зовсім важко, та все ж таки ще можна повірити, що тут трапиться красень-ковбой і порятує її. Але щоб саме в цей момент тут же опинився оператор з камерою, ладний зняти всі ці хвилюючі події на плівку — в таке я вірити відмовляюсь!»

■ **Ернст Резерфорд** так підбирав своїх співробітників. Коли до нього приходив новачок, Резерфорд давав завдання. Якщо після того новенький питав, що робити далі, Резерфорд відмовлявся від його подальших послуг.

■ Одна дама дала **Альберту Ейнштейну** свій телефонний номер, попередивши, що він важкий — 24361. «Важкий? — здивувався фізик. — Дві дюжини та 19 у квадраті!»

■ Світ дізнався про **Ампера** тільки після того, як у 1881 році на Міжнародному конгресі електриків було ухвалено рішення назвати його ім'ям одиницю струму.

■ Один надто нав'язливий аспірант довів свого керівника до такого шалу, що той сказав йому: «Йдіть і розробіть побудову правильного багатокутника із 655 537 сторонами». Аспірант пішов, щоб через 20 років повернутися з виконаним завданням. Кажуть, воно дотепер зберігається в архівах Геттінгенського університету в Німеччині.

Don't Say Goodbye

Paulina Rubio

The circle of the moon
The rising of the sun
We'll be together soon
Our story's just begun
Time will bring us near
I'll never be too far
Oh, baby, don't you fear
I'll always be right where you are

You can dry my tears
But you can't stop the pain inside
I'm trying to hide
As I hold you near
I know I have to pull away
You know that I can't stay
All of my life
No one has touched me the way that you do
Wherever I go
I know that the road will lead back to you

[Chorus]
So don't say goodbye
Don't turn away
It doesn't have to end today
Don't say goodbye
'Cause I will love you 'til the end of time

Don't say goodbye

Can you feel my love inside
The way my body's sighing
With your every breath
I try to memorize
Every move you're making
So I'll never forget
The way that you feel
Whenever your heart is beating with mine
Wherever I go
I'll keep my memories of you inside

[Chorus]

[Chorus 2]
Don't say goodbye
We'll never be apart
We'll see the same stars
Just close your eyes
And I'll be where you are
Don't say goodbye
'Cause if you say that word
My heart won't survive

Don't say goodbye

The circle of the moon
The rising of the sun
We'll be together soon
Our story's just begun
Time will bring us near
I'll never be too far
Oh, baby, don't you fear
I'll always be right where you are

[Chorus]
[Chorus 2]

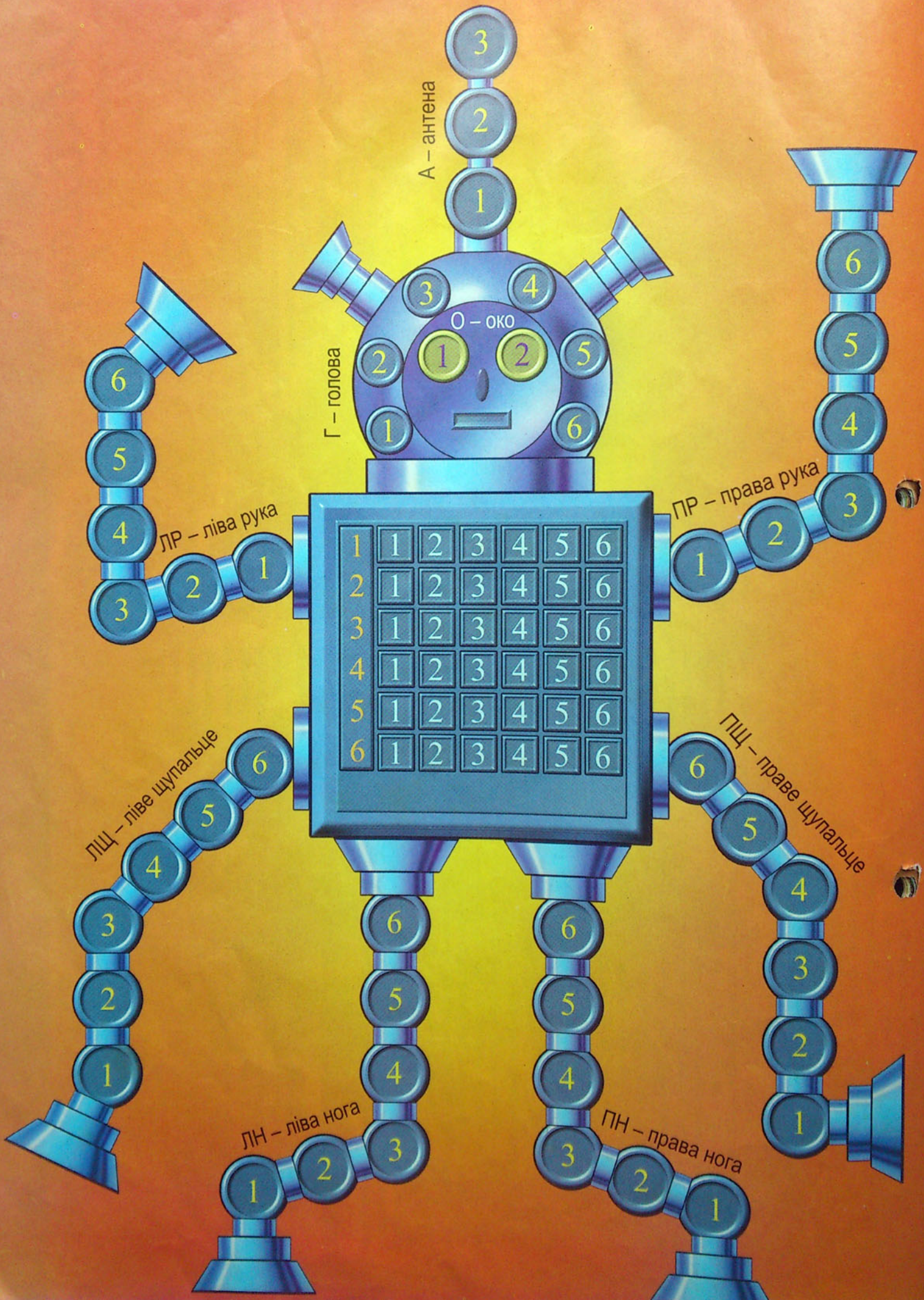
А – антена
Г – голова
О – око
ЛР – ліва рука
ПР – права рука
ЛЩ – ліве щупальце
ПЩ – праве щупальце
ЛН – ліва нога
ПН – права нога

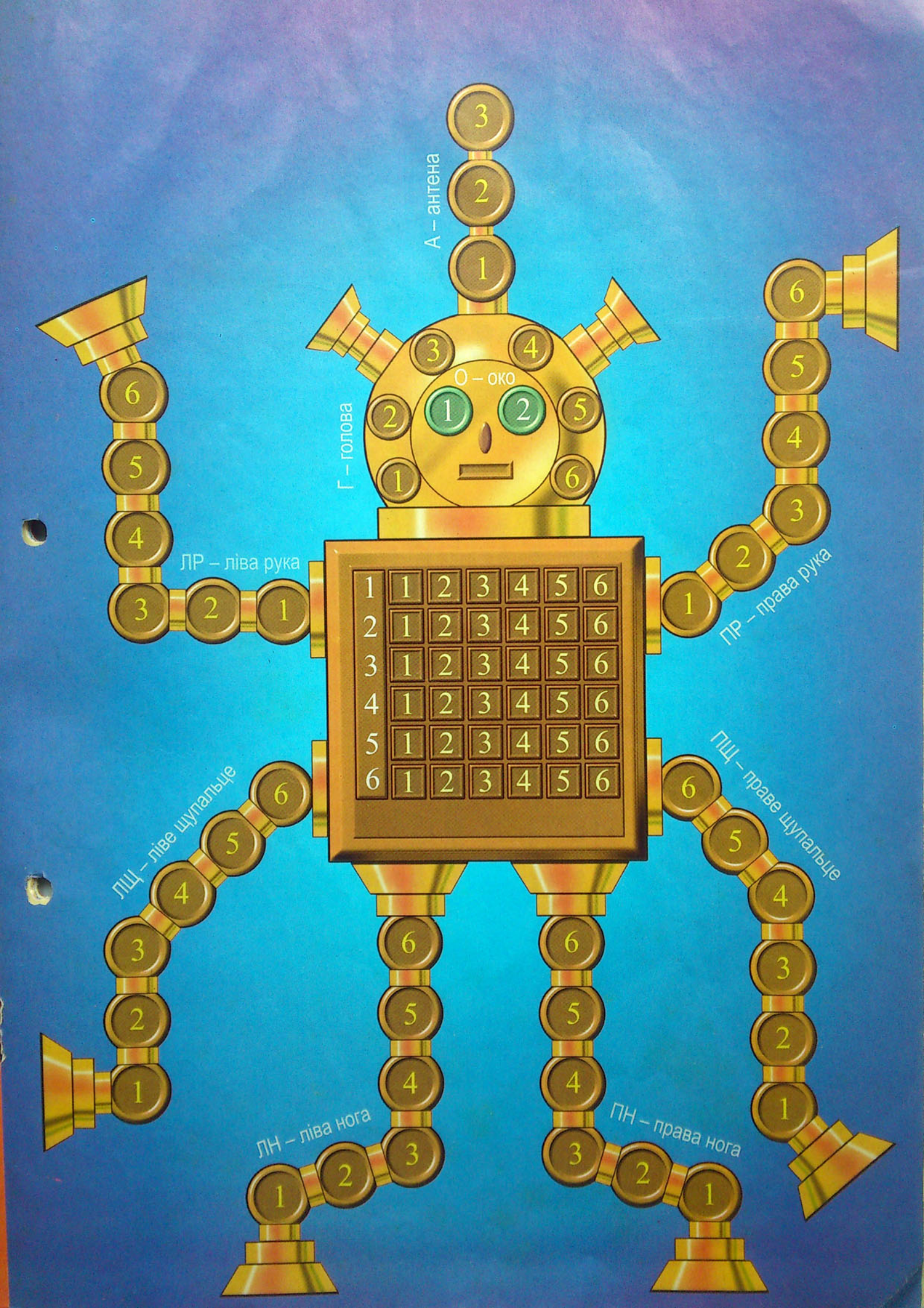
А – антена
Г – голова
О – око
ЛР – ліва рука
ПР – права рука
ЛЩ – ліве щупальце
ПЩ – праве щупальце
ЛН – ліва нога
ПН – права нога

ЧИ КЛАСНИЙ З ТЕБЕ ВЕСЕЛУН?

Маєш удома хом'яка?

Ніколи не забуваєш почистити зуби?

В тебе руде волосся?

Любиш гучні компанії?

Підглядаєш у замкову щілину?

Тобі подобається чорний гумор?

Молочний шоколад — це класно?

Ні → Так →

Книжку «12 стільців» удома маєш?

Захоплюєшся саморобками?

Любиш показувати фокуси?

Тобі подобається фізкультура?

Чарлі Чаплін — твій кумир?

Слухаєш музику «на всю котушку»?

Рюмсаєш через двійки?

Любиш прогулятись парком?

Цікавишся проблемами Близького Сходу?

Тебе хоч раз називали душею компанії?

Співаєш уголос?

Театр любиш?

До контрольних завжди готуєшся?

Тобі подобається Шварценеггер?

Ти людина посидюча?

Продумуєш усі вчинки наперед?

Лягаєш спати в одній і тій же годині?

Носиш майку з Мікі-Маусом?

На тебе часто ображаються?

Любиш комікси?

Тебе дратують «бородаті» анекдоти?

Тебе часом не Віктор Андрієнко звати? Скажу щиро: ти маєш усі шанси стати колись редактором такого собі «Маски-шоу Бенні Хілла ім. Мамаду». Головне — не лови гав!

Навколо тебе, мов у кімнаті сміху, завжди регіт, веселощі та жарти, але... Тобі ніколи не доводилося задуматись: а чи всім вони до вподоби? А може, когось це і втомлює?

Найшвидше, ти з породи тих людей, які веселяться у строго відведений для цього час і у відповідному для цього місці. Але вже як веселяться, то веселяться за повною програмою. Так тримати!

Відклади на хвилинку підручник, енциклопедію чи щось там ще, розслаб очі, прокрути в голові якийсь жартик і згадай: на скільки подовжує життя одна хвилина сміху?

Пошив-ний чи будівельний
Населення
Ер-Ріяд
САУДІВСЬКА АРАВІЯ
Стіл-...
У ньому шила не сховаєш
Вищі верстви суспільства
Подружка штепселя
Футбольне прізвисько
Невелика неотруйна змія
Камінь?
Козачий чин
(житель країни)
столиця?
АЛБАНІЯ
Річка у США
Кеану ...
Тип літака
(Ім'я)
Полювання на левів
Кількість у межах розумного
(Знак Зодіаку)
Птах, символ мудрості
Топ-модель на ім'я Кармен
Астральне тіло людини
Вулкан
Рим
о.Сицилія
Нитка розжарювання
Катод
Елемент оформлення сцени
Місто в Іспанії
Кругла споруда під дахом
Прибудова до будинку
Давнє причорноморське плем'я
Сільська община
(Верхня частина дерева)
(Дерево)
Острів поблизу Австралії

Елайджа Вуд

Недавно між Джо та Колібриком сталася суперечка. Джомолунгма доводив, що для того щоб потрапити у великі актори, треба неодмінно мати високий зріст, широкі плечі, посмішку від вуха до вуха і зватися якщо не Ален Делон, то Арнольд Шварценеггер точно. Колібрик же каменя на камені не лишив від його аргументів. «Високим? А Луї де Фюнес?» Джо губився. «М'язистим? — не вгавав Колібрик. — А Том Круз?» Джо вже не радий був, що розпочав цю суперечку. «Не випускати сигари з рота? А як же Елайджа Вуд?..» Спитали б мене років три тому, хто такий Елайджа Вуд!.. Не знав я цього імені, не знав. Та й ти, гадаю, теж. Однак це не означає, що акторське життя Елайджі почалося з «Володаря кілець». Слава — так, але не кар'єра.

Недочитана роль Фродо

У дитинстві Елайджа любив трилогію Толкіна, однак, ніде правди діти, до кінця так і не дочитав. У чому чесно й зізнався журналістам. Мовляв, досить і самої атмосфери на зйомках.

Переглядаючи змонтований та остаточно вивершений фільм, Елайджа-Фродо мало не здурів від здивування: стільки годин праці, стільки крові та поту — і все це втиснулось у якісь три години. Зате ж відчуття яке!.. «Я бачив, як переді мною розкривається значна частина мого життя, — потягнуло на відвертість містера Вуда. — І саме так, як я й сподівався». Ех, чого тільки не віддаси, аби пережити таку мить!

Задовго до зйомок на пару з приятелем Вуд придумав одяг та грим для гобіта. Потім він зіграв улюблені сцени, а приятель увічнив його в різних ракурсах. А коли проба ця потрапила до рук режисера Пітера Джексона, котрий у молодості теж був ласий до самопального кіно... Один швидкий погляд на всі ці кадрики — і долю Вуда було вирішено! «Елайджа грає навмання, але як!..» Жереб було кинуто.

Півжиття на сцені

Половину свого молодого життя Елайджа провів на знімальних майданчиках. Із семи років фотогенічний хлопець почав відвідувати модельну школу. Сім'я жила в містечку Сідар-Рейпідс (штат Айова), а найперспективніших претендентів возили на оглядини в Лос-Анджелес. І з першого ж «заїзду» в Елайджі з'явився менеджер, котрий порадив матусі: «Терміново переїжджайте ближче до Голлівуду!» Двічі повторювати не довелось, і от мама, прихопивши трійко діточок, а чоловіка лишивши в Айові, бере курс на кіномекку. Невдовзі Елайджа знімався в рекламних роликах і навіть «засвітився» у кліпі Поли Абдул.

Далі — більше, і в 1990 році Вуд приміряє на себе помітну роль у фільмі Баррі Левінсона «Авалон». Підійшла. Потім були «Вічно молодий» з Мелом Гібсоном та «Хороший син» з Маколеєм Калкіним. По секрету лиш тобі: «Володар кілець» був тільки другим фільмом, на який Елайджа прийшов без супроводу матусі. Як він потім сам зізнався, без пильного ока дихалось набагато вільніше, а що вже друзів знайшов!.. Пітер (той, що Джексон) жартував: «Навіщо вертатись у Мордор?» — натякаючи на мамину присутність.

Та Елайджа повернувся-таки в рідні Штати. Повернувся до улюбленої публіки, яку вміє зачаровувати посмішкою. Бо знає, що потрібен там, де його люблять і чекають.

Ролі-ролики

Свою першу головну роль Елайджа виконав у картині «Рай», роль хлопчика-звідника, котрий мав на меті познайомити героїв Дона Джонсона та Мелані Гріффін. У 1993 році він щасливо пролетів з «Одним удома» та Калкіним, але знайшлись інші ролі — Гекльберрі Фінна в однойменному фільмі та учасника «Війни» в дуеті з Кевіном Костнером. У 1994 році була головна роль у фільмі «Норт», а після неї пішла чорна смуга. Однак знаючи, що після чорної смуги неодмінно має бути просвітління, Елайджа не опускав рук, і в 1996 році вийшов такий собі «Фліппер». Критики казали, що нічого особливого в ньому не було. Мабуть, чорна смуга тільки-тільки

Спішить у Голлівуд

починала переходити в білу. І точно — після «Крижаного вітру» Енга Лі хмар над головою Елайджі Вуда поменшало. У творчій біографії актора пахло глобальним потеплінням. Наступні стрічки з його участю — «Зіткнення з безоднею» та «Факультет» — шедеврами не були, але налаштували критиків на поблажливий тон та й глядачам сподобались. Вони зібрали непогану касу. Елайджу стали впізнавати на вулицях.

А в 1999-2000 роках Фортуна вирішила взяти тайм-аут. До виходу «Володаря кілець».

Родовід героя

Елайджа Джордано Вуд народився 28 січня 1981 року в містечку Седар-Репідс (штат Айова). Спочатку захопився музикою. Та було це у глибокому дитинстві. У сім років він уже співав у місцевому хорі, а через рік брав участь у театральній постановці «Чарівник країни Оз» на фестивалі «Ура Голлівуду!».

Одного вечора, коли сім'я зібралась перед телевізором, батьків провідала геніальна ідея: а чому б їхньому малому Елайджі також не зніматись у відеороликах так, як це роблять його однолітки!? І 1988 року матуся віддала сина в місцеву агенцію «Авант Студіос»... А там уже через півроку його скерували на конференцію Міжнародної асоціації моделей і молодих талантів (яка назва довжелезна!) в Лос-Анджелес. Зовсім юний Елайджа вперше виїхав за межі штату Айова.

Один із членів журі, Генрі Скалзо, був просто у захваті від малого, чого, звичайно, ніяк не приховував. Там було 200 дітей з усього світу, а також 300 учасників до 30 років. Не так то й просто було вибороти собі місце, і малий Елайджа про це точно знав. І не розгубився... А далі ти вже знаєш, як там склалось у його житті.

Постволодарський період Елайджі Вуда

Зараз Елайджа не такий, як раніше. Він змінився, навіть круто. Живе у Ванкувері (Канада), їздить на червоному «Феррарі». Батьки його, Уоррен та Дебора Вуд, розлучені. Старший брат Захарія та молодша сестричка Ханна живуть окремо. Зате в помешканні Елайджі є два песики (Раскал і Левон).

У вільний час він полюбляє фотографувати, читати, купатись, баскетболити, хокеїти, готувати щось смачненьке і при цьому приспівувати. Колекціонує статуетки Зоряних воїнів.

Елайджа Вуд полюбляє:

- Слухати «The Beatles» та «Smashing Pumpkins».
- Синій колір.
- Домашній салат з картоплі.
- Кіно: «Зоряні війни», «Небесні істоти» та «Хоробре серце».
- Актора Тіма Рота (як людину).
- Емму Томпсон (як актрису).
- Англійську мову (як предмет).
- Книги: «Горбун із Нотр-Дама» та «Гобіт, або туди й назад».
- Кататись на ковзанах.

Ні для кого не є секретом, що **Елайджа Вуд уже встиг здобути:**

- Нагороду «Сатурн» — за кращу роль молодого актора у трилері-фентезі за той-таки провальний фільм «Хороший син» у 1994 році.
- Певний рівень професіоналізму після кліпу Поли Абдул «Назавжди твоя дівчина» у 1989 році.
- Овації за участь у кліпі «Cranberries» «Ridiculous Thoughts» (1995).

Усім його шанувальникам **відомо, що він:**

- Любить тварин.
- Хоче стати кращим актором.
- Ненавидить реп, кантрі і хеві-метал.
- Носить окуляри.
- І гризе нігті (давня дитяча звичка).

Тепер усі точно знають, хто такий Елайджа Вуд і яким він є вдома та на роботі.

Як далеко до КІНО - аж від спальні до вітальні!

От і осінь прийшла з її дощами, вітрами та калюжами. Які тут прогулянки, які тут розваги на свіжому повітрі!? У таку погоду в кінотеатрі сидіти з пакетиком попкорну, хрустіти, закинувши ногу на ногу, і переживати за долю Фродо з товаришами чи Гаррі Поттера та К°. Краса — здоровенний екран, об'ємний звук... Та знову ж таки — до кіно по калюжах треба чалапати, а якщо ще й вертатися доведеться в цілковитій темряві, під дощем... Бр-р-р!.. І було б життя вже геть нікчемна штука, якби... Якби свого часу не придумали добрі люди домашній кінотеатр. Домашній кінотеатр — це сила-силенна всякої домашньої техніки, яка дозволяє (поки ще не всім, правда), не виходячи з дому, дивитися фільми так, ніби ти не вдома в себе на канапі розлігся, а в залі найсправжнісінького кінотеатру сидиш.

Краще більше та краще!

На чому будемо дивитись наше кіно? Можна й на простому телевізорі, а є й спеціальні широкоформатні телеящики, які підтримують широкоекранний формат 16:9. Цей формат прийшов на зміну повноекранним 4:3 ще в середині п'ятдесятих років, але десь тільки двадцять років тому в кіноіндустрії на нього стали дивитися з повагою. Ось чому більшість фільмів на відео і на DVD записані саме у цьому форматі.

Чудове зображення можна отримати, використовуючи так звану плазмову панель. Вона настільки плоска, що її можна запросто повішати на стіну, і висітиме вона там, як «Дев'ятий вал» Айвазовського. Отже, можна ще й купу місця зекономити, а це для наших не дуже великих квартир завжди актуально. Влаштувати кінозал вдома, з великим екраном та картинкою, яка нічим не поступатиметься кіношній, можна й за допомогою спеціального проекційного обладнання, до якого входить відеопроектор та екран. Звісно, це все дуже класно, але й грошей коштує чималеньких. Тому якщо є вдома нормальний телевізор, можна обійтися і ним. Єдина вимога, яку пред'являють до телевізора домашнього кінотеатру, — наявність відеовходу та можливість відключення звуку.

Об'ємний саунд

Серце домашнього кінотеатру — багатоканальний AV-посилювач або AV-ресівер (той самий підсилювач, але оснащений тюнером). Підключивши до підсилювача кілька відеопристроїв — відеомагнітофон, DVD-плеєр чи приймач супутникового ТБ, — можна подати на телевізор сигнал з будь-якого з них. Дуже важливо, аби підсилювач обов'язково був оснащений декодером «Dolby Pro-Logic» (DPL) або «Dolby Digital 5.1» (DD). Апаратура, що не має цього декодера, як би вона не рекламувалась, не зможе створити справжнє оточуюче звучання. Тобто таке, при якому звукові образи ефектів, що переміщуються по екрану, будуть «переміщатись по кімнаті». Причому не тільки справа вліво і навпаки, а й вперед-назад через усе приміщення. А це і є головна умова кінотеатру — ефект оточуючого звучання. Звісно, аби відтворити такий звук, треба мати відповідну акустичну систему. Для її побудови по-

трібні права та ліва фронтальні колонки (як і у звичайній аудіосистемі), центральний канал (основна мета якого — передача діалогів), дві тилові колонки. Зрештою, жоден повноцінний кінотеатр на дому не обійдеться без сабвуфера — шостої колонки, яка відтворює тільки баси, надаючи «справжності» звуковим ефектам. Акустичні системи вже у повному зборі для кінотеатру пропонуються багатьма виробниками, вибір залежить від дизайну, бажаної потужності та оснащеності (вихід на навушники, регулятори високих-низьких частот, пульт дистанційного керування...).

Хто проектором буде?

Номер один тут, звісно, стереовідеоплеєр, який на теперішні часи не така вже й розкіш. Ще краще — стереовідеомагнітофон. Хто знає, раптом коли-небудь наше телебачення почне транслювати передачі зі стереозвуком. Ось коли стереотюнер відеомагнітофона стане у великій пригоді! А з касетами відповідної якості проблем бути не повинно: більшість студій уже почали випуск касет із маркуванням «Dolby Stereo», «Dolby Surround» і навіть «Dolby Pro-Logic». Чим вони різняться? «Dolby Stereo» дозволяє «розкладати» звук на дві сторони — «праворуч — ліворуч». «Dolby Surround» дає вже потроєний ефект: «праворуч — ліворуч — тил». І нарешті «Dolby Pro-Logic» створює чотири джерела звуку — «тил — центр — праворуч — ліворуч».

Відеомагнітофон — це добре, однак така система не розкриє всіх переваг об'ємного звучання. Хоча б тому, що в ній немає місця звуку у форматі «Dolby Digital». Щоб насолодитись ним, систему необхідно будувати довкіл DD-підсилювача і доповнити її DVD-плеєром.

Його всеможність DVD

От ми дісталися й до DVD (Digital Video Disc, або Digital Versatile Disc). Цей компакт-диск може містити як комп'ютерні, так і відео- та аудіодані. Він вміщує до 2 годин якісного цифрового відео (а двосторонній двошаровий — до 8 годин), підтримує широкоформатні та телевізійні фільми на стандартних та широкоекранних телевізорах (4:3 і 16:9), може мати до 8 звукових доріжок на різних мовах! Тобто фільм на DVD можна озвучити на восьми мовах одночасно. Субтитри ж можна записати на тридцяти двох мовах. А цифровий запис забезпечує миттєвий доступ користувача до будь-якого епізоду через спеціальне екранне меню. Крім того, новий формат захищений від піратського копіювання. Як? За рахунок поділу всього світу на регіони, кожен з яких має свій порядковий номер (для України та СНД це №5). Диски та апаратура для кожного регіону мають свої позначки, і якщо вони не збігаються, то фільм не подивишся. Практично всі DVD-плеєри зібрані за принципом «три в одному»: крім DVD, вони легко читають музичні та відео CD. А ціни їх і так постійно падають.

Підбиваємо підсумки. Щоб негожої днини осінньої насолоджуватися якісним зображенням та об'ємним звуком «Сьомого елемента», «Термінатора-9», тільки й треба, що:

1) телевізор;
2) AV-підсилювач із декодером;
3) відеомагнітофон або DVD-плеєр;
4) класні колонки.

Ага, і п'ятий елемент — вимикач, щоб світло вирубати, коли починається кіно. Щоб не заважало.

Кінотеатр у футлярі — на скельцях диво-окулярів

Збіжить так років 20-30 — і люди на телевізори дивитимуться так, як ми сьогодні дивимось на грамофони та паромобілі. На зміну блакитним екранам прийдуть (і вже починають приходити!) відеошоломи чи навіть відеоокуляри. Перша ластівка — модель «Eye-Trek Face-Mounted Display» від «Olympus». Це технічне диво з такою довжелезною назвою призначене як для просунутих любителів помордувати на дозвіллі «Play Station 2», так і для простих власників плеєрів DVD. Замість лінз модель оснащена двома рідкокристалічними екранами, які і створюють відчуття перегляду зображення на екрані з діагоналлю 132 сантиметри з відстані 2 метри. Звуковий супровід FMD-220 — вмонтовані в «оправу» окулярів стереонавушники з регулятором тембру і звуку. Предметом особливої гордості авторів є вага окулярів — важать вони всього 85 грамів.

Стоп, машинка! На хвилинку

Ресивери «EchoStar» (виріб однойменної американської компанії) із вмонтованим твердим диском на 40 гігабайтів дозволяють записувати 15-20 годин відео. Немає тебе вдома, а по телевізору футбол. Ресивер спокійнісінько записує тобі весь матч від свистка до свистка, ти приходиш додому, і коли випадає нагода, передивляєшся його. Дуже корисна функція, але й це ще не все. А як тобі така унікальна можливість цього агрегата, як пауза при перегляді телепрограм зі супутника? Закипів, скажімо, в тебе чайник на кухні або друг зателефонував — ти натискаєш на паузу, ресивер починає записувати телепрограму на твердий диск, а ти біжиш у своїх справах. Звільняєшся — відпускаєш паузу і дивишся з того місця, де «спинився» телевізор. А якби цей ресивер ще й рекламу сам відключав — ото життя б настало!

Над маркою «Шко

— Брешеш ти все, ніякого пістолета в його руці не було!.. — говорив Джо Пундику, щойно вони стали ділитися враженнями з приводу побаченого мелодраматичного бойовика.
— Точно! — підтвердив Колібрик. — Не було. У нього в кишені був танк!
Кіномани зайшлися диким реготом. На світлофорі вони зупинилися, дожидаючи зеленого світла. Раптом біля них загальмувала невеличка, проте ефектна машина, і з неї вийшла... Киця.
— Привіт! — сказала вона.
— Яка краса! — промовив Джо.
— Я б віддав за неї всі компакти і плеєр на додачу! — включився Джексон.
— А я б і цілу добу не їв, аби провести з нею день, — озвався Пундик.
Кицине обличчя вкрив легкий рум'янець. Машина тим часом газонула і зникла за поворотом.
— Була краса — і вмить не стало! — процитував Колібрик когось із класиків, а може й себе самого. — Шкода.
— Кого шкода? — поцікавилась Киця, до якої дійшло, що причиною пожвавлення була не її персона, а машина. Як добре, що вона поїхала, бо хіба біля неї помітять ці звихнуті на техніці хлопчиська її новий бант?
— Не кого, а що. Машина так називається — «Шкода», зрозуміло?
— Та ну! — щиро здивувалася Киця. — Невже такі назви бувають?
— Виходить, що бувають... — по-філософському промовив Пундик і на ходу став прикидати на кишеньковому калькуляторі, скільки років треба економити на чебуреках та батончиках, аби зібрати грошенят на новеньку «Фабію». Результати були невтішні: стільки не живуть. «Шкода, — зітхнув гурман, — не світить мені «Шкода». І переключився думками на велосипед.

Двоколісний початок

Чому велосипед? Бо почалася фірма «Шкода» із звичайного двоколісного велосипеда, причому німецького виробництва. В 1894 році книготорговець Вацлав Клемент із чеського містечка купив велосипед фірми «Seidel &Naumann», вироблений у Дрездені. І виявив кілька дефектів, про що й повідомив виробника в листі. Однак лист прийшов назад із позначкою, що коли автор хоче отримати відповідь, нехай пише по-німецьки, а не чеською мовою. Пан Вацлав страшенно образився і як патріот Чехії задумав страшну помсту. Він вирішив випускати велосипеди самостійно.
У 1895 році він відкрив велосипедний заводик. Виробництво було сімейне — весь персонал можна було порахувати на пальцях двох рук (шість чоловік).
У велосипед вмонтували мотор — вийшла подоба мотоцикла. А вже в 1904 році з конвеєра зійшла триколісна модель мотоцикла, яка при попутному вітрі давала 40 км/год. 1905 року «Лаурін&Клемент» представили свій перший автомобіль «L&K Voiturette».

Всього потроху

Після І світової війни фірма переорієнтувалася на легкі вантажівки та самохідні плуги, і справи її пішли так добре, що продукція з клеймом «L&K» експортувалася навіть у Мексику та Японію. З року в рік чеські машини доводили, що недарма вони коптять небо, перемагаючи на гонках та завойовуючи симпатії автолюбителів. А 27 червня 1925 року світ дізнався про злиття компаній «Лаурін&Клемент» та акціонерного товариства Еміля Шкоди.
«Що за фірма без емблеми!» — подумав пан Шкода, аж тут раптом на нього хлинули спогади про те, як він був в Америці, як там його вірним супутником був один індіанець... «Все! — вирішив він. — Його мужній профіль і буде основою рельєфного зображення, яке скоро знатиме кожен автолюбитель. Стріла символізуватиме невпинне вдосконалення, крило — творчий дух, а око на крилі — пильність виробника».
Що вже тільки не виробляла «Шкода» — і трейлерні тягачі, і електрогазові автомобілі, і броньовані машини, і двигуни для літаків, і самі літаки (марки «Девойтін»), і дорожні трактори... Та в центрі уваги, звісно, була найменша машина — «Шкода-110», яких від 1925 до 1929 року випустили 2985 штук. Саме на заводах

Škoda Octavia

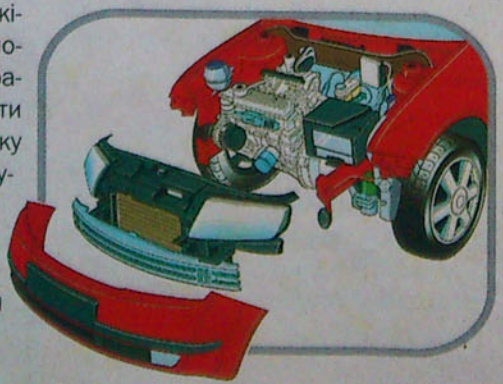

Шкоди вперше у світі ввели збиральну лінію. У 1930 році лінія давала до 25 машин на день, а після модернізації та переходу на тризмінний графік і взагалі по 95. На ті часи це був просто сенсаційний показник.

Життя — як пішохідний перехід

у тому розумінні, що після білої смуги неодмінно йде чорна, потім знову біла, і так без кінця. Першою машиною, випущеною після II світової війни, стала «Škoda-1101 Tudor». У 1954 році з'явилася «Škoda-440», естафету успіху в неї перейняла «Skoda Octavia» (нова «Octavia» названа на її честь). За 12 років було випущено 300 тисяч цих машин. У 1964 році запрацював новий завод у Млада-Болеславі, розрахований на випуск 120 тисяч машин щорічно. Першою з його конвеєра зійшла 4-дверна «Škoda-1000 MB».

У 1988 році почали виробництво «Škoda Favorit». Восени 1989 року в Чехословаччині припинив своє існування комуністичний режим, країна стала повертатися до капіталізму. Того року ще випустили 182600 машин, а прийшов лютий 1990-го — і виробництво наказало довго жити.

А коли з-за кордону потоком хлинули німецькі, французькі, італійські машини, стало зрозуміло, що скоро «Шкоді» гаплик... Так би воно й сталося, та уряд заступився. Фірму вирішили продати закордонному інвестору, але кому? На ласий шматочок під назвою «Шкода» облизувалося 24 фірми (були тут і «Рено», і «БМВ», і навіть «Дженерал Моторз»). Найкращі умови запропонував «Volkswagen». Уряд сказав: «800 мільйонів марок, не менше», «Фольксваген» сказав: «Abgemacht (Домовилися)!», і почалося відродження «Шкоди». Спочатку вирішили зберегти модель «Favorit», яка в 1994 році стала «Felicia». Наступні глави біографії «Шкоди» називаються «Octavia» (1996), «Škoda Felicia Combi» (1998), «Škoda Octavia Combi» (1998), «Škoda Fabia» (1999). І це, кажуть, тільки початок. Повіримо?

da» безхмарна погода

▲Škoda Fabia Combi

◀Škoda Superb

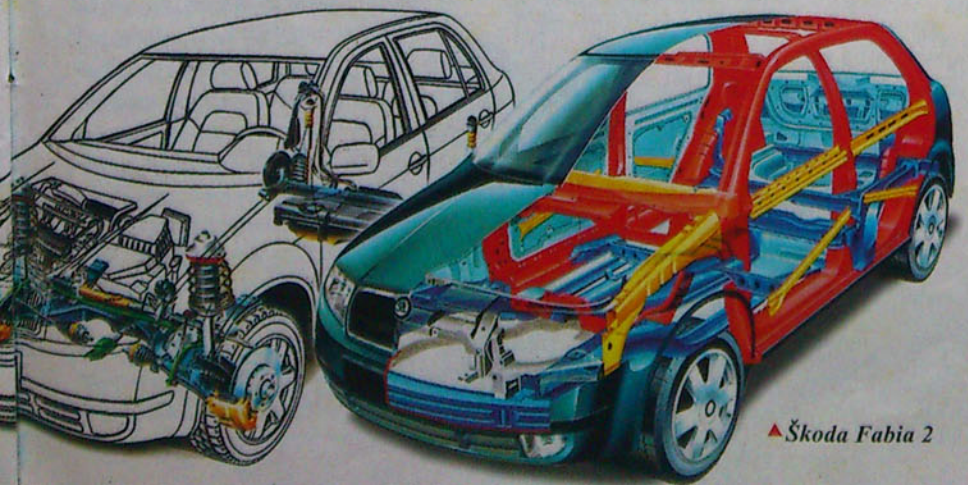

▲Škoda Fabia 2

НОВИНИ НА КОЛЕСАХ

Ай, машина — дир-дир-дир! Коштує дві тонни лір

Компанія «Prodrive», виробник спортивних машин, створила «Ferrari-550 GTP Maranello». Від серійної моделі нову «Ferrari» відрізняє більш потужний двигун (320 км/год, 100 км/год за 4,4 с) та ціна — близько 500 тисяч доларів! Нова машина вже в найближчому майбутньому візьме участь у 24-годинних гонках у Ле-Мане.

Ще одна дорожня байка: BMW, шофери, лайка...

Найбільші грубіяни серед водіїв — власники BMW. До цього висновку прийшли в компанії «Міцубісі». BMW, кажуть вони, — улюблена машина «неврівноважених» водіїв. Вони зляться, якщо їхні BMW не можуть обігнати «Фольксвагена» чи «Фіата», а «Запорожці» взагалі доводять їх до тихого шалу. Їм не подобається, коли хтось паркує свою машину на їхньому місці, коли пасажир балакучий. А найгірше для них — це пробки.

Припаркуйся і не бійся — не вкрадуть твій «Міцубісі»!

Дуже скоро вкрасти машини цієї компанії буде чимось надзвичайним, і все через систему «Mighty Dot» з її 5000 мікроміток по всій машині. Кожна мітка має індивідуальний код, який можна розпізнати лише в ультрафіолетовому освітленні. Тепер навіть якщо машину вкрадуть, грабіжники не зможуть знищити всі індивідуальні розпізнавальні номери машини. І як її не перефарбовуй, а в ультрафіолеті видно буде, що машина крадена.

MITSUBISHI

Накачав повітря — і змагайся з вітром!

Французька компанія «Moteur Developpement International» розробила модель, яка приводиться в рух стиснутим повітрям, закачаним у спеціальні резервуари. Автомобіль може розвивати максимальну швидкість 102 км/год і на одній заправці проїхати до 190 км. Компанія планує випустити три пробні моделі: міні-вен, 5-місне таксі і пікап.

Citius, altius, fortius!

(спортивні рекорди тварин)

Якби влаштувати грандіозні Олімпійські ігри з участю всіх мешканців планети, найвищі спортивні досягнення людства поряд з показниками різних там антилоп, страусів та гепардів вмить потьмяніли б. Всесвітня володарка першого місця із стрибків у довжину — **чорнонога антилопа.** Рятуючись від гепарда, вона робить відчайдушні стрибки по 12 метрів.

Кенгуру, рятуючись від переслідування, своїми довгими, могутніми кінцівками розганяється до 30 км/год на стайєрських дистанціях і до 50 км/год — на спринтерських.

Висока (до 6 м), довгонога **жирафа** тільки на перший погляд видасться повільною. А поставити поряд з нею кенгуру — то ще невідомо, хто кого і на скільки обжене!

Гепардів козир — швидкість, яка на окремих відрізках може сягати 140 км/год! А оберти він набирає так скоро, що ніякий гоночний конкурент йому в савані не суперник. За 2 секунди — 72 км/год. Інакше жити йому без обіду, а там і до голодної смерті лапою подати.

Відносний рекорд із стрибків у довжину належить звичайній **блосі,** яка стрибає на відстань, що у 60 разів більша від довжини її тіла!

Зі всіх хижаків найвище стрибає **пума** — до 4 м. А от чемпіоном серед ссавців є дельфін-афаліна: граючись, він вистрибує на висоту до 6 метрів.

Гребля на каное — спадщина від Ноя

У літку в поході побачили ми на річці гребців на байдарці — в них тренування було. «Ой, як класно!» — сплеснула руками Киця. «Теж мені дивина! — пробурчав Пундик. — І я б так зміг». — «Ти?» — взяла руки в боки наша красуня. «А б'ємось об заклад, що зможу! — розійшовся Пундик. — Програю — віддаю тобі свій шоколад, а виграю...» — «А виграєш, — сказала Киця, — цілий рік у мене списувати будеш».

І от, випросивши у гребців байдарку та весло, одягнувши рятувальний жилет та шолом, Пундик чекає на старт. «...Три! Два! — рахував Джексон. — Один! Старт!» Пундик відштовхнувся веслом від води, зробив замах, і... Байдарка як перекинеться, наш новоспечений гребець як беркицьнеться у воду. Рівновагу в байдарці треба тримати!

Витягнули ми Пундика на берег — мокрого, ображеного, — і так стало смішно. Киця відмовилась від його шоколаду. А ввечері біля вогнища я розказав усім, що то за спорт такий — веслування.

Прототипи байдарок і каное

Байдарка — один з найдавніших винаходів людства, як лук і колесо. Найчастіше це був звичайний стовбур дерева із так-сяк видовбаним заглибленням для гребця. На таких «суднах» і борознили первісні моряки річки, озера та навіть моря.

Алеути, чукчі та ескімоси з байдарок ловили рибу та перевозили на них усякий крам. З деревом у Заполяр'ї сутужно, тож човни робили з китових кісток та дерев'яних палок — це був каркас. Далі все це зв'язувалось ремінцями, обтягувалося шкурами з тюленів чи моржів — і все. На великих уміаках плавали жінки, а чоловіки супроводжували їх на одномісних каяках.

По Дніпру та інших сусідніх річках теж плавали колись невеликі гребні човни довжиною до 9-12 метрів — козацькі чайки. Наші предки, встановивши вітрила на таких човнах, здійснювали свої легендарні походи через Чорне море.

В індіанців з Великих озер популярними були каное, виготовлені з колоди ялиці та обтягнуті березовою корою.

Види байдарок і каное

Сьогодні байдарка — це невелике, легке, вузьке, низькобортне гребне або вітрильне судно із загостреними носом та кормою. Поділяються байдарки з каное на спортивні, туристичні та саморобні. Спортивні байдарки і каное використовуються для проведення змагань із гребного спорту. Виготовляють їх із склопластику та бакелітової фанери. Вага таких плавзасобів — від 10 до 25 кг. На спортивних байдарках дозволяється встановлювати кермо, а на спортивному каное — зась!

Спортивні байдарки поділяються на 3 класи: одно-, дво- та чотиримісні. Гребець у човні сидить на низько розташованому сидінні обличчям уперед і гребе двостороннім веслом, занурюючи по черзі то ліву, то праву лопаті. Лопаті на веслі розміщені під кутом 90° одна до одної. Довжина байдарок К-1, К-2, К-4 — 5, 10 та 11 метрів відповідно. Ширина — від 51 до 60 см. Каное теж поділяються на одно-, дво- та семимісні, тут спортсмени гребуть веслом з одною лопаттю, стоячи коліном на днищі.

Каное такої ж довжини, як і байдарки, але ширші (75-85 см) і важчі (16-50 кг).

Параметри байдарок та каное строго регламентуються та перевіряються за 3 дні до змагань і після кожної гонки. Матеріал — будь-який.

Туристичні байдарки і каное відрізняються від спортивних вищими бортами і більшою довжиною. Важать вони теж більше, а особливо корпусні — 60-80 кг. Екіпаж може складатися з 1-3 чоловік плюс до 300 кг вантажу. Туристичні байдарки та каное бувають трьох типів: пляжні (пластикові або надувні) вагою 5-10 кг, спортивно-туристичні (вагою 25-30 кг) та корпусні. До корпусних належать також катамарани (від тамільського «кату-марам» — зв'язані колоди) — так називаються двокорпусні судна.

З історії гребного спорту

Батьківщиною греблі на байдарках вважають Швецію, а перша гребна регата відбулася у 1867 році. З кінця XIX початку XX століття проводяться регулярні змагання, а в 1924 році виникла Міжнародна федерація каное — ФІК. Того ж року на VIII олімпіаді пройшли перші показові виступи на каное, а програмним видом (у чоловічому виконанні) гребля стала з 1936 року. Жінки дебютували через 12 років. Чемпіонати світу з греблі на байдарках і каное проводяться з 1939 року.

У кожному виді човнів національна команда може бути представлена одним екіпажем. Максимальна кількість учасників від однієї країни — 17 чоловік, серед яких 4 запасних.

Рекорди у греблі на байдарках і каное не фіксуються. Причина проста: на одній і тій самій дистанції результати можуть різко мінятися залежно від напряму вітру та стану води.

Види змагань — спринт та слалом. Дистанції для чоловіків — 500, 1000 і 10 000 метрів, для жінок — 500, 1000, 3000 і 5000 метрів. Слабша стать, як-не-як.

Спринт

Гонки проводять на спокійній воді по прямій лінії на 9-метрових доріжках, розділених буйками. Перед стартом човни утримуються бар'єром, який забирається одночасно з пострілом стартового пістолета. Фініш фіксується тоді, коли ніс човна перетне фінішну лінію.

Човни у спринті довші і вужчі, ніж у слаломі. Байдарки оснащені кермом. Весла на байдарках і каное ніяк не закріплюються. Дуже важливе у спринті «Правило п'яти метрів» — заборона зближуватись човнам менше, ніж на 5 метрів. Інакше струмені води від сусіднього човна можуть збільшити твою швидкість, а це вже не спорт, а чистої води шахрайство. Коли якийсь човен зміщується під час руху, то й сусідній зобов'язаний зміститися від нього. Судді на моторному човні гав не ловлять і порушників дискваліфікують.

Слалом

Слалом потрапив до олімпійської програми в 1972 році. Змагання виявилися видовищними, та щось організаторам не сподобалось — і наступних олімпійських слаломних перегонів, які відбулися у Барселоні, прочекали цілих 20 років.

На слаломній трасі встановлюється 20-25 воріт. Ворота — це дві жердини, підвішені над водою. Довжина траси має щонайменше 300 метрів. Жердини з біло-зеленими смужками — це ворота, які проходять вниз за течією, а з червоно-білими смужками — проти течії. Спортсмен має здолати як мінімум 6 воріт проти течії. Ворота ставлять за день до змагань, але спортсменів з трасою не знайомлять. Перед фінальними запливами можуть змінити розміщення 6 воріт.

За 100-130 секунд необхідно пройти всі ворота, не зачепивши жердин. Керма у слаломі немає. Передня частина судна закрита, спортсмени одягнуті у водонепроникні куртки, а краї курток пристібаються до бортів — щоб вода не потрапила всередину. До курток додаються рятувальні жилети та шоломи.

Стартують спортсмени кожні 2,5 хвилини. Торкнувся веслом чи човном жердин? Отримай дві штрафні секунди! Пропустив ворота? Ще 50 секунд штрафу. Цього вже судді не пропустять. Можна повернутися, щоб пройти пропущені ворота, але так, щоб не зіткнутися із суперником, що мчить позаду. На всіх стадіях змагань гребці роблять по дві спроби. Сума часу двох спроб дає загальний результат, і переможцем стає той, у кого вона найменша!

Хворіти вже не модно. Та й не треба...

Не за горами зима. А зима, як це не прикро, — не тільки лижі з санями, не тільки катки з ковзанами, Новий рік з подарунками та Різдво з колядками. Зима — це ще холод, від якого аж мурашки по шкірі бігають, сніг, який чомусь так за комір любить з дерев осипатись, вітер крижаний, мороз... А від них простуду, кашель, нежить з температурою чи ангіну підчепити — як раз чихнути. Банально? Може й так, але хіба не актуально? А особливо тоді, коли в тебе побачення під ялинкою новорічною, а з твого носа капає, капає і капає, мов зі стріхи у відлигу. Та ось біда: відлигою ніякою там і близько не пахне, а от до чого рукою подати, так це до того, що люблячі батьки обкладуть тебе подушками з усіх сторін, нашпигують пігулками, мов різдвяну гуску яблуками, і плакало твоє романтичне побачення під ялинкою! Приємні перспективи? От я й кажу: щоб не доводити свій організм до такого стану, щоб такого не трапилося, треба вміти і зиму, і морози, і навіть грип пережити. Щоб сказати потім: «Застуда? А що це таке?»

Запобігти хворобам о будь-якій порі допоможе гігієна. Ти тільки не думай, що я зараз почну розжовувати, що це таке. Мені цікавіше інше: чи дружний ти з донькою Ескулапа Гігією, на честь якої і назвали цю практичну і дуже корисну галузь медицини? Що скажеш?

Чи здоровий ти фізично?

1 Скільки разів на тиждень ти займаєшся фізичними вправами?

А. Чотири рази;
Б. 2-3 разів цілком достатньо;
В. Один раз, і буде з мене!
Г. Зарядка? Краще поспати довше!...

2 За день пішки ти намотуєш:

А. Понад чотири кілометри;
Б. Близько чотирьох кілометрів;
В. Півтора кілометра або й менше;
Г. П'ятсот метрів і менше.

3 Як часто ти ходиш до школи пішки?

А. Завжди!
Б. Коли як вдасться;
В. Коли погода гарна;
Г. Я не божевільний.

4 Перед тобою вибір: підійматися сходами пішки або ліфтом. Ти:

А. Вибираєш сходи;
Б. У ліфт сядеш, тільки маючи важку ношу;
В. Інколи йдеш по сходах;
Г. А для чого тоді ліфти?

5 У вихідний ти:

А. Кілька годин допомагаєш батькам по дому;
Б. Активно відпочиваєш;
В. Робиш кілька коротких прогулянок;
Г. Дивишся телевізор або ж читаєш.

А тепер підрахуємо наших курчат. Тобто очки. За відповідь А нарахуй собі 4 очки, Б — 3, В — 2 і Г — 1 очко. І що ж у нас вийшло?

18 очок і більше Якщо тебе мама або хтось часом просить трохи скинути свої шалені оберти, зроби ласку, прислухайся до їхніх слів або скеруй свою енергію у спокійніше русло. Адже витримати таке кипуче сусідство, повір, до снаги не кожному! А щодо здоров'я твого... Коли ти був у лікаря востаннє? Не пам'ятаєш? Я так і думав.

12-18 очок Якщо і надалі так триматимешся, житимеш довго-довго, щасливо-щасливо, здоров'я матимеш міцне-міцне, і нікому не треба буде втручатися з різними розумними порадами: ти ж і так усе знаєш!

8-12 очок Слухай мене уважно. Якщо тобі у чомусь не щастить, десь там із кимось не ведеться, знай, що проблема у тобі. Активності тобі бракує, активності, всі твої проблеми через її нестачу. Кеди, гантелі, еспандер, гирі вдома маєш? А парк біля дому є? Що далі з усім цим добром робити, пояснювати, сподіваюсь, тобі не треба?

8 очок і менше Якщо раптом на якомусь спіритичному сеансі з'ясується, що в одному з минулих життів ти був ледачим диванним котярою, я цьому аніскільки не здивуюсь. Дивує мене інше: як можна стільки часу не хотіти бодай щось змінити у своєму теперішньому житті? Май на увазі, з віком узяти себе в руки буде ще важче!

Здорове тіло — здоровий дух

Отже, якщо ти вирішив серйозно взятися за себе, якщо ти остаточно хочеш проголосити своїм ворогом №1 усі болячки, тоді тобі просто не обійтися без кількох слушненьких порад. Порада перша: почни з розпорядку дня. Не хочу повторювати прописних істин, але хіба не розпорядок є запорукою міцного здоров'я, гарного настрою та «боєготовності №1»? Так, будь-хто з нас не завжди встигає зробити те, що запланував заздалегідь. Згідний, бувають дні, коли ми задоволені собою більше, коли менше. А бувають і зовсім «погані» дні. Наприклад, коли ти пізно прокинувся, не отримав жодного енергетичного заряду від теліпання руками і ногами, яке навіть важко назвати вранішньою фіззарядкою, і до уроків щось ніякої охоти нема, і (страшно сказати!) навіть телевізор набрид... У результаті — до вечора настрій у тебе ніякий. Від таких прикрих випадків може вберегти твій режим дня. Звичайно, режими також різні бувають, але необхідно запам'ятати, що в кожному з них є пункти, які просто необхідно виконувати завжди.

Тривалість твого сну повинна складати не менше 8-9 годин. Цього якраз досить, щоб відбулося відновлення функціонального стану твоєї нервової системи, виснаженої навчанням та різноманітними подіями минулого дня. Перехід від сну до активної роботи відбувається набагато простіше та швидше, якщо ти не дозволятимеш собі довго «валятися» у ліжку, а бадьоро піднімешся і широко розплющиш очі. Вставши на рівні ноги, зроби глибокий вдих і... посміхнися. Привітай добрими думками день, що почався. Тоді берися до виконання вправ ранкової зарядки. Вона обов'язково принесе тобі бадьорість, гарний настрій та заряд на увесь день. Але не перевантажуй своє ще сонне тіло. Не виснажуйся до паморокiв та білокрів'я, бо про яку тоді бадьорість можна взагалі говорити! Під час зарядки підсилюється діяльність усіх м'язів, а до працюючого органу надходить більше живильних речовин, тоді він набагато краще розвивається. Саме тому люди, що регулярно виконують фізичні вправи, мають сильну мускулатуру. Фізичне навантаження посилює роботу серця, яке у 2-3 рази швидше і потужніше перекачує кров по всьому організмі, ніж у стані спокою. Це покращує кровопостачання до всіх органів людини і підвищує опірність організму до застуд та інфекційних хвороб. Цим нехтувати не можна!

Перед тим як приступити до регулярних занять, бажано перевірити вагу, зробити виміри свого тіла (окружність грудей, стегон, талії і т.д.). Через кожен місяць слід порівнювати показники власного розвитку і вдосконалення.

Є дуже багато різноманітних комплексів ранкової зарядки. Можеш скористатися будь-яким з них, навіть ось цим:

1 Піднімання рук угору і розведення їх у різні боки.
2 Повороти тулубом.
3 Присідання.
4 Нахили вперед.
5 Стрибки.

Кожну вправу слід повторювати 4-8 разів. Час від часу варто змінювати комплекс вправ, щоб навантаження припадало на всі м'язи твого тіла. Можеш спробувати ці:

1 Ляж на живіт. Закинувши голову назад, підніми верхню частину тулуба й дістань руками до своїх ніг (йоги цю вправу називають «лук»).
2 Сядь, витягнувши ноги й спершись ліктями на підлогу, піднімай ноги вгору. Таким чином ти підкачаєш прес.
3 З положення стоячи дістань руками до підлоги, не згинаючи ніг. Якщо це дається тобі легко, спробуй ускладнити вправу, дістаючи до підлоги долонями.
4 Лежачи на підлозі обличчям догори, повільно зігни ноги в колінах. Повернися, не відриваючи спини від підлоги, спочатку ліворуч, потім праворуч.
5 Виконуй вправу «велосипед».
6 Роби «місток».
7 Ставай у «берізку».

Та що б ти не робив, пам'ятай! Необхідно слідкувати за своїм фізичним станом, не допускай перевтоми та виснаження. Заняття потрібно проводити регулярно, починати треба з більш легких вправ і ускладнювати їх поступово. Не варто робити вправи механічно, старайся одержати задоволення від кожного руху свого тіла. Дихай плавно і глибоко. Після вправ рекомендується контрастний душ, але цю вимогу можна виконувати залежно від побутових умов. Можна обійтися вмиванням прохолодною водою. Розітрися рушником. Подивися на себе у дзеркало — бадьорий і веселий, отже «зарядка» організму відбулася. Спробуй іще виконати кілька мімічних вправ для обличчя. Наприклад, кілька разів широко відкрий рот, дістань язиком до кінчика носа та до підборіддя, покривляйся. М'язи обличчя також заслуговують на твою увагу, бо.... Ну що, а тепер можна і поснідати? Смачного!

Домінго та Сантана співають для «Шамана»

Новий альбом Карлоса Сантани «Shaman» — це перший у цьому тисячолітті диск музиканта. Попередній, шалено популярний дотепер альбом «Supernatural» вийшов 1999 року. Серед музикантів, з якими Сантана записував новий альбом, був, між іншим, і сам Пласідо Домінго. От послухати б!

Don't like «Bon Jovi»? Бувайте здорові!

Групі «Bon Jovi» страшно не подобається, коли любителі «халяви» скачують її пісні з Інтернету, і вона зробила хід конем. Щоб меломани не проходили байдуже повз полички з їхніми дисками, на кожен ліцензійний CD нанесли 13-значний код-пароль для доступу на закриті сторінки сайту групи. Хочеш доступу до відео, постерів — купуй диск. А ні — слухай Брітні Спірс!

Про дівчисько Лізу й Вероніку Луїзу

Ще трохи, і ми почуємо «Купіть фіялки, купіть фіялочки...» з вуст Мадонни, яка зіграє роль Лізи Дуліттл у новій постановці п'єси Б. Шоу «Пігмаліон». Гратиме вона поки що не в Лондоні, а в Південній Африці — боїться порівнянь з Одрі Хепберн. Цікаво, що Мадонна повторила шлях цієї героїні — від дівчинки з бідного району до «леді».

Зрозуміло і коту: це найкраще від U2

Другий том збірника «Best of U2. Collection 1990-2000» вийде в листопаді на компактах, а в грудні — на DVD. До колекції увійшло 15 пісень з альбомів «Achtung Baby», «Zooropa», «Passengers: Original Soundtracks 1», «Pop» & «All That You Can't Leave Behind» та новий трек «Electrical Storm». Чекаймо!

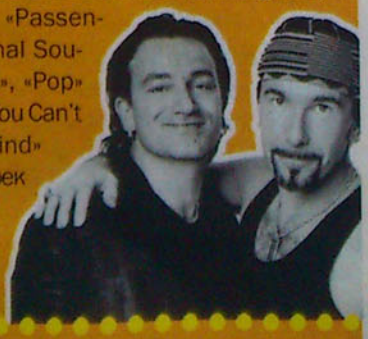

Євгенія Власова — Королева пісні

Фантастика! В одному журналі — відразу дві королеви. Одна — Олімпійська, про неї тобі Киця вже, мабуть, розповіла. А друга — Королева пісні, як ласкаво назвали її газети, журнали, розважальні канали та я, музокінокритик Джексон. Сьогодні з нами в номері (щось не чую шалених оплесків та радісно-нетерплячого тупотіння ногами по підлозі) Євгенія Власова. Ура-а-а-а!!!

Анкета

Перший спів — 8 квітня 1978 р. .....
Лауреат «Пісенного Вернісажу» (1996 р.)
Закінчила Вище державне музичне училище ім. Глієра (1998 р.) за класом естрадного вокалу. .....
Володар Гран-прі конкурсу «Королева Пісні» в Італії (1998 р.) .....
Лауреат фестивалю «Слов'янський базар» (1998 р.) .....
Лауреат «Пісні Року» в Москві. (1997-1998 рр.) .....
Лауреат Всеукраїнського рейтингу популярності «Золота фортуна» в номінації «Надія XXI століття» (1998 р.)

Женя вважає, що коли в житті все добре, не треба розповідати про це. Вона не зізнається, про що мріє — мрії не подобається, коли про неї говорять усі. У дитинстві, як і багато дівчат, вона мріяла стати співачкою. Знаменитою. Такою, щоб їй аплодували стоячи, кидали до ніг оберемки квітів, а після концертів переслідували натовпами... Що ж, сьогодні вона може сказати собі: «Женько, ти — молодчина!» Бо все в неї вже є. От що значить талант!

Та Євгенія не збирається почивати на лаврах, мов кіт на канапі.

— Не секрет, що відома звукозаписна компанія «EMI International», з якою працюють Пласідо Домінго, Пол Маккартні, Роббі Уїльямс, Брітні Спірс, запропонувала тобі контракт, — звернувся якось до Жені хтось із журналістів.

— А як ти з ними познайомилась?

Євгенія пояснила, що все почалося через хіт «Ветер надежды». Хтось на «EMI» почув цю пісню, сподобав, і закрутилося... Записали англомовну версію пісні, стали прикидати плани на майбутнє.

— А коли ти порадуєш нас своїм дебютним альбомом? — не вгавав журналіст.

— Ой, навіть не знаю! — казала вона. — Така відповідальність... Ви будете в курсі подій, якщо час від часу заходитимете на мій сайт: www.vlasova.com.ua.

З надійних джерел надійшла інформація, що на дозвіллі Євгенія Власова страшенно полюбляє збирати головоломки-пазлики у стилі «фентезі» з казковими істотами — ельфами, єдинорогами, гномами... А ще вона просто в захваті від підводного царства, та воно й видно із кліпу «Ветер надежды».

Хто б ти не був, каже Євгенія, ніколи нікому не розповідай про свої недоліки (навіть якщо вони і є)! З боку їх, може, й не помітять. А ще часто так буває, що ми себе недооцінюємо, приписуємо собі якісь неіснуючі вади, гриземось, мучимось, а для чого це? Навіщо каратися, треба старатися! Старатися бути доглянутим, гарним, світитися впевненістю в собі і любити все гарне.

Limp Bizkit

Що буде, коли в одну й ту ж макітру налити склянку класичного року, додати півсклянки хевіметалу, плеснути кварту панку, підсолодити отриману суміш хіп-хопом та добряче все це перемішати мікрофоном-макогоном? Нісенітниця? А от і ні! Вийде новий музичний стиль, який заморські журналісти давно вже охрестили новомодним словом «rap-core».

Фред Дерст на той час промишляв бодіартом (татуюваннями) і ні про яку музику не думав. Аж сталось так, що до Джексонвілля приїхала група «Korn» — на гастролі. Після одного з концертів Фред і познайомився з басистом Філді та гітаристом Хедом. Група поїхала, та в голові у Фреда вже крутилося нове кіно. Скінчилось тим, що прийшов він до друга Сема Ріверса і сказав: «А давай створимо групу». «Еге ж!» — мовив Сем і запропонував на роль ударника кузена Джона, який колись грав у джаз-банді. Згодом до них приклеївся й Уес Борленд.

Халі-галі, пара "nookie"!!!

Поставимо посудину в тепленьке темне місце подалі від телевізора і забудемо на тиждень...

Зазирнувши через тиждень у нашу музичну макітру, ми з подивом виявимо, що по поверхні стильової суміші малими зграйками бігають дивні створіння, які вважають себе представниками репкору і називаються хто «Panthera», хто «White Zombie», хто «Korn»... О, диви-диви, от і «Limp Bizkit» кудись побігли. Мабуть, знову якісь нагороди музичні отримувати. Як біжать, аж спотикаються! Попереду Уес Боланд — гітарист, на півкорпуса відстає Фред Дерст, він співає. За ним важко сопе Джон Отто з барабанною установкою, його наздоганяє басист Сем Ріверс, а замикає команду DJ Lethal, спец-вертушечник.

Важко хлопцям, ой як важко! Ледве встигають з каналу на канал мандрувати. Сьогодні ти на MTV, а завтра вже треба бути на VIVA, післязавтра — на VH1. І так від 1994 року, коли влітку до міста Джексонвілль (штат Флорида, США) не перетнулися шляхи Фреда Дерста та групи «Korn».

Настав 1995 рік. У Джексонвілль знову завітали «Korn». Після одного з концертів вони відвідали Фреда (не забули!), ну і той, звісно, не втрачаючи нагоди, змусив їх прослухати свій перший демозапис.

Це було щось незрозуміле, то темне, мов шоколадний торт, то світле, мов зефір, то агресивне, мов перець чилі, то м'яке, мов цукрова вата... Музиканти очманіли. А невдовзі «Limp Bizkit» гастролювала на пару з «House of Pain», а потім — із «The Deftones». У 1996 році розлетілася на друзки «House of Pain», «Limp Bizkit» надали притулок «летальному» ді-джею і почали запис дебютника «Three Dollar Bill Y'all$». Альбом вийшов що треба — на 1998 рік продали 1,5 мільйона екземплярів. Для підтримки першого аудіомлинця довелося добряче попотіти на клубних сценах, на фестивалях, на гастролях — справа того вартувала.

Не знаю, де, коли і як вони записували свій другий альбом, та в 1999 році виходить другий опус — «Significant Other».

За перший тиждень продали понад 600 000 дисків, а альбом відразу потіснив з перших місць млосних «Backstreet Boys». «Альтернатива» кричала «We got them down!» і вірила, що вслід за альбомами «Three Dollar Bill, Yall$» (1997), «Significant Other» (1999), «Chocolate Starfish and The Hot Dog Flavored Water» (2000) почує щось не менш альтернативне. І я теж.

Третій зайвий

Ні, ні, ні, у цій грі не буде нікого, кого не люблять, покинули, чи з ким просто не пішли в кіно. І взагалі, кохання тут ні при чому, бо гри цієї навчила нас пані Ганя — наш Класний географ.

Для гри треба підготувати певну кількість трійок різних географічних назв, скажімо, двадцять або тридцять. У кожній трійці дві назви мають якусь спільну ознаку, а третя її не має. Наприклад, дві річкові назви, а третя — озера. Або два міста — столиці, а третє — ні. Трійки треба складати так, щоб пари можна було утворити тільки за однією ознакою. Наприклад:

- Нью-Йорк, Лондон, Токіо — з трьох міст два є столицями;
- Дунай, Сиваш, Одра — дві річки та озеро;
- Ютландія, Індо-Китай, Великобританія — два півострови та острів;
- Монблан, Алтай, Говерла — дві вершини і гірська система;
- Сахара, Гобі, Таймир — дві пустелі та півострів;
- Жовте море, Синє море, Зелене море — два неіснуючих моря;
- Тернопіль, Кривий Ріг, Чернівці — два міста є обласними центрами;
- Еребус, Везувій, Камчатка — два вулкани та півострів, який не має до них жодного відношення;
- Судак, Ялта, Ізмаїл — два міста на Кримському півострові, а одне — в Одеській області;
- Гольфстрім, Босфор, Гібралтар — дві протоки і течія.

Ти можеш утворювати трійки і за складнішими ознаками, головне, щоб було цікаво грати.

А тепер до гри. Відбувається вона так. Жеребкуванням визначають почерговість ходів, після чого троє перших гравців стають у шеренгу перед стартовою лінією. Ведучий з переліком трійок географічних назв розташовується на відстані 10-12 кроків перед ними і дає сигнал про початок гри.

Він зачитує трійку назв, вказуючи зліва направо на гравців у шерензі. Ті двоє, що отримали назви, з яких можна утворити пару за якоюсь ознакою, зобов'язані підняти праву руку і зробити крок уперед. Третій зайвий повинний підняти ліву руку і теж зробити крок в напрямку до ведучого. Ті гравці, які припускаються помилок, вибувають з гри, а на їх місце стають наступні в черзі учасники цього топонімічного дійства.

Якщо ніхто не помиляється, то вибуває з гри той гравець, який останнім зробив крок уперед. Мораль звідси така: потрібно уважно слухати і зі швидкістю вундеркінда орієнтуватись, яку руку піднімати і що казати.

Виграє той, хто найдовше протримається у грі і першим прийде до ведучого. У наступному розіграші він складає свої трійки назв і веде гру. Грають доти, поки геть усі гравці не побувають у шкурі ведучого.

1, 2, 3 — Баба Яга бачить!

У цю гру можуть грати від 3 до 15 чоловік. Чим більше, тим краще. А ще для неї потрібний майданчик завдовжки 15-20 метрів. З одного боку майданчика проводиться стартова лінія. За нею стають усі учасники гри, крім ведучого. Його визначають жеребкуванням і присвоюють почесне прізвисько Баба Яга. Не бійся нею стати, ніхто тебе не примусить літати у ступі чи жити у будиночку на курячих ніжках. У цій грі це дійсно почесне звання, яке треба завойовувати кмітливістю та вправністю своїх рухів. Отже, Баба Яга переходить на протилежний бік майданчика, а решта гравців стають у шеренгу за стартовою лінією. Коли всі готові, ведучий повертається спиною до решти гравців і голосно говорить: «Раз, два, три — Баба Яга бачить!» Промовляє він це в такому темпі, в якому вважає за потрібне.

Усі гравці тим часом можуть крокувати (але ні в якому разі не бігти!) вперед до ведучого. Як тільки пролунає слово «бачить», вони зобов'язані зупинитися і завмерти на місці. Як тільки Баба Яга виголосить слово «бачить», вона різко повертається до гравців. І якщо зауважує когось, хто ще не завмер, а продовжує крокувати далі, то вказує на нього (чи на них), після чого ті мусять повернутися за стартову лінію.

Переможцем у цій грі стає той гравець, який першим дійде до ведучого і доторкнеться до нього. Він заслужено отримує право виконувати в наступній грі роль Баби Яги, а попередній ведучий йде до гурту решти грвців. Усі знову займають стартові позиції, і гра знову починається спочатку. Абсолютним переможцем гри можна вважати того учасника, якому вдасться найбільше побувати у ролі ведучого.

Оживи робота

Не за горами той час, коли роботи настільки увійдуть у наш побут, що не треба буде ані домашніх завдань писати, ані сніданків готувати, ані навіть шнурків зав'язувати. Все робитимуть вони — роботи, металеві помічники людини. Це ж яка краса настане!.. Прийшов ти після школи додому, крикнув «Робі!», і він уже перед тобою. На одній парі рук піднос із сосисками гарячими та ванільним морозивом, другою парою шнурки тобі розв'язує, ще одною рукою бере в тебе ранець, а зеленими світлодіодами ласкаво так блимає і питає лагідним механічним голосочком з мідним призвуком та пом'якшувачем тембру: «Звонили з Нобелівського комітету з приводу Вашої контрольної з ядерної фізики, яку я Вам учора накидав. Що відписати?..»

І ніякого клопоту, ніяких батарейок та акумуляторів. Клацнув на потилиці двома-трьома кнопками, вигнав його на балкон на 15 хвилин, щоб сонячною енергією зарядився — і все!

А тепер про кнопки... Щоб ніхто, крім власника, не міг скористатися роботом, точки підзарядки та запуску будуть засекречені — на голові, на руках, на ногах чи інших щупальцях. Та й «серце» щоб запустити, треба знати, яку кнопку натиснути.

Або так. Купив ти собі робота, три дні ним покористувався, а потім інструкція загубилася. А без неї він і кроку не ступить. Точніше, без твоєї команди, але як ти будеш командувати, коли нічого не знаєш?

Щоб не мати в майбутньому ніяких проблем, давай потренуймося у грі. На грядці ти бачиш двох роботів. Один твій, а другого відріж і віддай товаришеві, який і буде твоїм суперником. Потрібно два гральних кубики та по жмені якоїсь крупи — гречаної чи рисової. Можна й по десятку-другому квасолин.

Кожен гравець задумує точку підзарядки та точку запуску робота. Перша точка міститься на будь-якому пронумерованому кружечку (поза тулубом), а друга — на тулубі робота. Потім гравці записують, не показуючи супернику, свої точки на двох клаптиках паперу. На кожному — по дві ці точки. Контрольний папірець кладуть під ігрове поле, а другий клаптик гравець лишає собі.

Ти задумав точку 3 на лівій руці та точку 2 у четвертому рядку на тулубі робота. Записуємо це так: «ЛР-3, 2-р4». А ось тобі деякі скорочення (всі вони нанесені на ігровому полі), які можуть знадобитися у грі:

Права рука — **ПР**, права (ліва) нога — **ПН (ЛН)**, праве (ліве) щупальце — **ПЩ (ЛЩ)**, голова — **Г**, око — **О**, антена — **А**. Після літер — число (номер кружечка).

Записуючи точку на тулубі, спочатку пишемо **номер кнопки**, а потім через дефіс **літеру «р»** (рядок) та **число** (номер рядка). Наприклад, запис 3-р4 означає, що задумано третю кнопку у четвертому рядочку.

Мета кожного гравця — якнайшвидше відгадати точки, які задумав суперник, і таким чином оживити свого робота. Грають у два етапи. Ходи роблять по черзі. На першому етапі гравці кидають один кубик і згідно з показами на ньому кладуть зернини на довільні кружечки, які мають ті ж відповідні номери. Наприклад, випало 5. Гравець може покласти зернину на будь-який кружечок із номером 5 (на руці, нозі, щупальці чи голові). Суперник дивиться на свій запис і провіряє, чи, бува, не цю точку він задумав. Не вгадав — слідує відповідь «Мимо» (як у «Морському бої»). Вгадав — «Правильно».

Після промаху хід переходить до суперника. І так далі, по черзі гравці поступово розкладають зернини на кружечки, які вони обирали за показами кубика. Якщо на кубику черговий раз випадає те ж саме число, то гравець вибирає кружечок з таким же номером серед вільних. Коли всі кружечки з таким номером уже закладені зернинами, то гравець просто пропускає хід.

Коли гравець відгадує першу точку, задуману суперником, він може починати пошуки другої точки (суперник тим часом продовжує шукати першу). Гравець, який починає другий етап, на своєму ходу тепер кидає одразу два кубики і кладе зернину за показами кубика на відповідну кнопку на тулубі робота. Цього разу можна вибирати лише серед двох кнопок, якщо випали різні числа на кубиках. Наприклад, випало 2 та 3. Тоді гравець може покласти на кнопку номер 2 у третьому рядку або на кнопку номер 3 у другому рядку. Коли ж наступний раз випадуть ті ж числа, то вибору вже не буде. Якщо випадають однакові числа, то вибору немає. Суперник, як і на попередньому етапі, дивиться у свої записи та дає відповіді про влучання. Той, хто відшукав і другу точку, стає переможцем у грі.

У наступній грі кожний гравець задумує інші точки, а суперник пробує їх відгадати. Бажаю влучних пострілів.

P.S. Можна грати і без кубиків. Тоді гравці просто називають довільні точки на роботі і кладуть на них зернини. Гра з кубиками, щоправда, складніша.

P.P.S. Можна грати й без зернин. Тоді тобі доведеться перемалювати роботів на окремі аркуші паперу та викреслювати зіграні точки.

Задачки на шахівниці

Пам'ятаєш, як ще на канікулах перед одним з футбольних матчів Джо заявив друзям, що може підняти слона вище своєї голови? А вони й уклали з ним парі. Джо тоді взяв із шахівниці не те що одного, а відразу чотирьох слонів, підняв їх догори і виграв парі. Тримали бідолашні Класні герої тоді Джомолунгму на руках весь матч. Взагалі-то тримали його до першого гола, забитого Батістутою, та він тоді не забив...

А потім ця історія отримала продовження. Герої ж не просто тримали Джомолунгму, а й думали, як би то з ним поквитатися, що б такого придумати. Різні думки снували в їхніх головах, та найчастіше вони стосувалися шахів.

І от коли матч завершився, подав голос Колібрик. Він був найбільше вражений тим, як це він не зміг здогадатися про хитрощі Джо, адже саме він із Джексоном тоді перед матчем грав у шахи.

— Хто скаже за хвилину, — почав він, — скільки квадратів на шахівниці, тому куплю морозиво з родзинками (а деньок був спекотний, морозива хотіли всі).

— Я просто переконаний, — продовжував далі вундеркінд, — що Джо й за дві хвилини не полічить усіх квадратів...

Спека, Аргентина не виграє, а тут ще й Колібрик щось нагло попискує... Він повернувся до вундеркінда:

— Ха!.. Теж мені завданнячко! — озвався баскетболіст. — Якщо ти хочеш почути від мене, що їх 64, то дзуськи! «Клас» теж читаємо, головоломки також розв'язуємо!

— Ну що, даєш мені дві хвилини? — озвався він після короткої паузи.

— Даю! — погодився Колібрик, і друзі вдарили по руках.

— Три. Два. Один. Старт!.. — і Джексон натиснув секундомір.

Джо, не гаячи часу (а ну її, ту Аргентину, грати треба, а не по полю бігати!), взяв шахівницю в руки і почав лічити. Стрілка на годиннику Колібрика невпинно відраховувала секунди, а Джо лічив, лічив...

Усі спостерігали, як на папері з'являються колонки чисел, Джо щось на щось множив, ділив, додавав, віднімав, два рази навіть видобував квадратний корінь. З виразу обличчя Колібрика (якби хто поглянув на нього) можна було зробити висновок, що Джо все робить правильно. «Ех, — думав він розпачливо, — плакало моє морозиво!» І уявляв собі ескімо на паличці, розтоплене нещадним червневим сонцем...

Збігала друга хвилина, і от коли вже лишалося секунд 4-5, Джо випалив: «Двісті три!» І... програв, мов Тайсон Льюїсу! Колібрик пояснив йому, де він схибив, той мовчки порився у кишенях, шукаючи мідяків, і подався до найближчого гастроному.

Коли друзі ласували морозивом, Киця раптом запитала:

— А хто знає, скільки найбільше коней можна розставити на шахівниці так, щоб вони не збивали один одного? Хто перший дасть правильну відповідь, той танцюватиме зі мною сьогодні цілий вечір на дискотеці.

Танцювати їй довелося з Колібриком, бо хто ж іще може першим випалити відповідь на це каверзне запитання. Цікаво, а ти зміг би знайти правильні відповіді на обидві задачки, які прислав наш читач **Олександр Вешелені з Мукачевого?**

Запитаннячка від Колібрика

1 Управління пошт Канади нещодавно запропонувало своїм поштарям новинку — «парасольку, що пищить». Цей звук можна почути, натиснувши на кнопку, вмонтовану в ручці парасольки. Для чого, окрім своїх звичних функцій, призначені ці парасолі? .....

2 Що потрібно доробити в бочці, щоб вона стала легшою? .....

3 У XVII столітті хіміки, не знаючи ще всіх притаманних речовинам властивостей, визначали їх природу, керуючись своїми відчуттями. Так, наприклад, солі вони визначали як, по-перше, тверді речовини, по-друге, такі, що розчиняються у воді. А що по-третє? .....

4 Індіанці дають назви тим видам рослин і тварин, які їм корисні чи шкідливі. Так само чинять і полінезійці. А як вони називають ті рослини і тварини, які не беруть участі в їх повсякденному житті?

5 Що мають спільного масло, молоко, сметана, пальма та реклама? .....

6 У XIX ст. за правилами етикету вимагалося знімати циліндр, заходячи до приміщення. Оскільки цей головний убір був великим, його було незручно тримати. Тоді один чоловік вигадав складний циліндр — «механічний капелюх», який можна було скласти, вдаривши по ньому зверху. Згодом один письменник скористався його назвою і дав таке ім'я своєму персонажу. Назви це ім'я. .....

7 Як звали проворного хлопчину, який у середині XIX століття, під час золотої лихоманки у Каліфорнії, скупив вітрила з 700 кораблів, які покинули моряки у гавані Сан-Франциско? .....

Спортивні секції

На початку нового навчального року наші Класні хлопці — Пундик, Джо та Джексон — записалися у нові спортивні секції. Один з них вирішив стати хорошим мушкетером і почав ходити на фехтування. Другому захотілося в майбутньому скласти компанію братам Кличко на рингу. А третій (хоч йому Пундик і не радив брати до рук зброї) пішов тренуватися стріляти з гвинтівки по літаючих цілях. Хорошим мисливцем, бачте, закортіло стати та перед друзями похизуватися своїм вмінням володіти зброєю.

Хто з них і в якій спортивній секції займався, якщо відомо, що Джексон мав алергію на порох, а Пундик ніколи не захоплювався подвигами Д'Артаньяна і компанії? Логічно подумай і ти про все здогадаєшся.

Шматочки золота

Ковба-сан давно мріяв помандрувати на Машині Часу. Його кілька разів запрошували у компанію Класні герої, але він, бачте, хотів сам пройти крізь час. Чому, ніхто не знав. Та, власне, ніхто особливо й не задумувався над причинами такого котячого індивідуалізму.

Як би там не було, а одного погожого осіннього дня пробрався через відчинене вікно наш котисько у лабораторію професора Крапки. Натиснув кнопку запуску Машини Часу і на запитання «Майбутнє чи минуле?» вибрав останнє. Після цього він визначив кількість століть, на які його відкидала у часі фантастична машина. Робив він усе вправно, адже не раз спостерігав за діями свого професора. Аж раптом його увагу відволікло блимання датчиків підтвердження бажання. Вони були схожі на пару мишачих очей у темному підвалі. Ковба-сан так довго не забирав лапи з червоної кнопки вводу інформації, що автоматично підтвердив готовність до старту, і...

Він незчувся, як уже тиснув не на кнопку, а на камінець біля входу до якогось дивовижного палацу. У яку епоху він потрапив, точно невідомо, але добре, що був збоку від сходів. З палацу раптово висипала група яскраво одягнених бородатих чоловіків. За ними біг, розмахуючи мечем, розгніваний велетень і кричав:

— То ви такі мудреці?! Щоб мої очі вас більше не бачили! Якщо до завтра мені не порадите, як я маю поділити золотий злиток, всім голови постинаю!

Розбіглися бідолашні слуги цього багатія у різні боки. А той постояв, постояв і повернувся до палацу.

Невдовзі мудреці зійшлися під високим дубом і давай радитися. Ковба-сан підкрався до них поближче, заліг у кущах та нашорошив вуха.

— Давайте ще раз усе добре обдумаємо. Наш владика має злиток завдовжки 30 пальців. Йому потрібно щодня протягом тридцяти днів віддавати по шматку золота завдовжки в один палець, — мовив найгрубший бородань. Потім він перевів подих і продовжив:

— Так, але коли він почне пиляти свій злиток на шматочки, то матиме великі втрати і, звичайно, не зможе вирізати із злитка 30 кусків однакової довжини. От якби зробити меншу кількість порізів і зуміти платити щодня по одному пальцю золота...

Всі задумалися. Хто бороду гладив, а хто — свою лисину. Ковба-сан зрозумів, що він потрапив у час, коли ще не було грошей, а за все розраховувалися золотом і своїми головами. Довжину ж вимірювали не сантиметрами, а товщиною вказівного пальця. Той скупий багатій мав, мабуть, не один такий злиток. Міг би й з другого відпиляти якийсь один чи два шматочки. Але він так не зробить, скоріше розправиться зі своїми підлеглими.

Ковба-сану стало шкода бідолашних мудреців. Та сам придумати він нічого не міг, а тому вирішив швиденько «збігати» у сьогодення, знайти розв'язок цієї задачки і, повернувшись, дати пораду мудрецям.

Колібрик за 5 хвилин придумав, як можна розпиляти цей злиток на 5 частин так, щоб можна було щодня платити по одному пальцю золота. Але оскільки Ковба-сан не запам'ятав, що він набирав на Машині Часу, то потрапити на подвір'я до того ж скупого багатія виявилося неможливо. Яка була подальша доля тих мудреців, поки що невідомо.

А ось ти знаєш, яку довжину повинен мати кожен із п'яти шматочків золота, на які слід розпиляти злиток так, щоб можна було платити по одному пальцю золота упродовж тридцяти днів? Для простоти можеш вважати, що товщина одного пальця — 1 см, а злиток мав довжину 30 см.

Монета у склянці

На столі стоїть звичайна склянка. Його таємничість Ілюзіоніст, розкланявшись глядачам та телекамерам, дочекавшись, поки стихнуть шалені оплески на його честь, сповненим загадковості рухом піднімає склянку зі стола і показує її глядачам. Ті, затамувавши подих, на власні очі переконуються, що вона абсолютно порожня.

Далі фокусник ставить склянку на стіл і прикриває її долонею, мов кришкою. У такому положенні, ясна річ, нічого у склянку потрапити не може — вона ж закрита! Вільною рукою пан ілюзіоніст бере зі стола монету і стукає нею кілька разів по дну склянки, немовби «заштовхуючи» її у середину. І хоч склянка й надалі закрита рукою, йому це якимось дивом вдається — монета з'являється у склянці! Що за диво? Як? Крізь скло пройшла?!

А між тим, магія тут зовсім ні при чому, і крізь скло монетка не проникала. Секрет в іншому. Для фокуса потрібно запастися двома однаковими великими монетами (наприклад, по 5 копійок) та звичайною склянкою. Одну монету фокусник кладе у праву кишеню, тому що вільною рукою під час фокуса в нього буде права рука. А другу монету заздалегідь ховає в долоні лівої руки. Щоб монета не падала, потрібно потренуватися тримати її відкритою долонею. Це дуже важливо!

Отже, в долоні лівої руки захована секретна монета. Фокусник підходить до стола, бере правою рукою склянку і показує її глядачам. Тоді ставить на стіл і прикриває її лівою рукою, звичайно, так, щоб втримати при цьому монету. Потім фокусник правою рукою дістає з кишені монету і постукує нею по дну склянки. У момент, коли стукає останній раз, він звільняє монету у лівій долоні, і вона падає на дно склянки. Монета, якою він стукав по склянці, залишається в нього у правій руці. Тут важливо, привертаючи увагу глядачів до монети у склянці, непомітно заховати монету з правої руки в кишеню. Тепер можна сміливо давати глядачам оглядати руки, склянку і монету в ній.

Якщо тобі важко втримувати монету в долоні лівої руки, капни на неї трішечки клею. Але потім, даючи її глядачам, не забуть акуратно витерти клей. Бо як розсекретять...

Кулька на шнурку

Джо не лише добре грає в різні ігри з м'ячем. Він ще й фокуси знає, не з м'ячем, правда, а з невеликою тенісною кулькою. Наприклад, вона в нього вміє «їздити верхи» по шнурку. Виглядає це так. Виходить Джо до глядачів із натягнутим у двох руках шнурком, а на ньому зверху вже «сидить» кулька. Із зосередженим виразом обличчя він починає нахиляти вниз то один кінець шнурка, то другий, а кулька слухняно котиться по шнурку то в один бік, то в інший.

Поганявши кульку туди-сюди, Джо відпускає один кінець шнурка і вільною рукою ловить кульку. Всі глядачі просто зачаровані його спритністю та оригінальністю, а Киця і взагалі не зводить з баскетболіста захопленого погляду. От що значить сила мистецтва!

А ти не хочеш справляти таке ж саме враження на своїх друзів та знайомих? Як бачиш, нічого надзвичайного у цьому немає. Просто треба трішечки попрацювати. І ще — засвоїти, що кулька не може так собі котитися по шнурку, тут неодмінно потрібні хитрощі, а до хитрощів — коротша від шнурка нитка, кінці якої прив'яжемо до кінців шнурка. Натягуючи шнурок, потрібно одночасно натягнути й нитку. А між шнурком і ниткою треба просунути великі пальці обох рук. У проміжку, який утвориться між шнурком і ниткою, мов між двома рельсами, тримається кулька. По них вона й котиться.

Кулька для цього фокуса потрібна легенька. Щоб краще було видно, як вона котиться, можна одну її половинку пофарбувати в якийсь контрастний колір. Нитку треба брати міцну і бажано чорну. При яскравому освітленні на сцені її ніколи не помітять глядачі. Тренуйся і розважай своїх друзів. Обладнання для цього фокуса не складне, він один з найдоступніших.

Непокірна буква

Для показу цього фокуса треба мати прозору пластину, наприклад, зроблену з органічного скла. Пишеш на ній кольоровою крейдою слово «ФОКУС» — і все, приготування закінчені. Після цього прямуєш просто на сцену. Тут ти всім показуєш пластину з написаним словом. Потім робиш помах нею, і всі бачать, що буква У чомусь перевернулася. «Це що таке?» — кажеш ти обурено, береш ганчірку, витираєш слово і знову пишеш — ФОКУС. Знову помах, і знову У чомусь перевертається. Ти вдаєш страшенну здивованість, але цього разу нічого не витираєш. Потім знову робиш помах, і нарешті непокірна буква стає на своє законне місце.

Глядачі просто приголомшені, а між тим, секрет у цього фокуса дуже простий. Роблячи помах пластиною, ти непомітно повертаєш її другим боком. Букви Ф, О, К та С зберігають при цьому свій вигляд, а от У... От і весь фокус, як часом любить примовляти Класний гурман Пундик, коли йому вдається списати контрольну.

Куди зник олівець?

Хто не бачив, як зникають і звідки з'являються речі в ілюзіоністів!? То в них асистентка в ящику зникає не знати в який вимір, то голуби з порожнього капелюха починають випурхувати.

А Пундик вирішив олівці у небуття відправляти. Взяв якось звичайну пляшку з-під лимонаду та опустив у неї олівець. Потім перевернув її догори дном, а олівець не випадає. Зник кудись чи розчинився у повітрі? Чи, може, там у пляшці якийсь джин сидить і тримає олівець за стержень?

То так глядачі думають, які не знають, що річ не у джині, а в невеличкій кульці з коркового дерева. Вона може утримати у пляшці олівець. Якщо пляшку перевертати повільно, то вона встигає закрити отвір і олівець лишиться в середині пляшки. Щоб олівець вилетів, потрібно перевернути пляшку раптово. Глядачі в таких ситуаціях, як правило, не розрізняють різких рухів від плавних, а відтак і сушитимуть свої глядацькі мізки над загадкою: хто ж це утримував олівця у пляшці?

Щоб кульку цю не було видно, пляшку бери тільки з темного скла.

Перетворення хустинки

До уваги глядачів — чорна хустина розміром 50×50 см. Настільки чорна, що їм аж мурашки по тілу бігають. Проте фокусник відважно підходить, бере її в руки, тримаючи за один кутик, робить нею кілька помахів і... Хустинка змінила колір! Точніше, на ній не знати звідки з'явилися білі кружечки.

Ефектно? Надзвичайно, але щоб цього ефекту досягти, мало просто вийти на сцену і махнути у глядачів перед носом чорним шматком тканини. Насамперед запасися двома однаковими чорними хустинками. Одну з них розріж по діагоналі навпіл і обидві частини приший до цілої хустинки з двох протилежних сторін. При цьому обидва незшиті кути половинок будуть в одній точці. Обрізей половинки хустинки з однієї, а верхню половинку цілої хустинки з двох сторін білими кружечками діаметром 3-5 см. Їх можна вирізати з білої тканини чи паперу.

Коли ти тримаєш хустинку за верхній кут, половинки мають бути напрямлені незшитим кутом догори (тобто чистими сторонами назовні). У момент, коли виконуються помахи хустинкою, потрібно послабити пальці і відпустити два «зайві» кути. У руці лишиться тільки один середній кут цілої хустинки. Тоді половинки, опустившись донизу, відкриють наклеєні білі кружечки. Фокуснику залишається лише взяти хустинку за нижній кут і продемонструвати приголомшеним глядачам «перефарбовану» хустинку з двох сторін. Цього разу давати глядачам хустинку в руки для огляду не можна — розгадають твій секрет.

Плоский кубик Рубика

Цю головоломку можна назвати молодшою сестрою знаменитого кубика Рубика. Досить вирізати з картону 9 однакових круглих жетонів, розфарбувати їх — і вона твоя. З одного боку жетони мають бути сині, а з іншого — жовті.

А ще жетони можна зробити з... підсоленого тіста. Робиться це так. Візьми склянку муки, склянку дрібної солі, півсклянки води і трішки олії. З усього цього замішай тісто так, щоб воно стало однорідним і тугим. Потім розкачай його до товщини 0,5-1 см і круглою формочкою виріж кружечки. Краї формочки мають бути досить гострі, щоб тісто до неї не прилипало. Забравши зайве тісто, ножем акуратно переклади жетони на бляшку чи якусь дощечку. Сушити жетони можна на столі, але тоді це забере один-два дні.

У не дуже гарячій привідкритій духовці їх можна висушити за 30-60 хвилин. Коли тісто висохне, то жетони стануть твердими, мов камінь. Щоб розфарбувати їх, необхідно до гуаші додати невелику кількість клею ПВА. Коли фарба висохне, то можна братися за головоломки. Аналогічно можеш виготовити й фішки для різних ігор. Для цього тісто розкачай тоншим шаром, а потім на кожний кружечок поклади кульки з тіста. Щоб кулька краще прилипла до кружечка, середину кружечка змочи водою. Потім висуши їх і розфарбуй.

Отже, маємо дев'ять жетонів із сторонами різних кольорів. Розклади їх у три рядочки по 3 жетони в кожному (тобто квадратом). Не звертай уваги, якою стороною який жетон ти кладеш — і матимеш головоломку.

Твоє завдання тепер — зробити так, щоб усі жетони лежали одним кольором догори. Перевертати їх ти маєш право щоразу лише групами по 3 відразу: по горизонталі, вертикалі або діагоналі (як у кубику Рубика). На малюнку показано один хід (перевертання трьох жетонів по горизонталі):

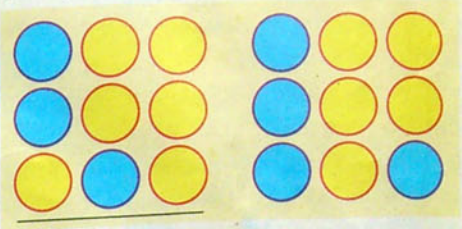

Почати розв'язок головоломок можна з таких двох позицій. Перша вирішується за 2 ходи, друга — за три. Відповідь на першу головоломку знайдеш на звороті плаката, на другу — в наступному номері. Можна знайти розв'язок і усно, без жетонів, або вдатися до монеток.

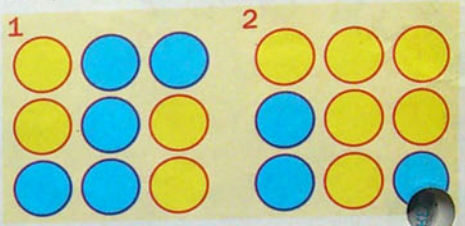

Чотири шашки

Виріж з картону ігрове поле, яке складається з п'яти квадратиків. Розстав на них, як показано на малюнку, чотири шашки: дві білі та дві чорні.

Завдання полягає у тому, щоб, виконуючи ходи за певними правилами, поміняти шашки місцями.

1 За один хід можна або пересунути одну шашку на сусідню вільну клітинку, або перестрибнути шашкою через сусідню шашку на вільну за нею клітинку.

2 Шашки можуть рухатися лише в напрямках, вказаних стрілками.

3 Виконай це завдання за 8 ходів.

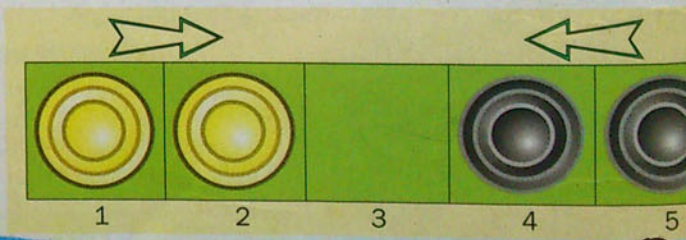

Календар з кубиків

Частенько ми забуваємо, яке сьогодні число. Звичайно, можна у когось запитатися або глянути в календарик. А ось наш Колібрик зробив собі свій календарик. Виготовив з картону 2 однакових кубики, розфарбував їх красиво та намалював на кожній грані по одному числу. Тепер він щоранку повертає один кубик, збільшуючи число на одиницю, або перекладає обидва кубики. Коли б не глянув наш вундеркінд протягом дня на свої кубики на поличці, знає, яке сьогодні число місяця. І ти можеш зробити собі такий календарик. Кубики для цього можеш виготовити з картону, пластиліну, дерева — з чого завгодно, головне, щоб вони тобі подобалися. Але ж як розставити на них числа, щоб можна було скласти будь-яке число від 01 до 31, здогадайся самостійно. У цьому й полягає головоломка, відповідь на яку буде в наступному номері.

P.S. Ці кубики можуть бути оригінальним новорічним подарунком для когось із твоїх друзів. Нехай відраховують щасливі дні свого життя в Новому році!

Вовки і вівці

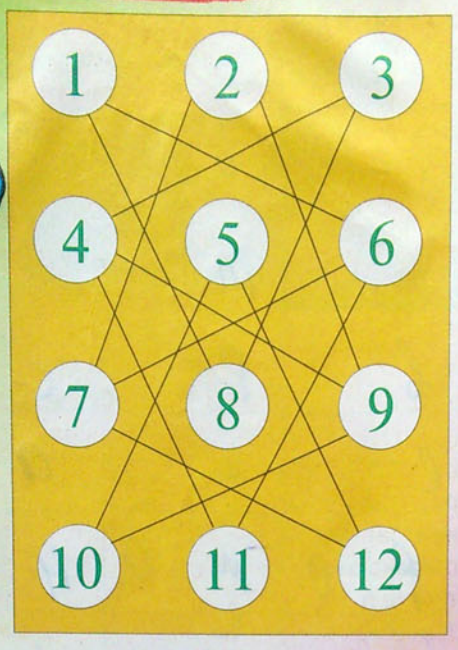

Намалюй на картоні ігрове поле, як на малюнку. Візьми 3 білі і 3 чорні шашки. Білі шашки (це вівці) розстав на кружечки з числами 1, 2, 3, а чорні (вовки) — на кружечки з числами 10, 11, 12. А тепер, дотримуючись певних правил, поміняй вівці з вовками місцями!

1 Шашки пересуваються лише по лініях на сусідні вільні кружечки.

2 Не можна двічі підряд пересувати шашки однакового кольору.

3 Необхідно уникати потрапляння вовка і вівці на сусідні кружечки (тобто на кружечки, з'єднані однією лінією).

4 Спробуй вирішити це завдання менше, ніж за 22 ходи.

Головоломка Крапки

Уперше схожа головоломка з'явилася у продажі в часи дитинства нашого професора Крапки. Вона допомогла йому розвинути просторове мислення, і він вирішив поділитися нею з тобою.

Головоломка складається з 9 деталей — великого квадрата, шести однакових прямокутників, які можна одержати розрізанням навпіл трьох таких же квадратів, і двох маленьких квадратиків, які є половинками прямокутника.

Виготови необхідні деталі, а потім зроби коробку таких розмірів, щоб можна було в ній розкласти всі деталі так, як показано на малюнку.

А тепер за справу! Спочатку спробуй перемістити великий квадрат у кути Б та В. Це не вельми складні завдання, можна спробувати й усно. Як ти, напевно, здогадуєшся, зробити це потрібно, не виймаючи деталі з коробки і не кладучи одну на одну. Дозволяється лише їх пересувати по дну коробки на вільні місця.

Щоб упоратися з третім завданням, тобто перемістити великий квадрат у кут Г, тобі доведеться трішечки поекспериментувати. А от коли вже все вийде так, як треба, то можеш сміло звертатися до нашого професора і пропонувати йому свої задачки.

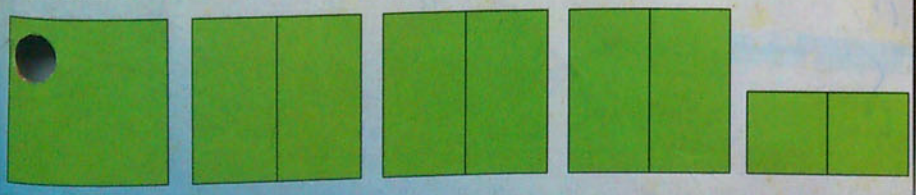

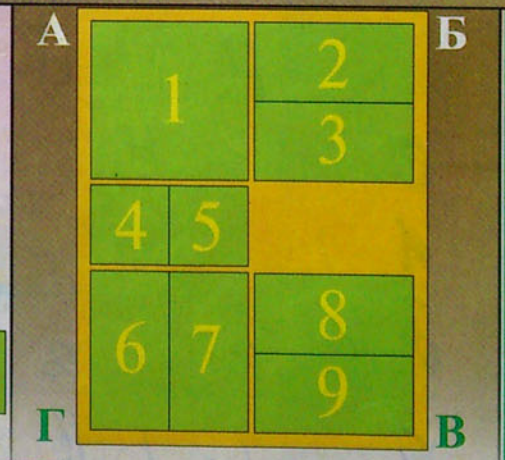

Поверни піраміду

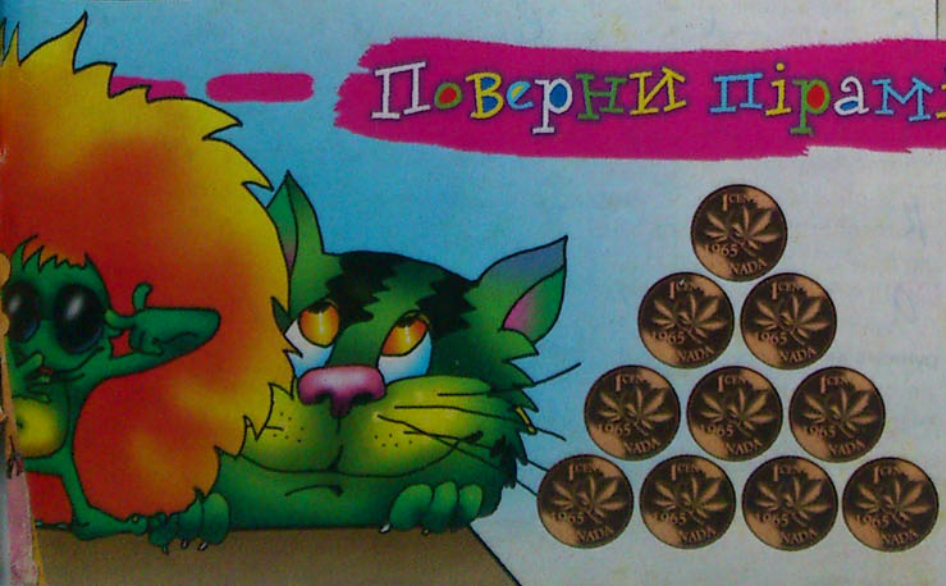

Якщо ти зробиш не 9, а 10 жетонів, то зможеш утворити з них піраміду так, як це показано на малюнку ліворуч. Таку ж саму піраміду ти можеш скласти і з монет. Чим же вона цікава? Виявляється, що достатньо просто перекласти в цій піраміді 3 монети, щоб перевернути її «догори ногами», тобто вершиною вниз. Спробуй зробити це самостійно, а потім загадай головоломку своїм друзям — хай помучаться!

кросворди від Дукласа

СКАНДИНАВСЬКИЙ КРОСВОРД

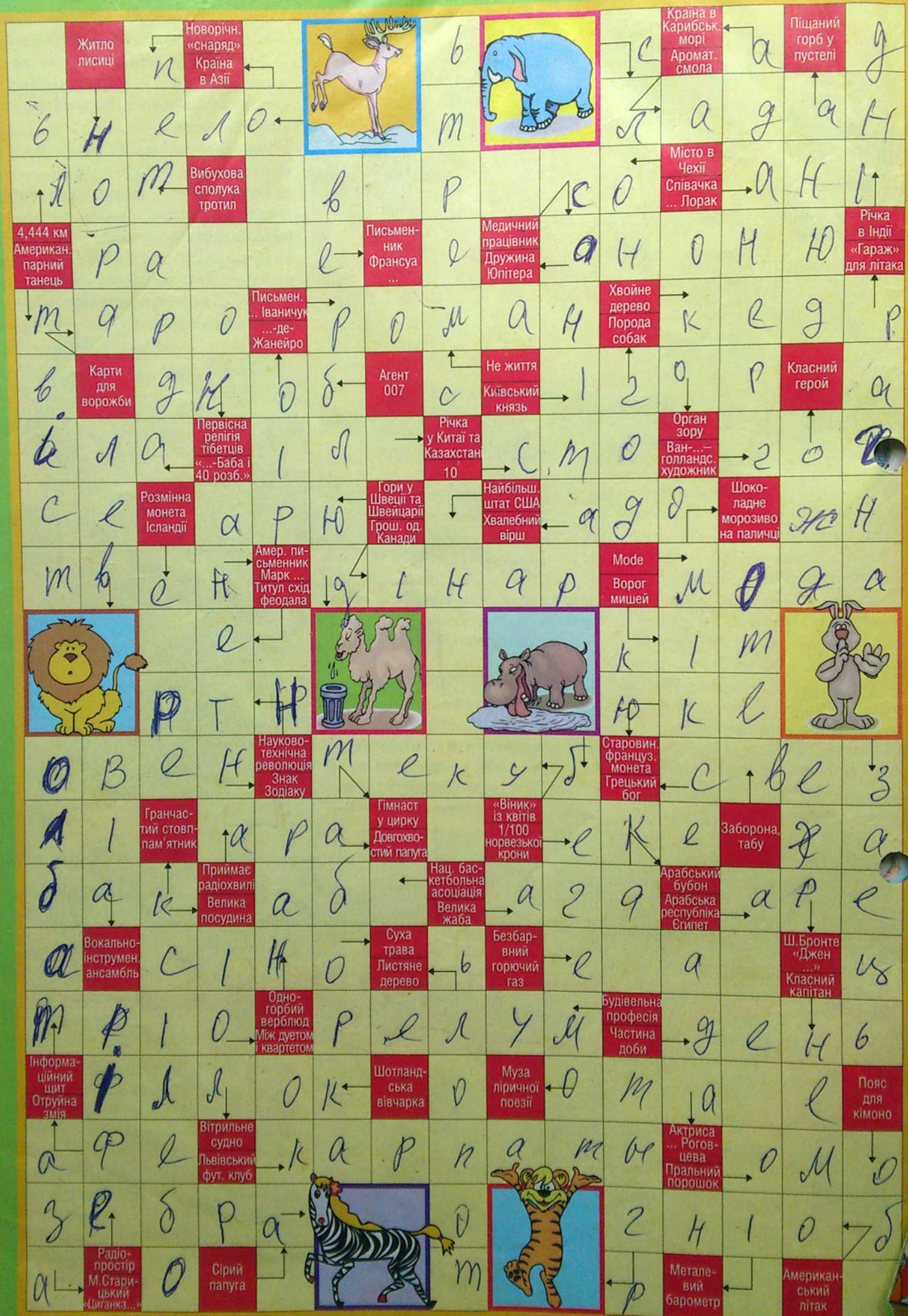

Угорський кросворд

ЯПОНСЬКІ КРОСВОРДИ

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання – відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками.

У цьому номері використані кросворди

- **Курчика Артема** (м.Н.Олександрівка, Миколаївська обл.)
- **Пешко Тетяни, Самусенко Анфіси** (м.Київ)
- **Герцан Олени** (м.Чернівці)
- **Лопушанського Костянтина, Лапи Богдана** (м.Київ)
- **Коваля Романа** (м.Луцьк)
- **Саліхової Інни** (м.Маріуполь)
- **Тисяка Андрія** (м.Івано-Франківськ)
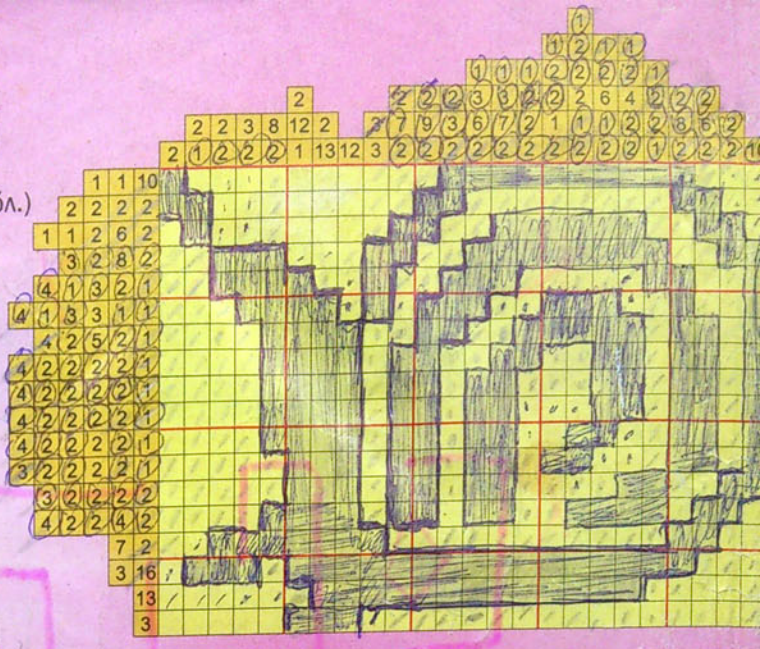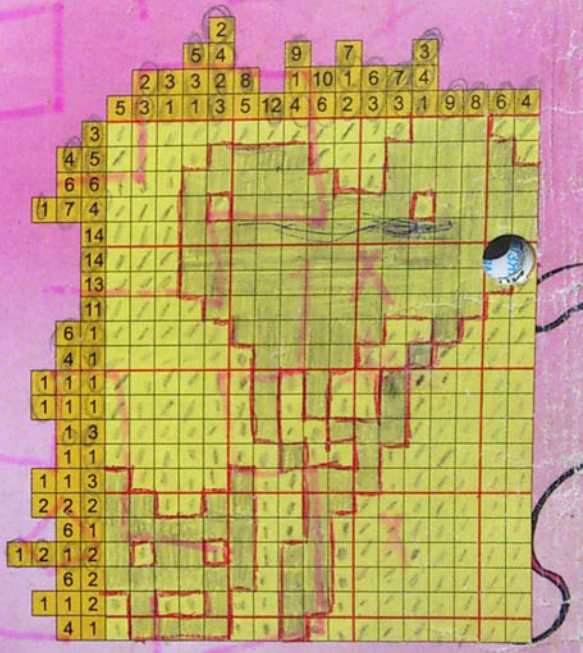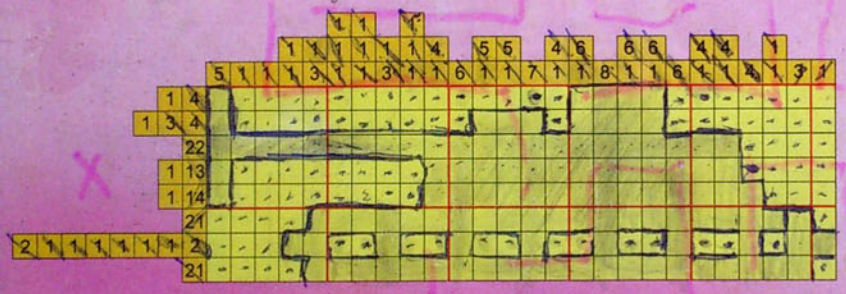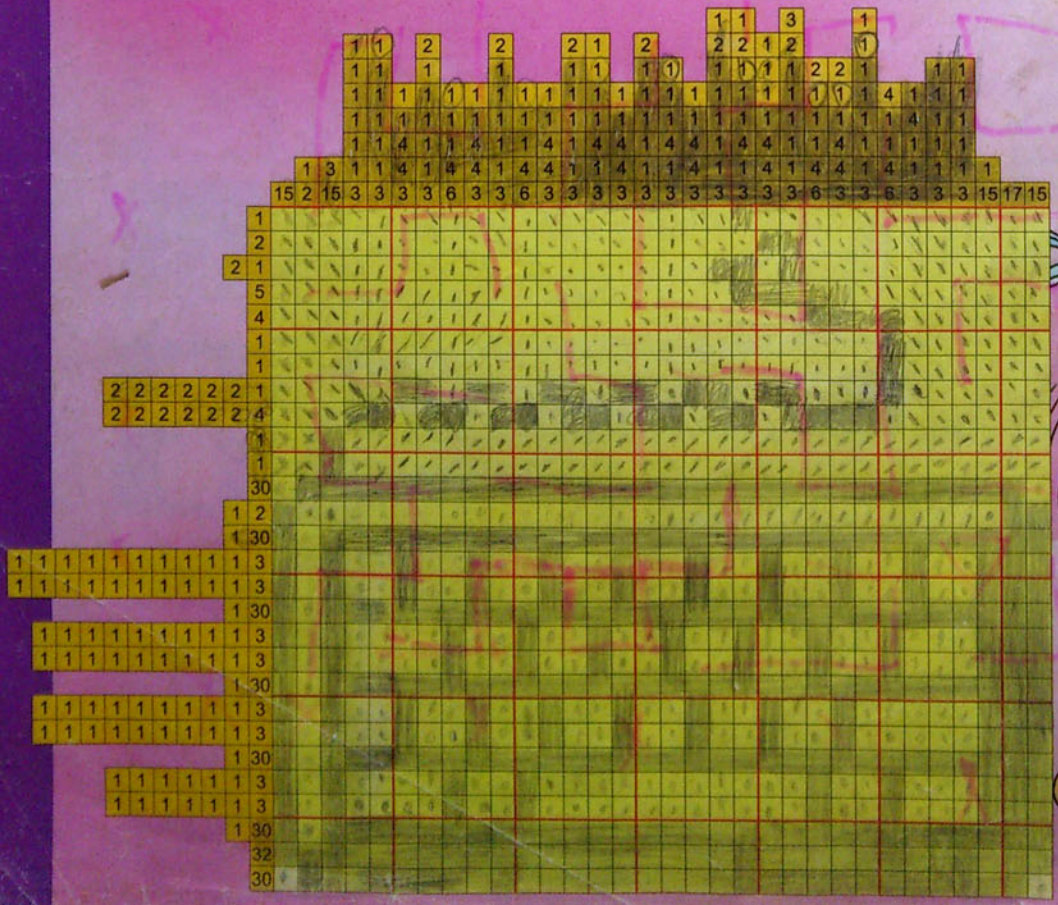
Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!